

Fauna obratlovců ČR

6.1 Mammalia - Savci - Glires

Euarchontoglires: Rodentia (hlodavci) a Lagomorpha (zajíci)

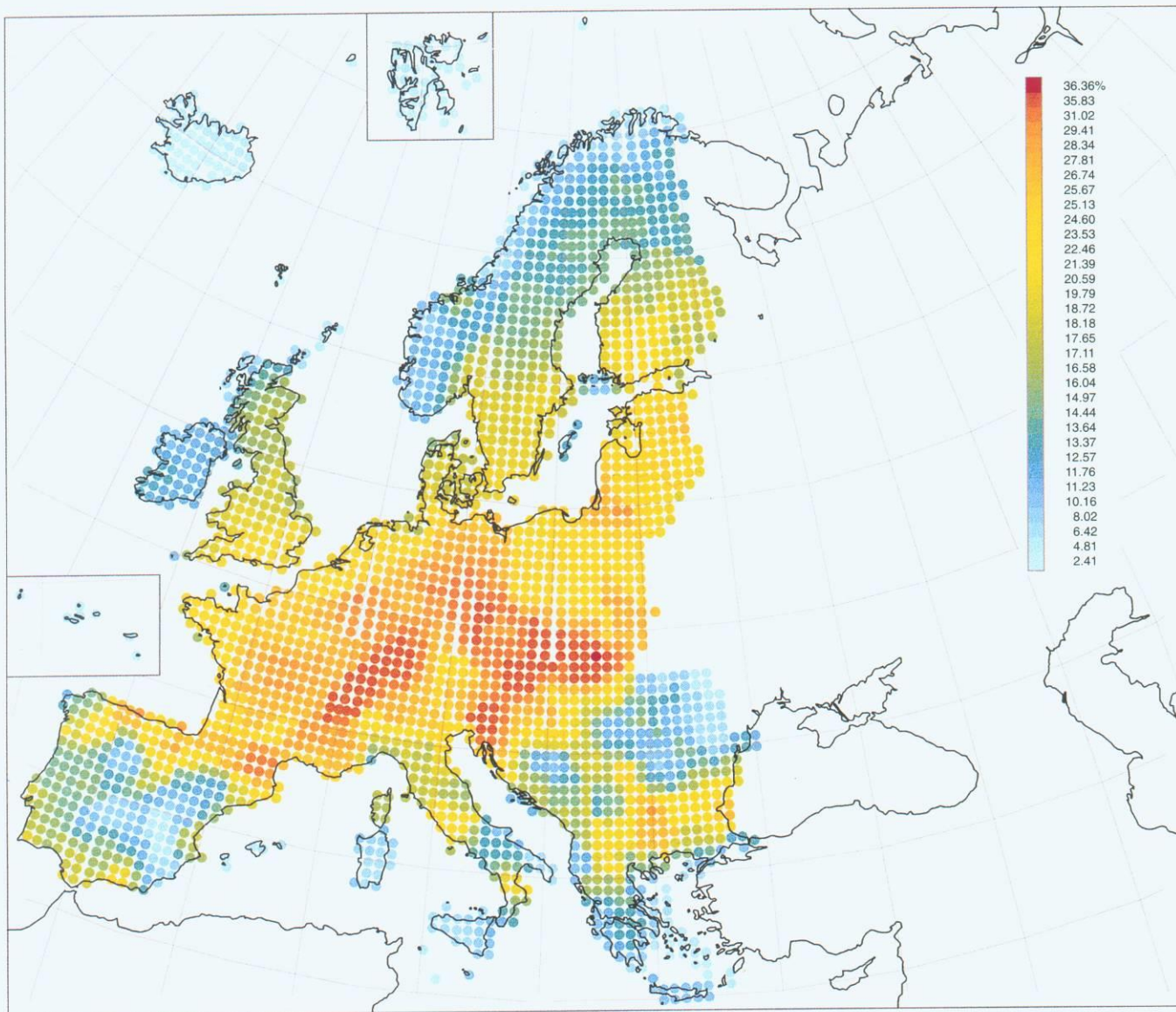

Figure 1 Species richness of mammals across Europe. This illustrative map was prepared using Worldmap software and shows species richness (number of species per grid square) with one level of smoothing. The entire atlas dataset has been used, including introduced species. There are some differences between the *Atlas Flora Europaea* UTM grid used by this software and the one used in the Atlas, particularly around the south-eastern borders of Europe and also in the treatment of some island groups.

Příroda, Praha, 22: 121–129, 2003

Červený seznam savců České republiky

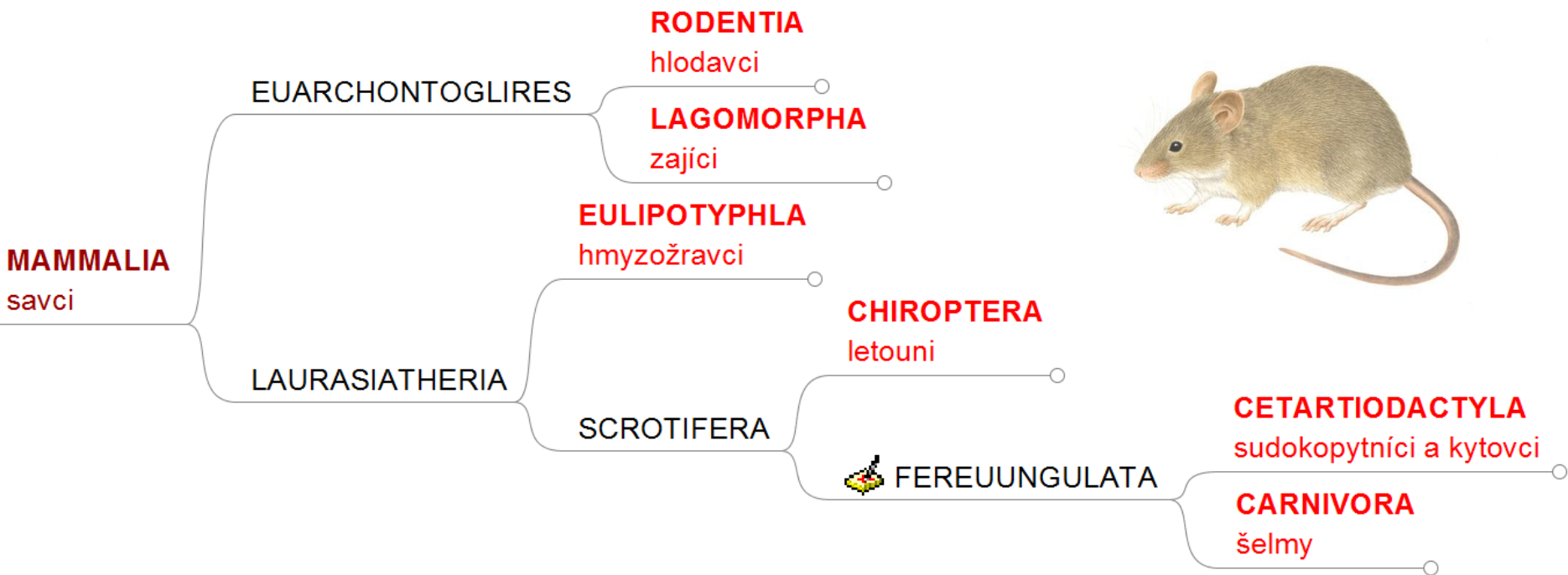
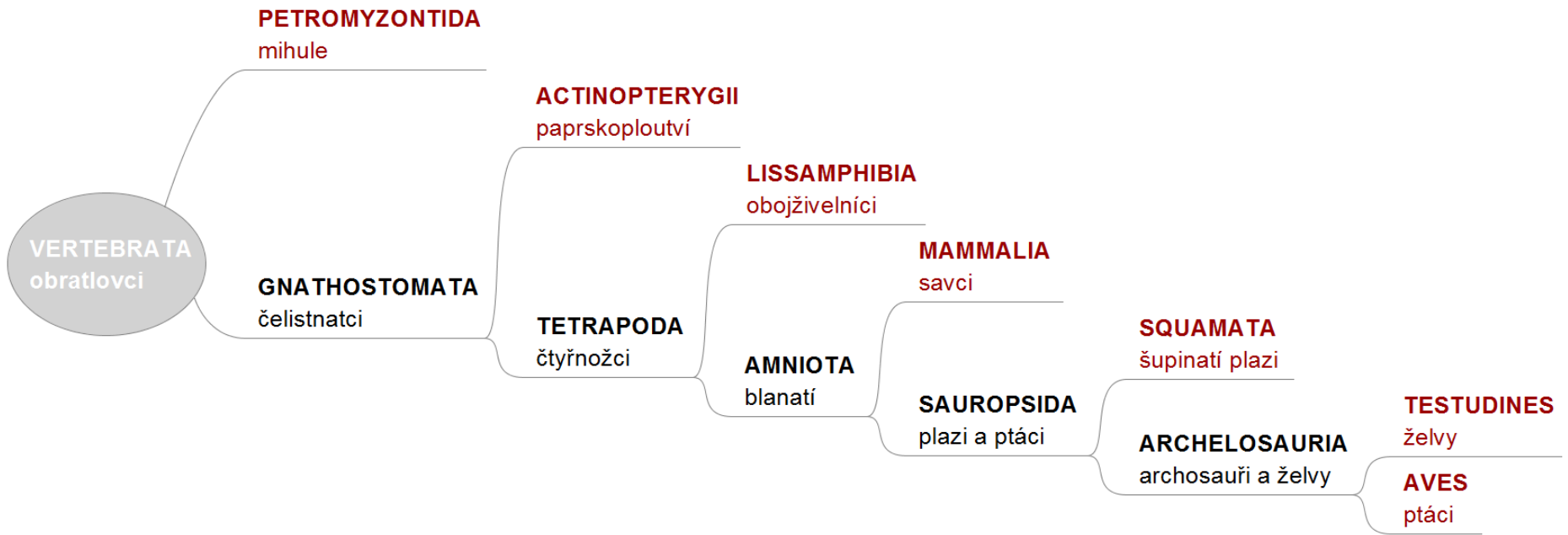
The Red List of mammals of the Czech Republic

Die Rote Liste der Säugetiere der Tschechischen Republik

MILOŠ ANDĚRA¹ & JAROSLAV ČERVENÝ²

*¹Národní muzeum – zoologické oddělení PM, Václavské náměstí 68, CZ-115 79
Praha 1; milos.andera@nm.cz*

*²Ústav biologie obratlovců AV ČR, Květná 8, CZ-603 65 Brno;
jardaryscervený@centrum.cz*

RODENTIA - HLODAVCI

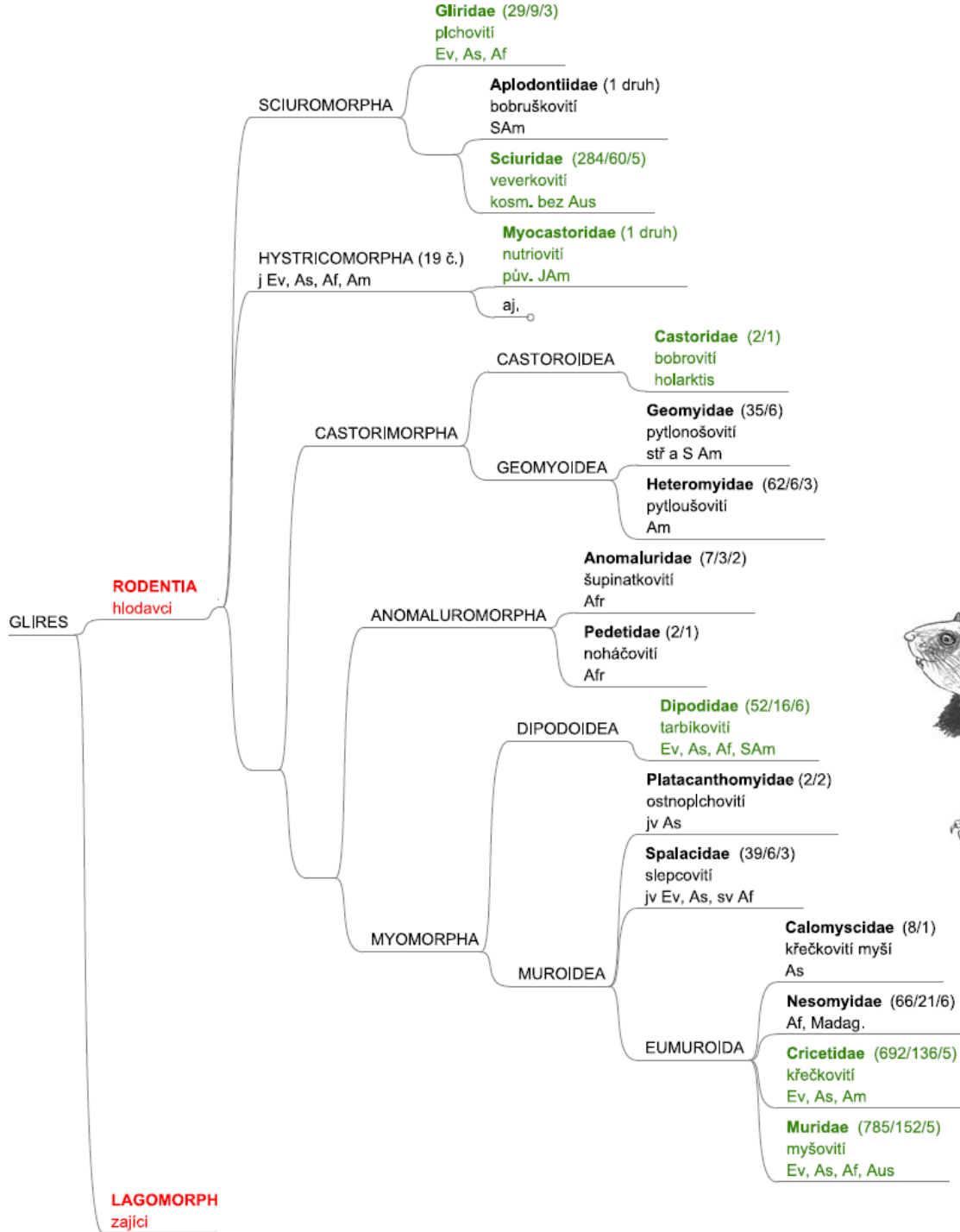
v ČR: 24 druhů ze 7 čeledí

z toho 5 druhů nepůvodních: nutrie, ondatra
pižmová, (myš domácí), potkan a krysa
obecná

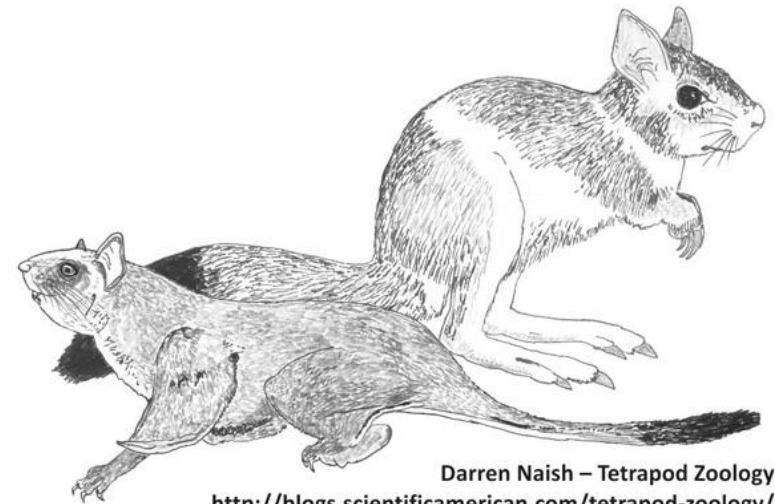
v SR dalších 7 druhů navíc

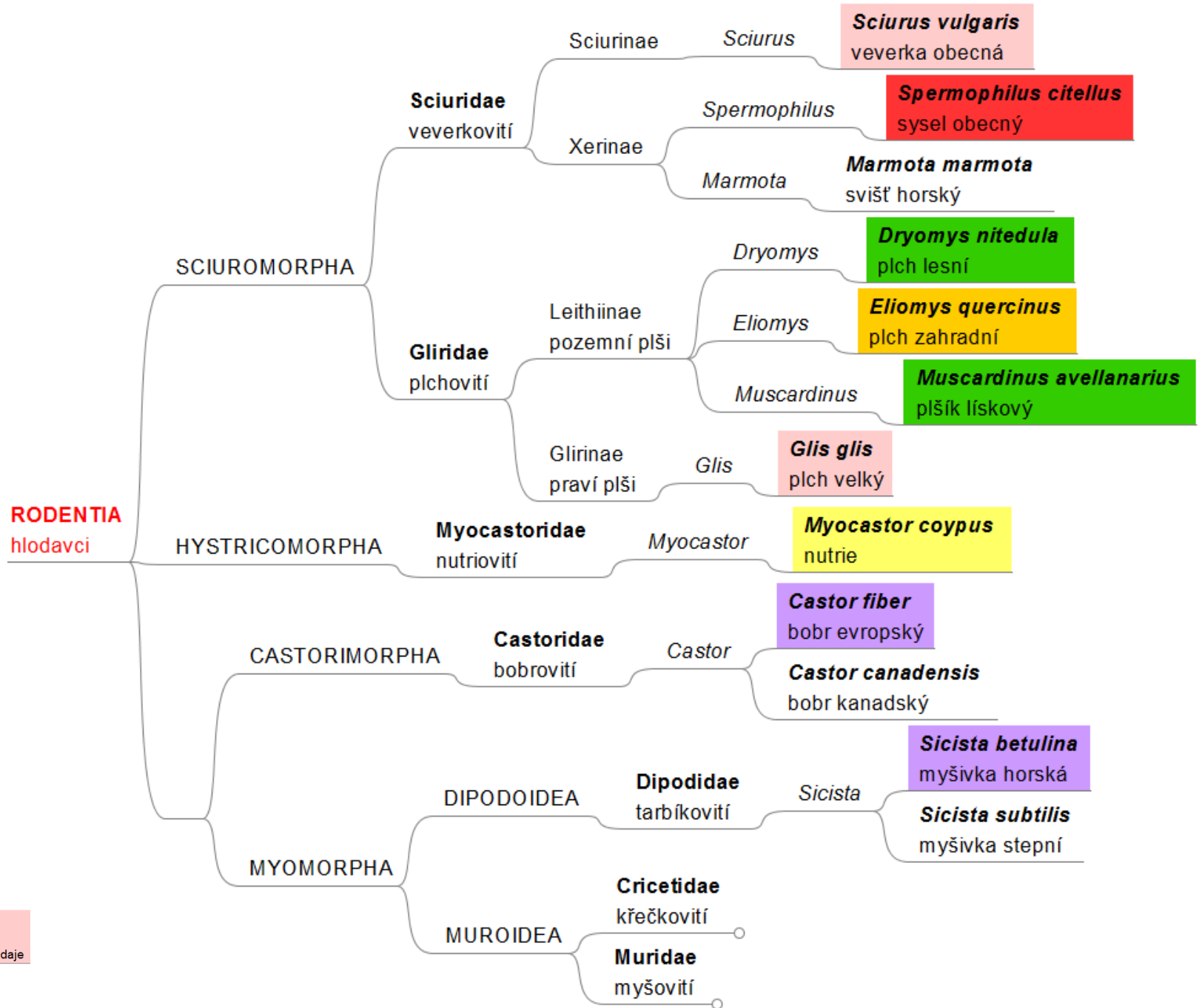

v Evropě celkem 75-80 druhů z 9 čeledí: navíc slepcovití
(Spalacidae) a dikobrazovití (Hystriidae)

Hystricomorpha= gundiové (Ctenodactylidae), dikobrazi (Hystricidae), rypoši (Bathyergidae) +Hystricognathi = morčata (Caviidae), činčily (Chinchilliidae), osmáci (Octodontidae), nutrie (Myocastoridae)

CR
Critically Endangered
kriticky ohrožený

EN
Endangered
ohrožený

VU
Vulnerable
zranitelný

NT
Near Threatened
téměř ohrožený

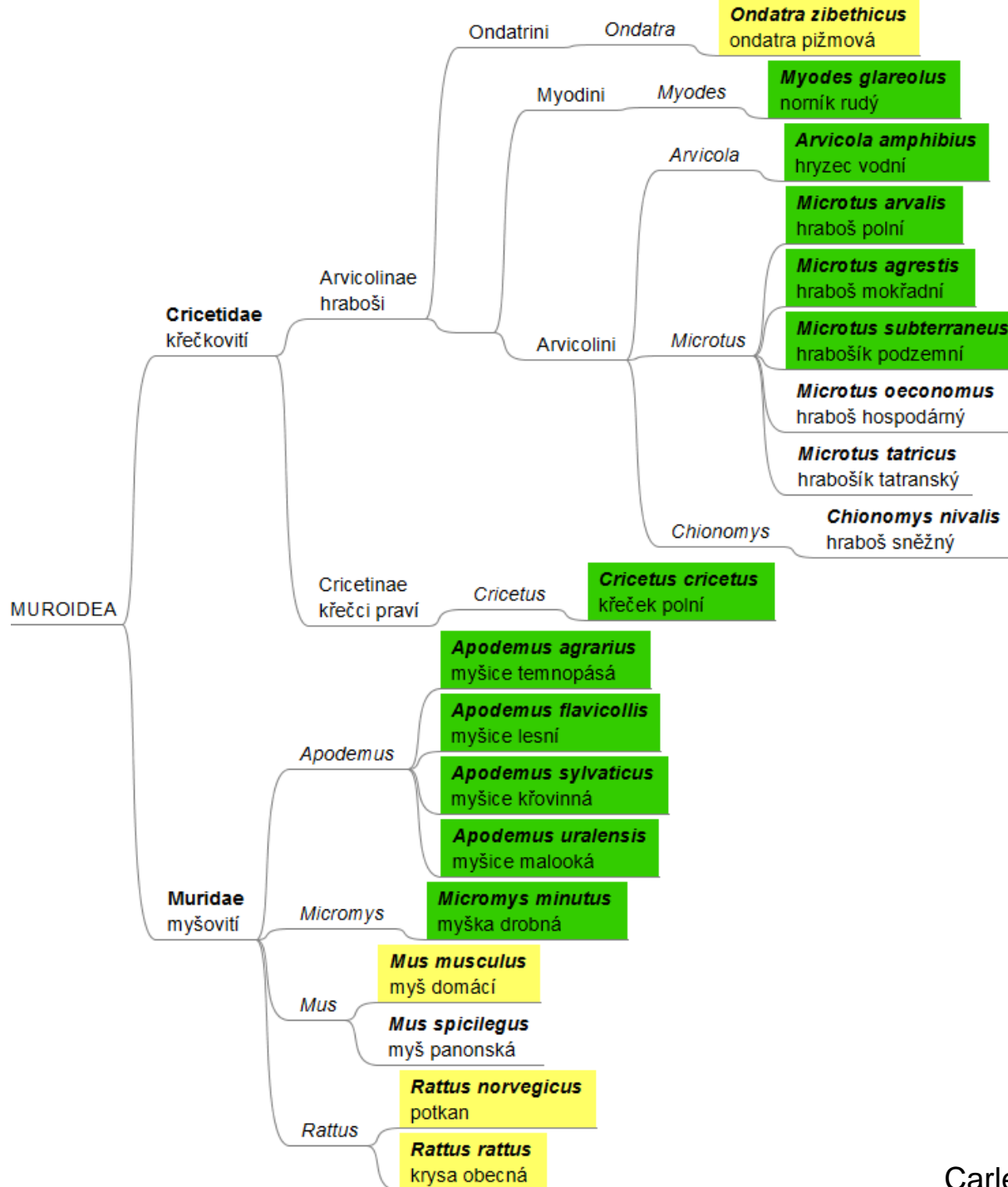
LC
Least Concern
málo dotčený

EX / EW
Extinct / Extinct in the Wild
vymizelý / vymizelý v přírodě

NE / DD
Not Evaluated / Data Deficient
nevyhodnocený / nedostatečné údaje

NEPŮVODNÍ v ČR

výskyt na Slovensku,
nikoli v ČR

CR
Critically Endangered
kriticky ohrožený

EN
Endangered
ohrožený

VU
Vulnerable
zranitelný

NT
Near Threatened
téměř ohrožený

LC
Least Concern
málo dotčený

EX / EW
Extinct / Extinct in the Wild
vymizelý / vymizelý v přírodě

NE / DD
Not Evaluated / Data Deficient
nevyhodnocený / nedostatečné údaje

NEPŮVODNÍ v ČR

výskyt na Slovensku,
nikoli v ČR

Rodentia - hlodavci

Gliridae - plchovití

Muscardinus avellanarius (Linnaeus, 1758) - plšík lískový

Glis glis (Linnaeus, 1766) - plch velký

Dryomys nitedula (Pallas, 1778) - plch lesní

Eliomys quercinus (Linnaeus, 1766) - plch zahradní

Sciuridae - veverkovití

Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758 - veverka obecná

Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766) - sysel obecný

Marmota marmota (Linnaeus, 1758) - svišť' horský

Myocastoridae - nutriovití HYSTRICOGNATHI

Myocastor coypus (Molina, 1782) - nutrie říční

Castoridae - bobrovití

Castor fiber Linnaeus, 1758 - bobr evropský

Castor canadensis Kuhl, 1820 - bobr kanadský

Cricetidae - křečkovití

Cricetus cricetus Linnaeus, 1758 - křeček polní

Cricetidae - křečkovití

Myodes glareolus (Schreber, 1780) - norník rudý (syn. rod *Clethrionomys*)

Arvicola amphibius (Linnaeus, 1758) - hryzec vodní (syn. *A. terrestris*)

Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766) - ondatra pižmová

Microtus arvalis (Pallas, 1778) - hraboš polní

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761) - hraboš mokřadní

Microtus oeconomus (Pallas, 1776) - hraboš hospodářský

Microtus subterraneus (de Sélys-Longchamps, 1836) - hrabošík podzemní

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952) - hrabošík tatranský

Chionomys nivalis (Martins, 1842) - hraboš sněžný

Murinae - myšovití (Murinae - pravé myši)

Apodemus flavicollis (Melchior, 1834) - myšice lesní

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758) - myšice křovinná

Apodemus agrarius (Pallas, 1771) - myšice temnopásá

Apodemus uralensis Pallas, 1811

(*Apodemus microps* Kratochvíl et Rosický, 1952) - myšice malooká

Micromys minutus (Pallas, 1771) - myška drobná

Mus musculus musculus Linnaeus, 1758 - myš domácí východoevropská

Mus musculus domesticus Ratty, 1772 - myš domácí západoevropská

Mus spicilegus Petenyi, 1882 - myš panonská

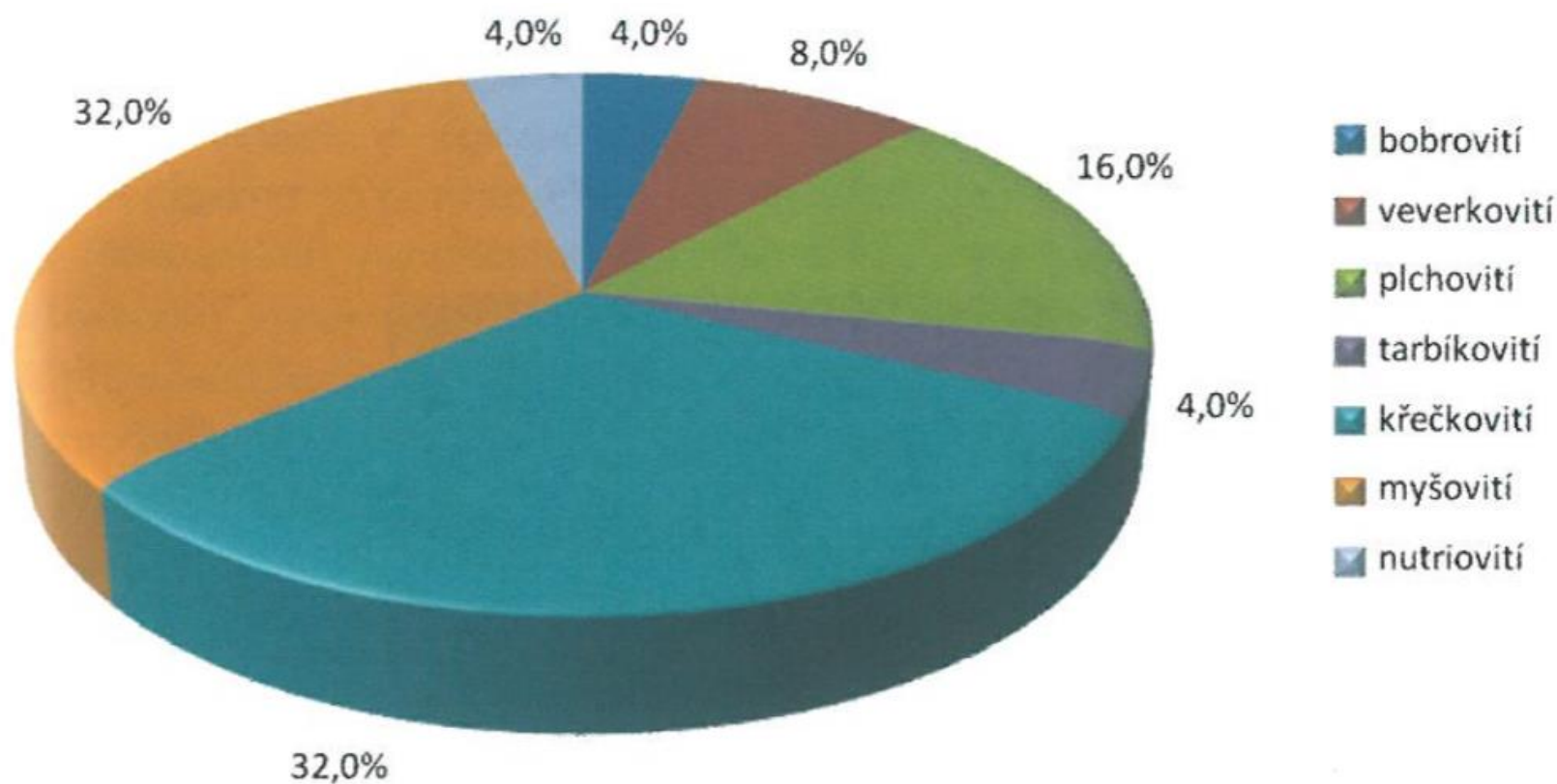
Rattus rattus (Linnaeus, 1758) - krysa obecná

Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769) - potkan

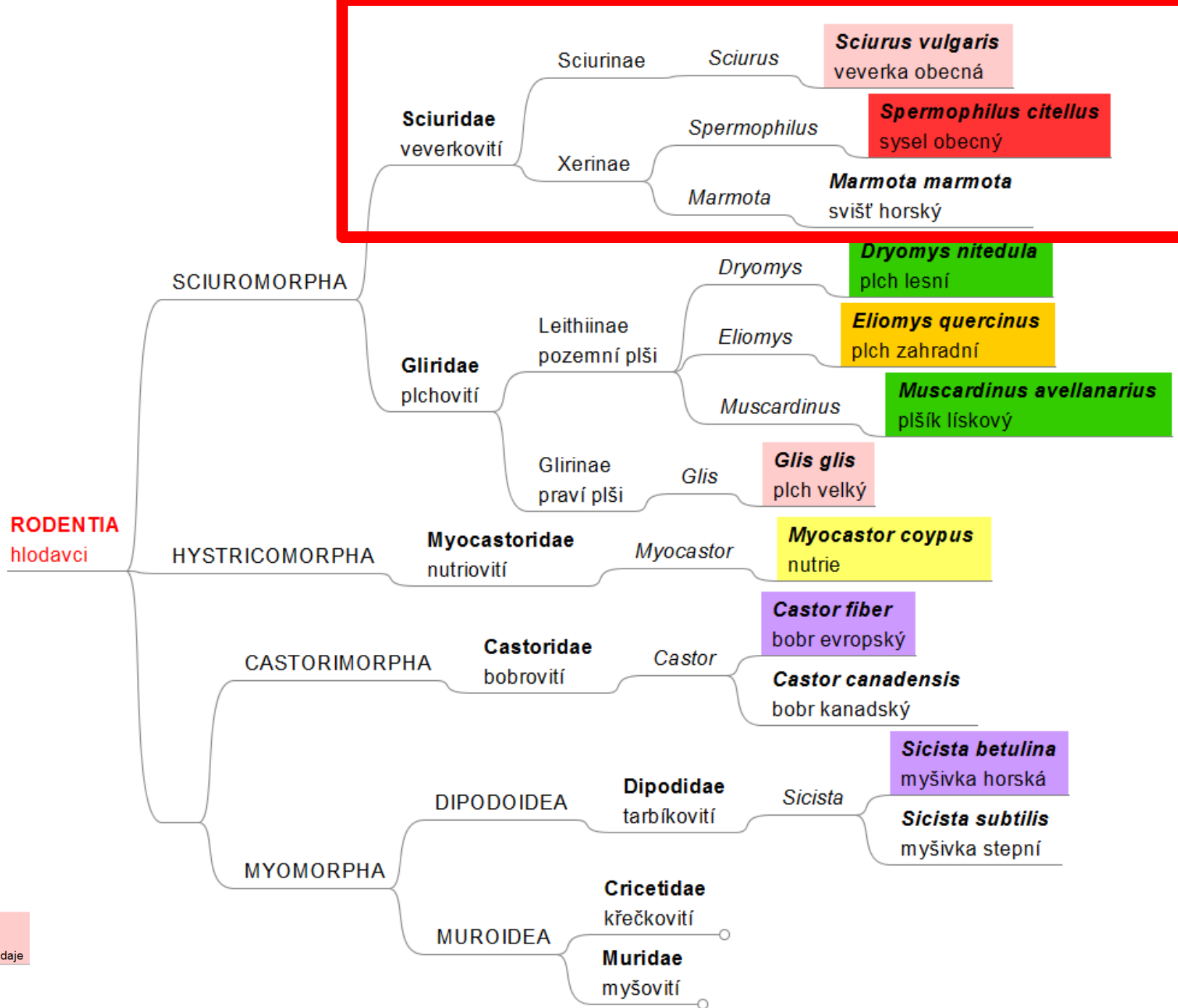
Dipodidae - tarbíkovití

Sicista betulina Pallas, 1779 - myšivka horská

Sicista subtilis (Pallas, 1773) - myšivka stepní

Hlodavci ve fauně České republiky (% podíl počtu druhů jednotlivých čeledí).

Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758) - veverka obecná

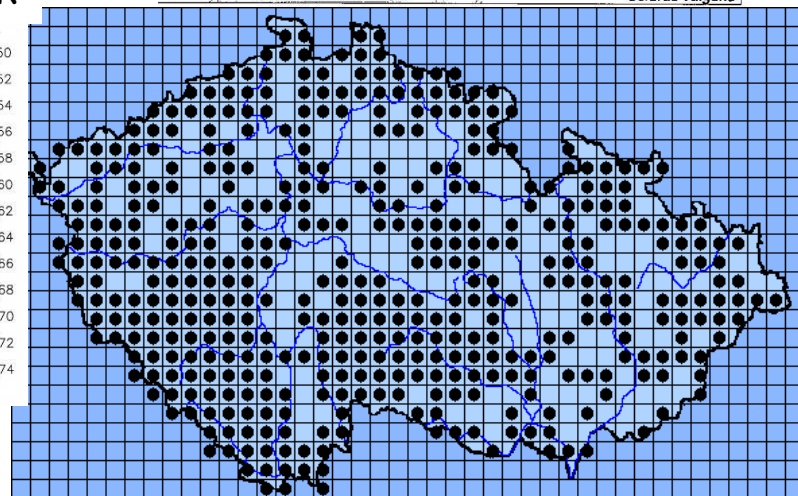
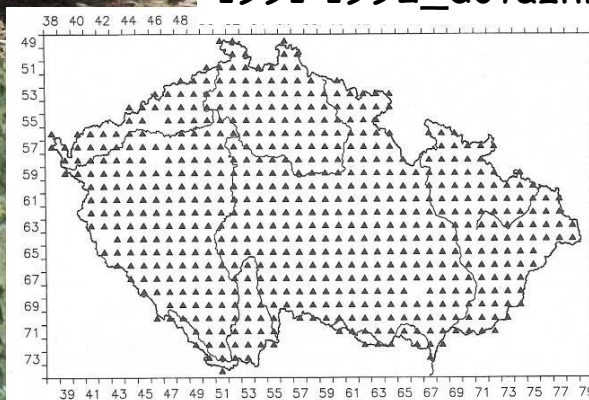
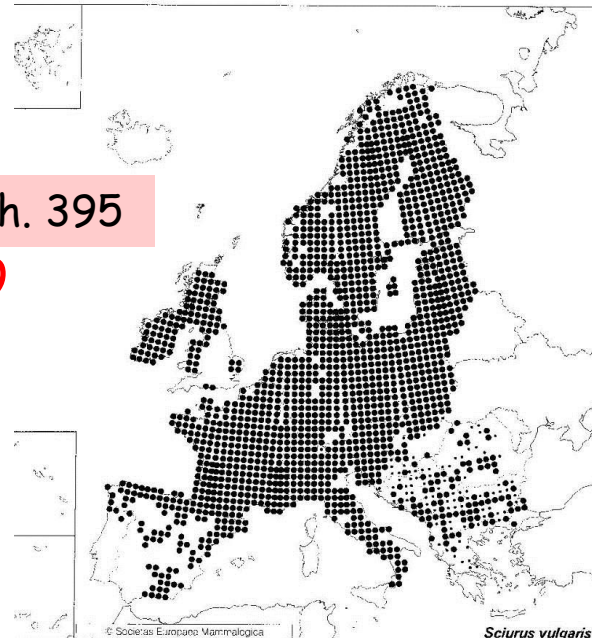

2003 (2017), IUCN, Vyh. 395

DD (NE), LC, ○

99,5(75) %

1991-1992_dotazník

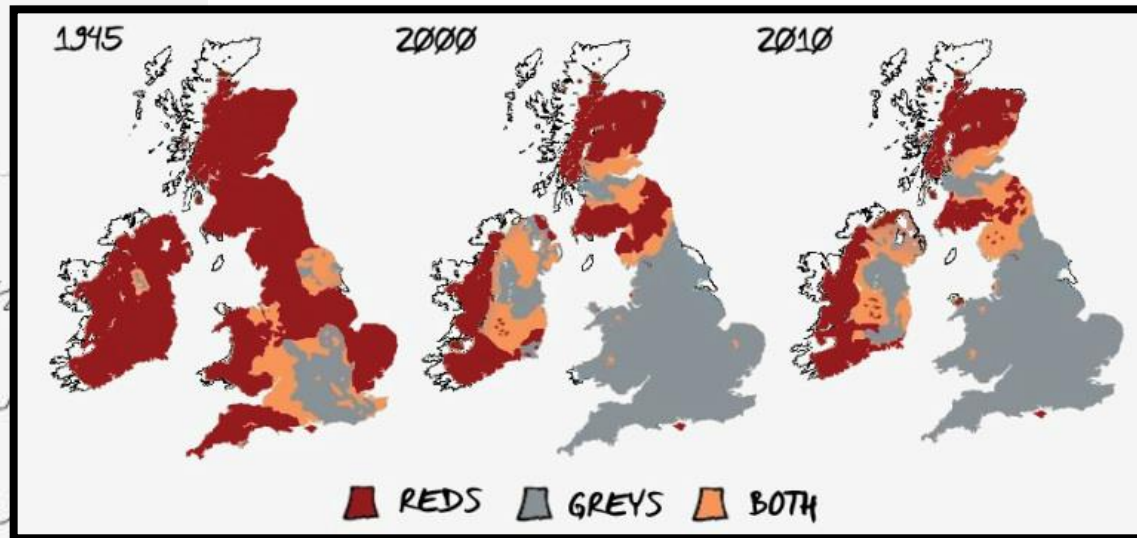
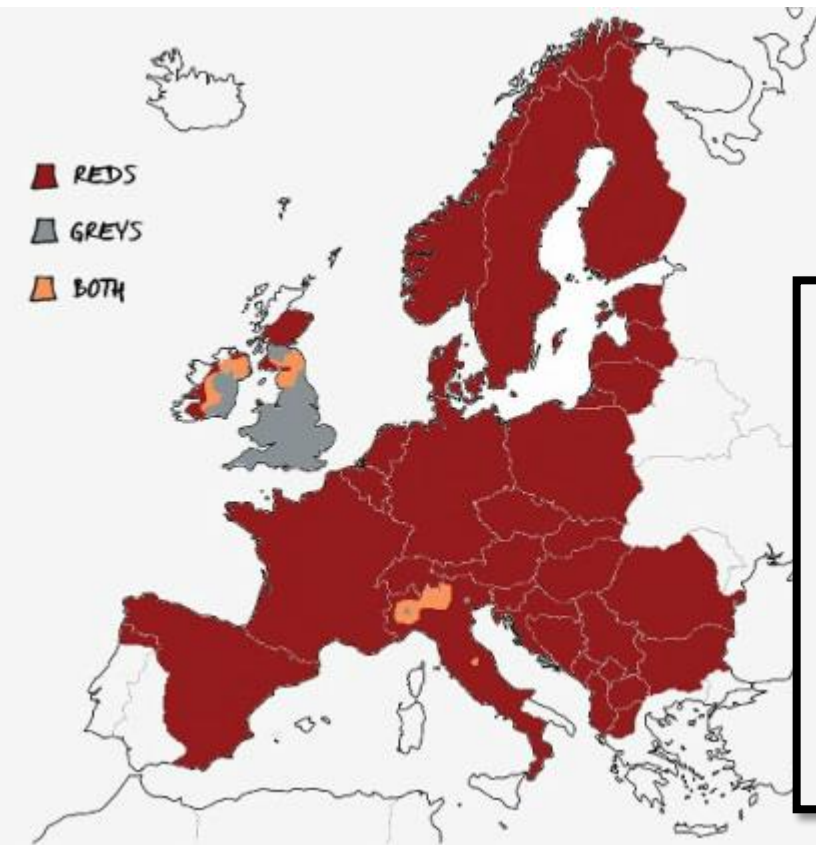
Lesy, parky, hřbitovy

Omyly: více druhů veverek v našich lesích, „opička našich lesů“, tmavá je běžnější, tmavá je rychlejší a silnější a vytlačuje rezavou, ani korelace barvy a nadmořské výšky. Rezavá, hnědá, černá, „vdý sněhobílé břicho, velká variabilita
Striktní samotář: jen několik dní v roce páření (i více MM pronásleduje F), či lze vidět F s dospívajícími mlád'aty
Páření koncem prosince, typicky leden, ale i pak kdykoliv na jaře, FF fylopatrické
Staví hnízda, kompaktní cca 30 cm, 2 vchody, vystlaná listím, zcela výjimečně v dutinách; má jich v rámci teritoria několik
Štětičky na uších výhradně v zimní srsti. NEHIBERNUJE, je aktivní i v zimě, za nepříznivého počasí nevyklíží z hnízda.

Invazní veverky v EU

veverka popelavá
Sciurus carolinensis

Invazní veverky v EU

burunduk páskovaný
Tamias (Eutamias) sibiricus
zemní

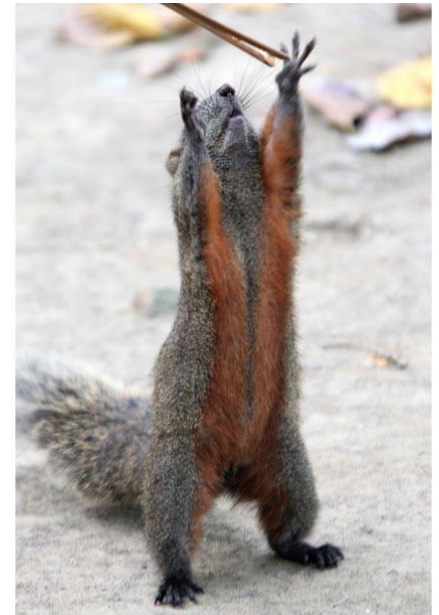
veverka liščí
Sciurus niger

velká, N Amerika, Finsko - Japonsko

veverka Pallasova
Callosciurus erythraeus

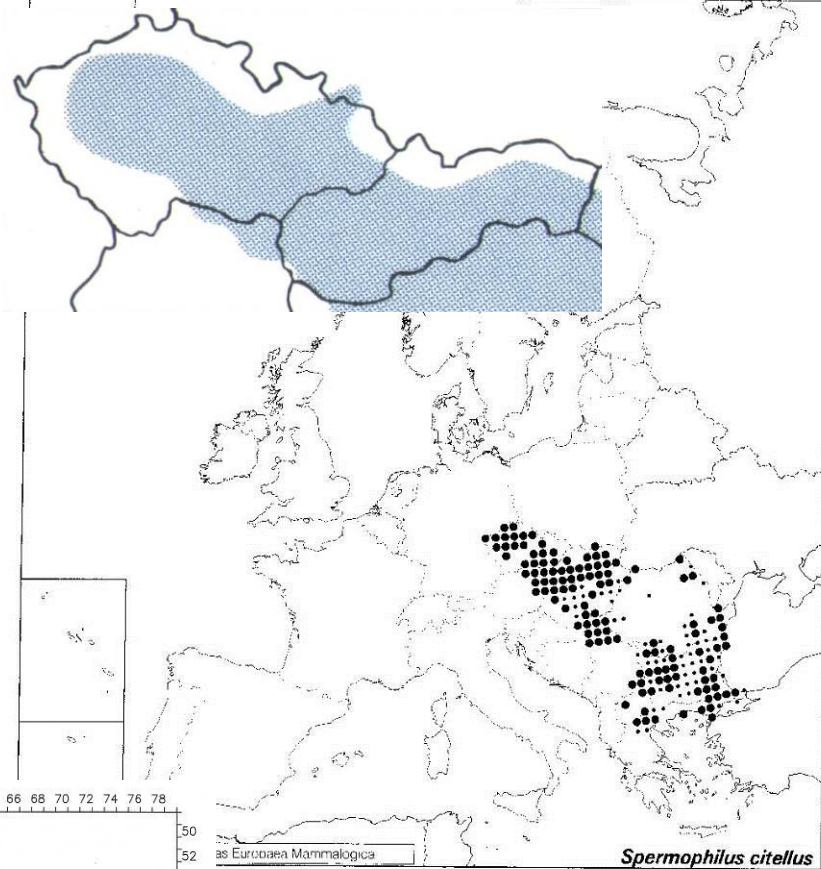
SE Asie
a S Čína

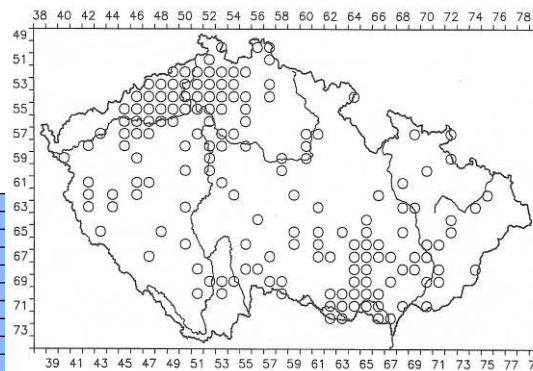
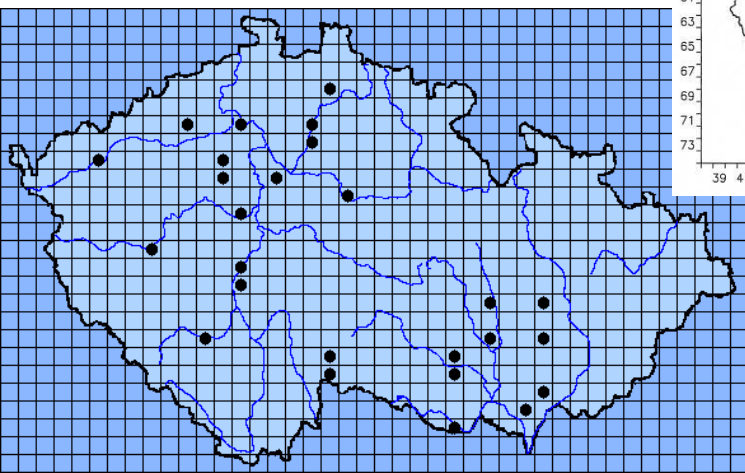
Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766)

- syseľ obecný

CR, VU, KO

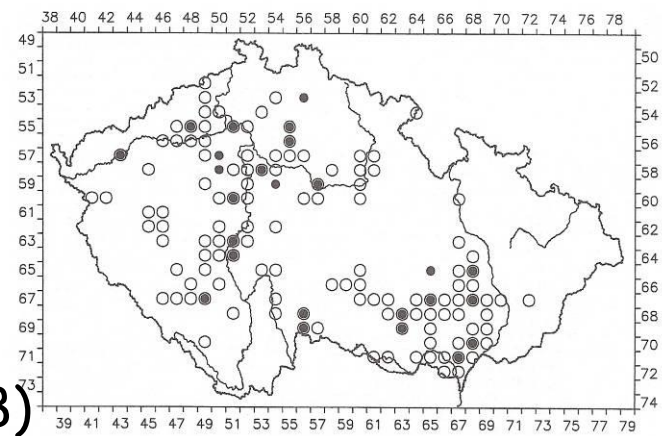
Ostrůvkovitě na travnatých plochách,
izolované kolonie

do 1950

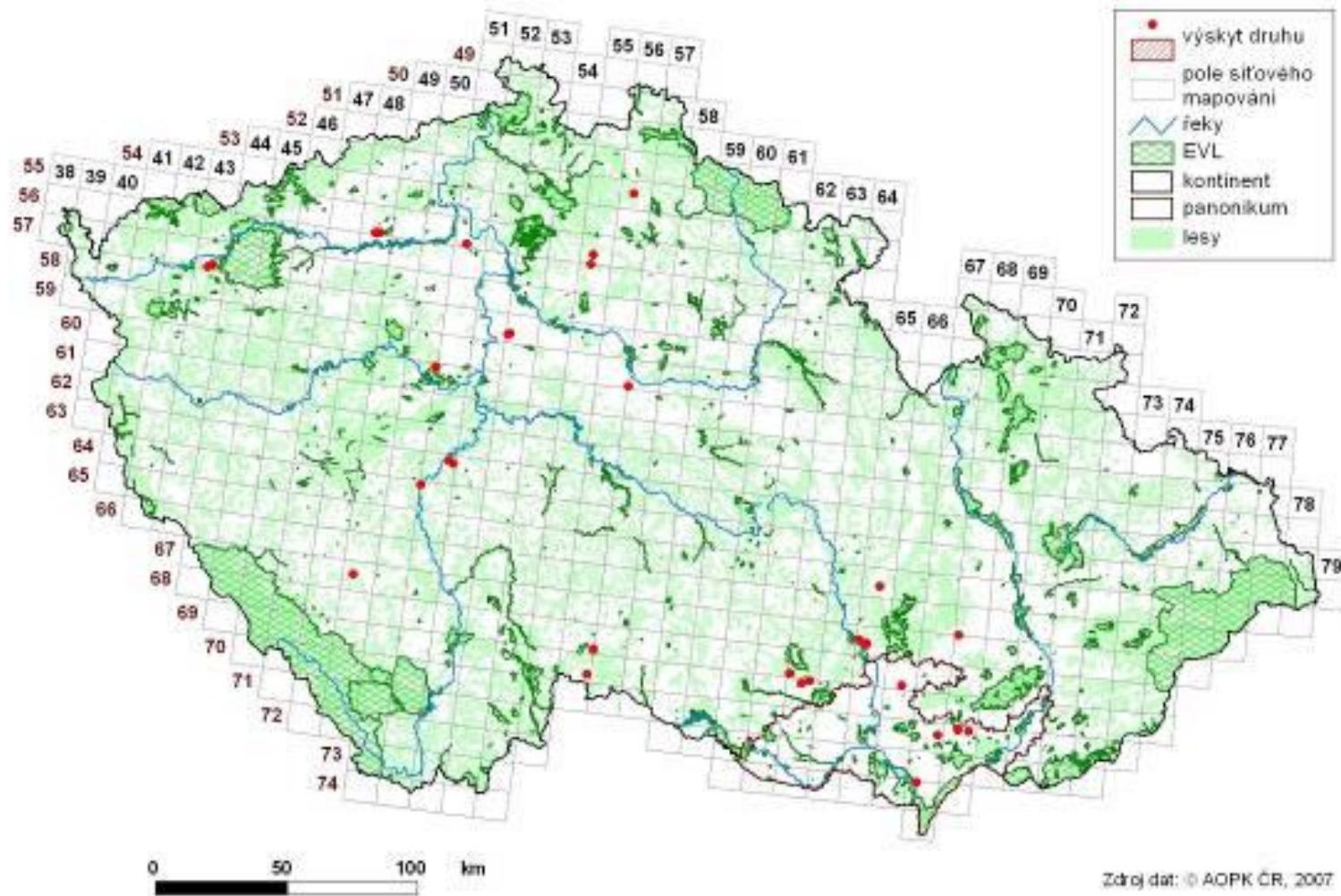
4,6%

35 lok.(2008)

1951-2000; 2001-2005

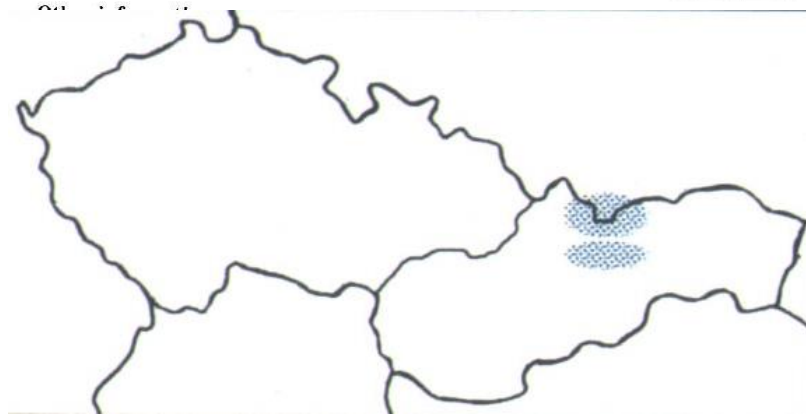
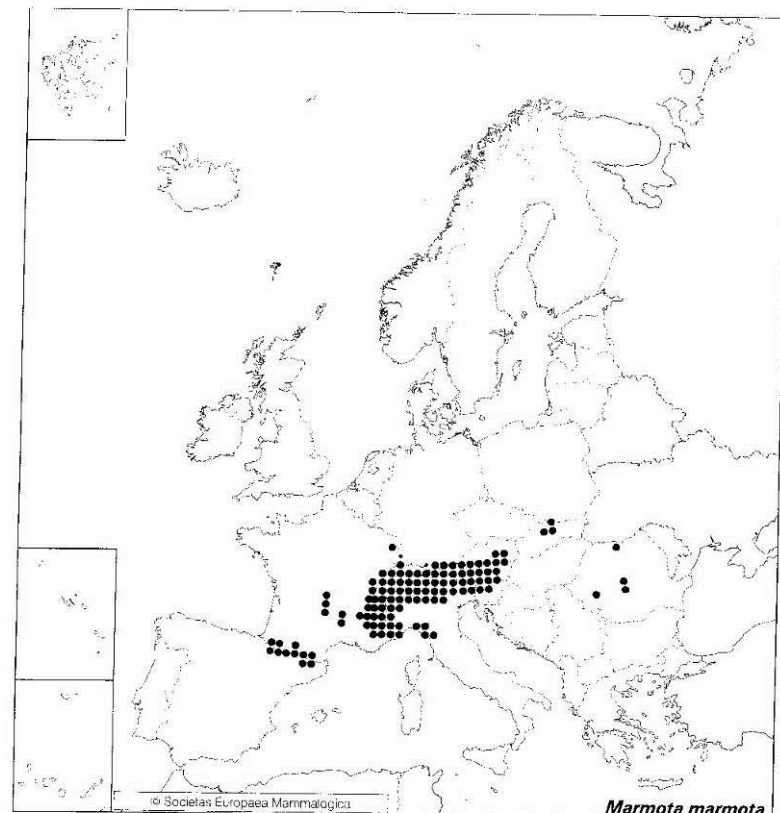
Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766)
- syseel obecný

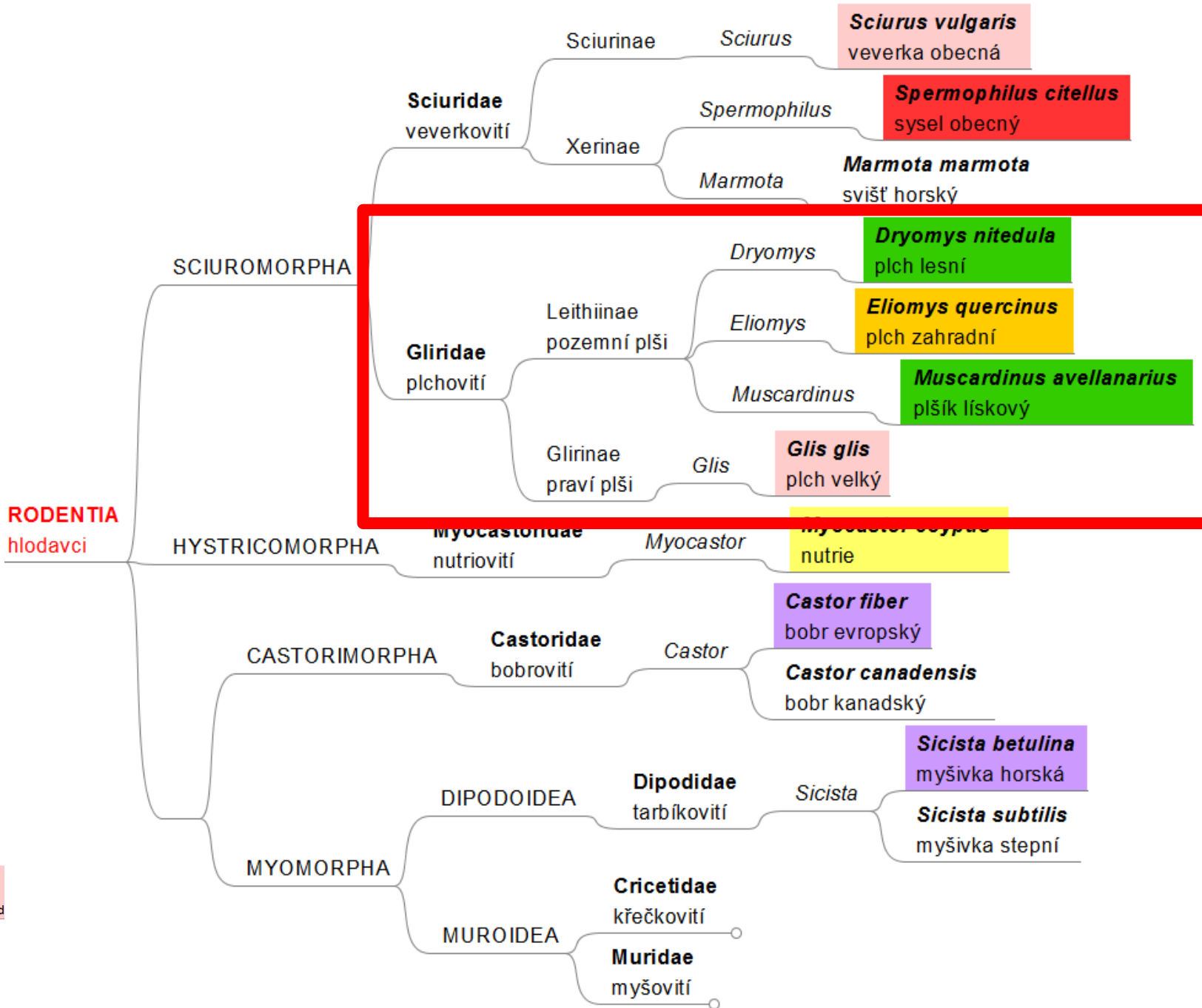
Marmota marmota (Linnaeus, 1758)

- svišť horský

Jen SR- TANAP, v Nížkých Tatrách vyhuben, ale 1851-1881 reintrodukce, aklimatizace v Krkonoších (1903) a Jeseníkách (1963) neúspěšné, ve Vys. Tatrách 1000 ks, Níz. Tatrách 100 ks (21 kolonií - Bačkor 2009, Lynx).

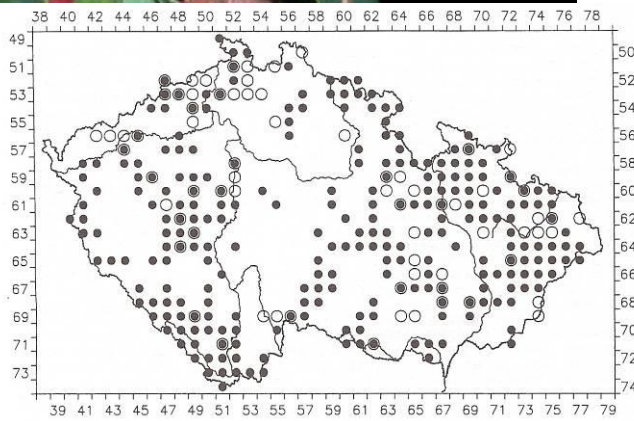
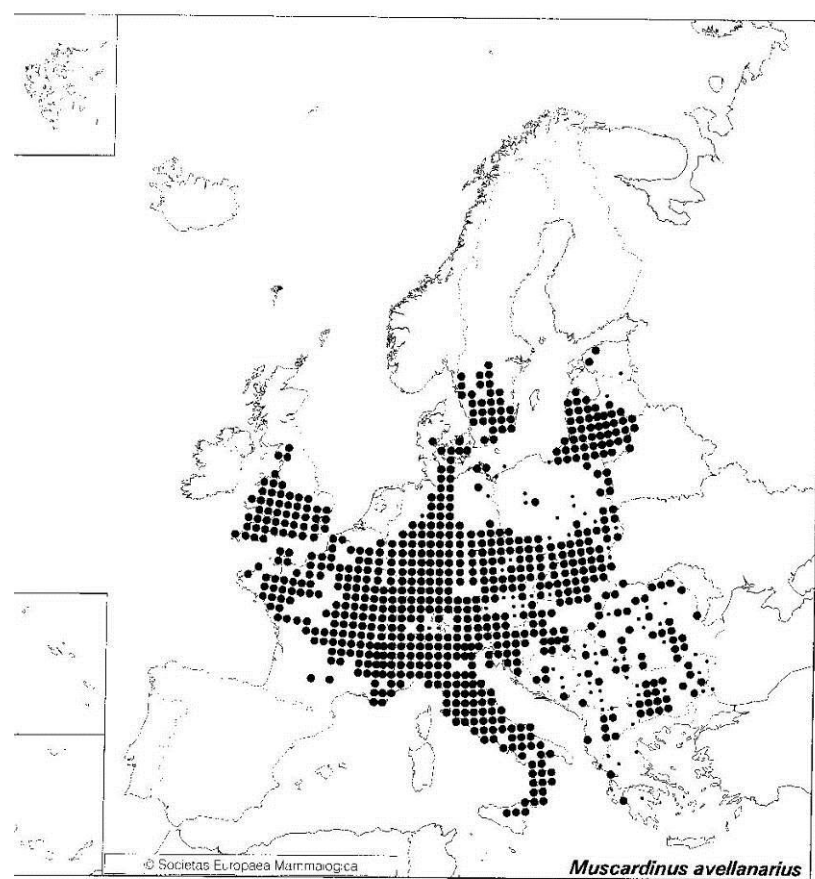
- CR
Critically Endangered
kriticky ohrožený
- EN
Endangered
ohrožený
- VU
Vulnerable
zranitelný
- NT
Near Threatened
téměř ohrožený
- LC
Least Concern
málo dotčený
- EX / EW
Extinct / Extinct in the Wild
vymizelý / vymizelý v přírodě
- NE / DD
Not Evaluated / Data Deficient
nevyhodnocený / nedostatečné úd
- NEPŮVODNÍ v ČR
vyskyt na Slovensku,
nikoli v ČR
- EX na Slovensku,
nežije/nežil v ČR

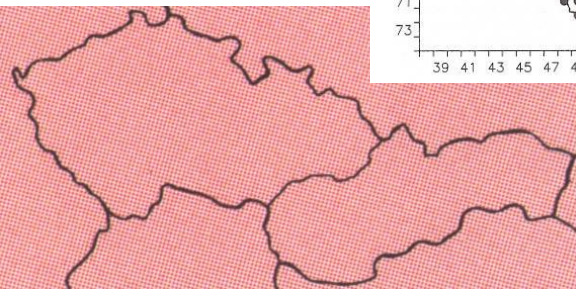

Muscardinus avellanarius (Linnaeus, 1758)

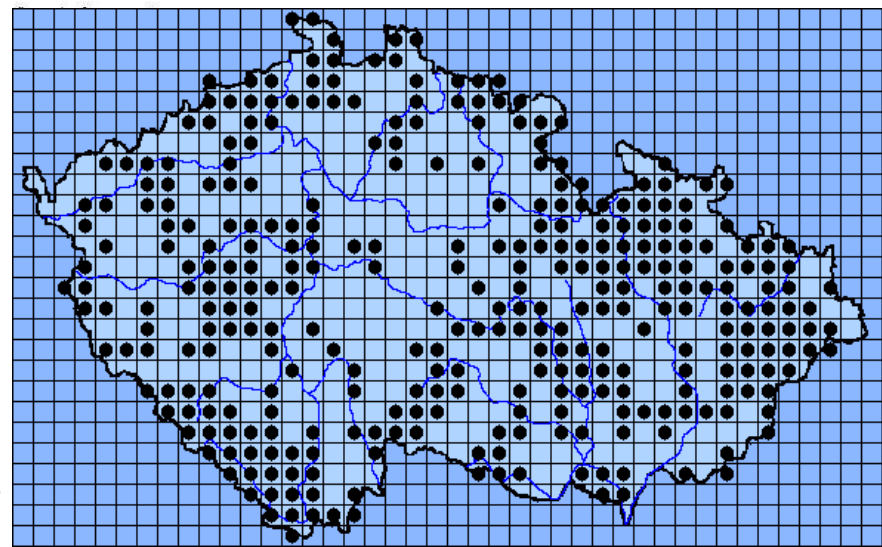
– plšík lískový

770 lok.

-, LC, **SO** 53,5%

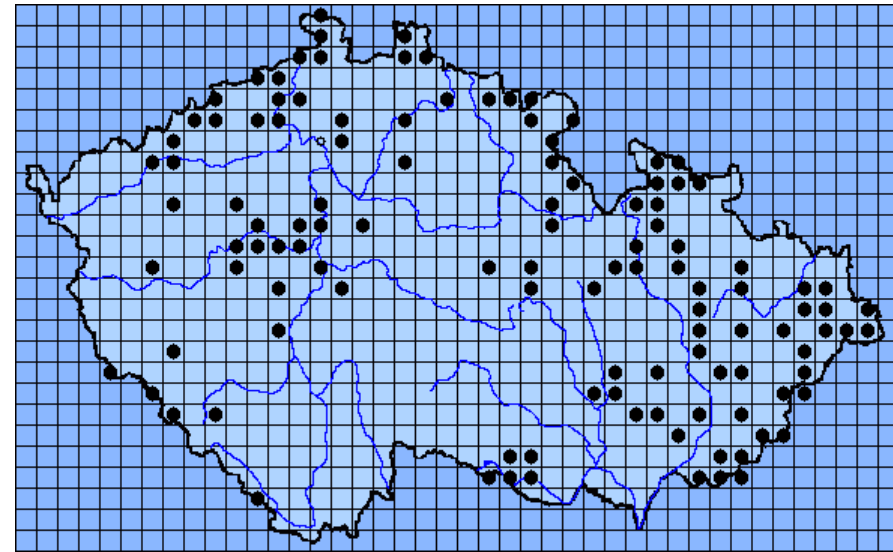
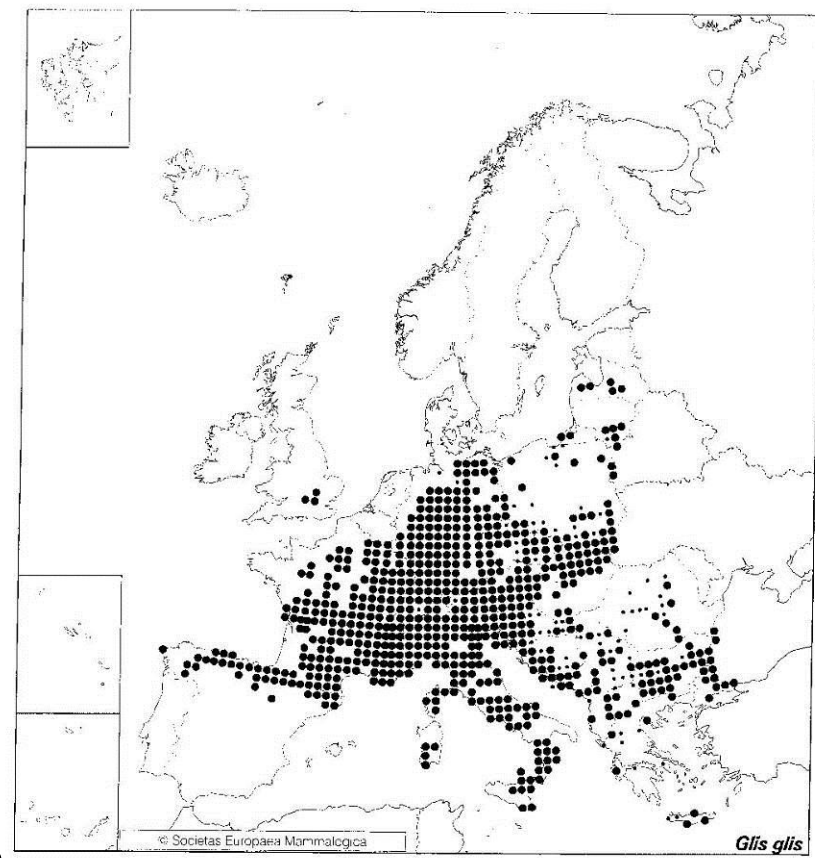
Glis glis (Linnaeus, 1766) – plch velký

DD, LC, ○

350 lok.

21,8%

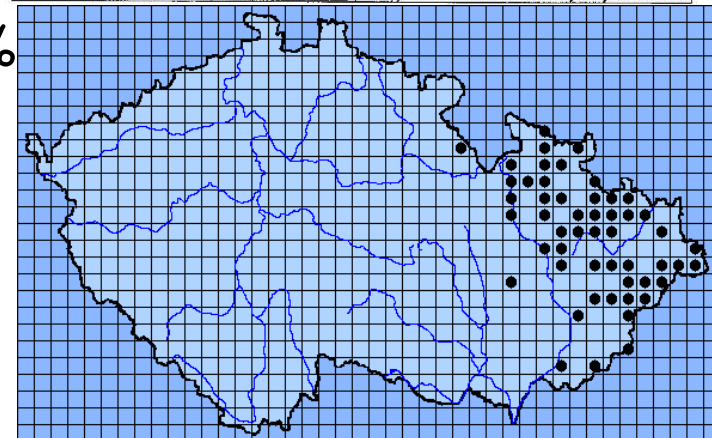
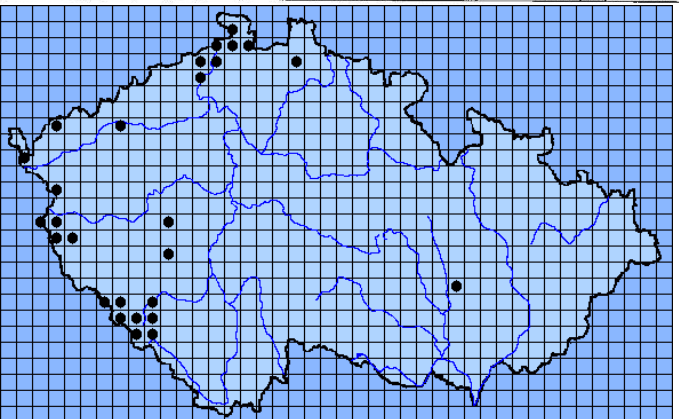
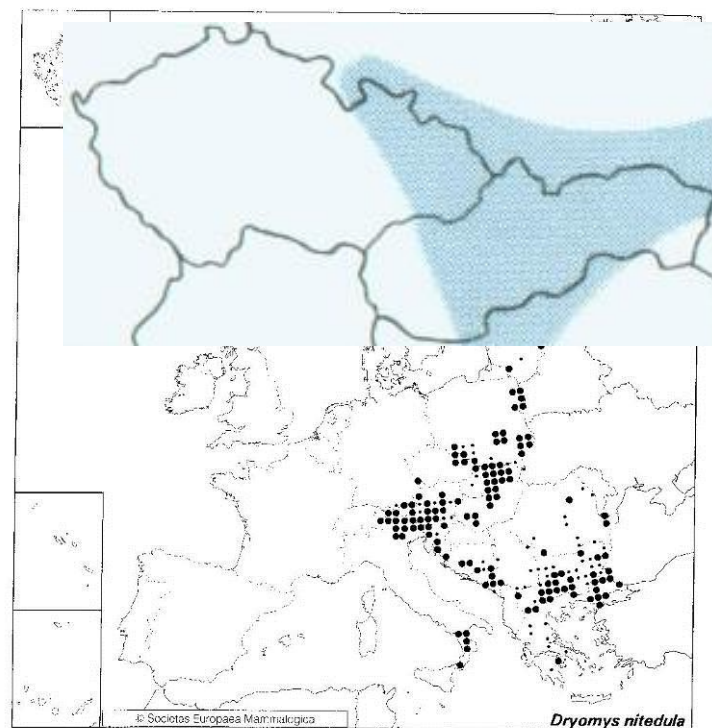
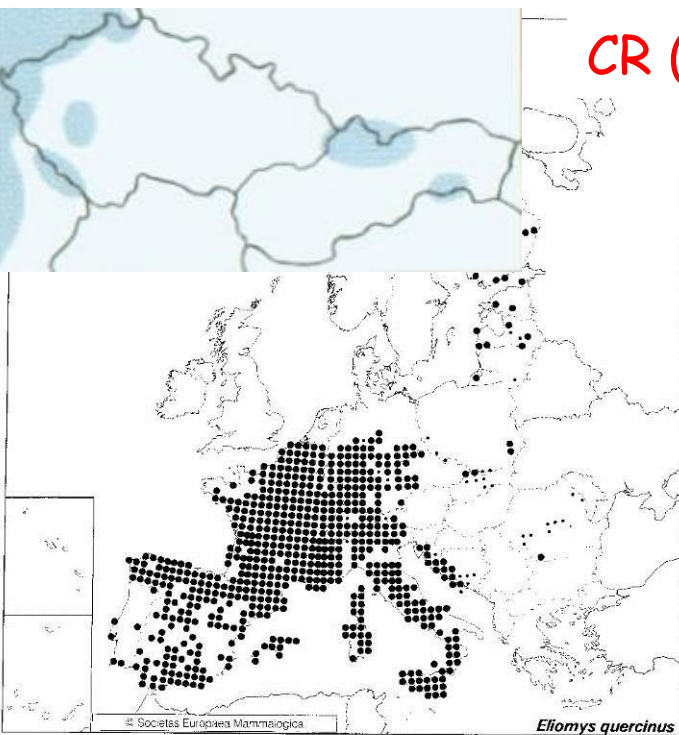
Eliomys quercinus (Linnaeus, 1766) - plch zahradní
Dryomys nitedula (Pallas, 1778) - plch lesní

Eliomys quercinus - plch zahradní

Dryomys nitedula (Pallas, 1778) - plch lesní

V ČR dnes jen Pošumaví, Český les, Krušné hory, NP České Švýcarsko, S-Čechy, okraj Brd, Moravský kras ???, SR - od 70. let 20. stol. znám jen z vývržků, předtím od Povážského Inovce po Slovenský kras. Nejvíce masožravý (80%)

V ČR jen na Moravě - Slezsko, SV Morava, pohoří Z a stř. Slovenska a Východoslovenská nížina, i v ptačích budkách

---

K výskytu plcha zahradního (*Eliomys quercinus*) v Českém lese

On the occurrence of the Garden Dormouse (*Eliomys quercinus*) in the Český les Mts (western Bohemia, Czech Republic)

Václav MIKEŠ¹, Petra CEHLÁRIKOVÁ² & Pavel ŘEPA³

Lynx, n. s. (Praha), 41: 229–230 (2010).

ISSN 0024-7774 (print), 1804-6460 (online)

K výskytu plcha zahradního (*Eliomys quercinus*) v Krušných horách (Rodentia: Gliridae)

On the occurrence of the Garden Dormouse (*Eliomys quercinus*) in the Krušné hory Mts., Czech Republic (Rodentia: Gliridae)

Jan MATĚJŮ¹, Aneta VALASOVÁ² & Václav MIKEŠ³

Lynx, n. s. (Praha), 41: 193–200 (2010).

ISSN 0024-7774 (print), 1804-6460 (online)

Syntopic occurrence of the Garden Dormouse (*Eliomys quercinus*) and the Edible Dormouse (*Glis glis*) in a montane climax spruce forest (Rodentia: Gliridae)

Syntopický výskyt plcha zahradního (*Eliomys quercinus*) a plcha velkého (*Glis glis*) v klimaxové horské smrčtině (Rodentia: Gliridae)

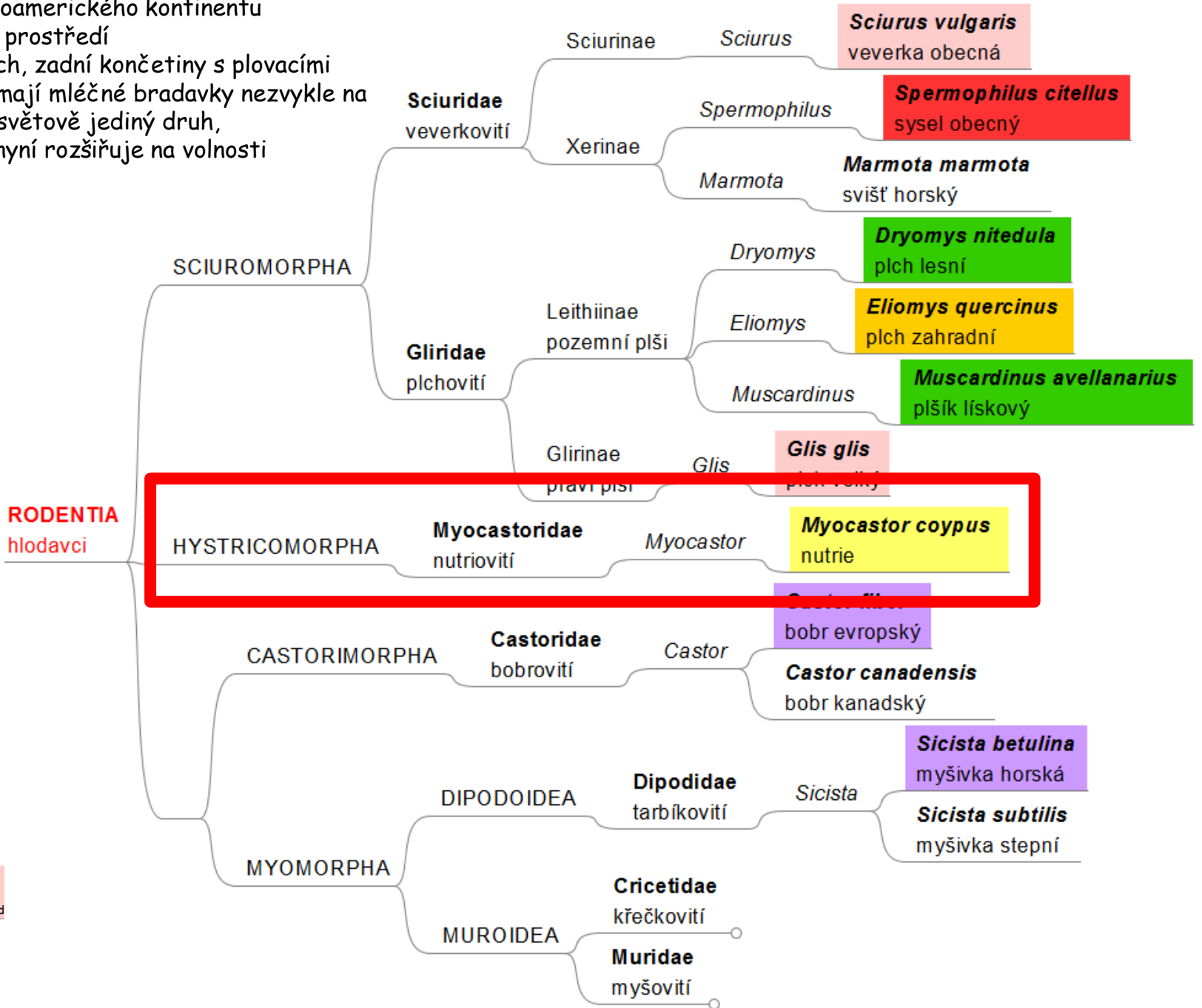

Václav MIKEŠ, Jiří HEDRICH & František SEDLÁČEK

nálezy do r. 1980, pak znovu od r. 2002 a 2005–2006

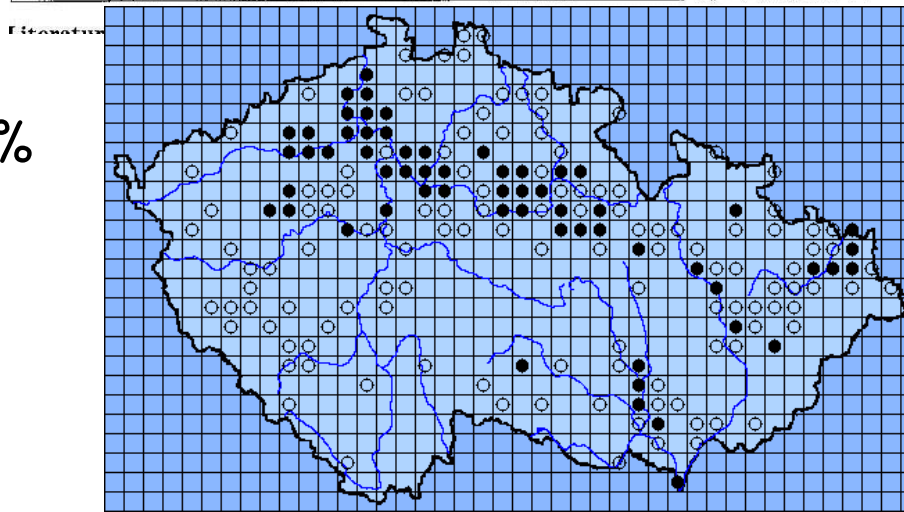
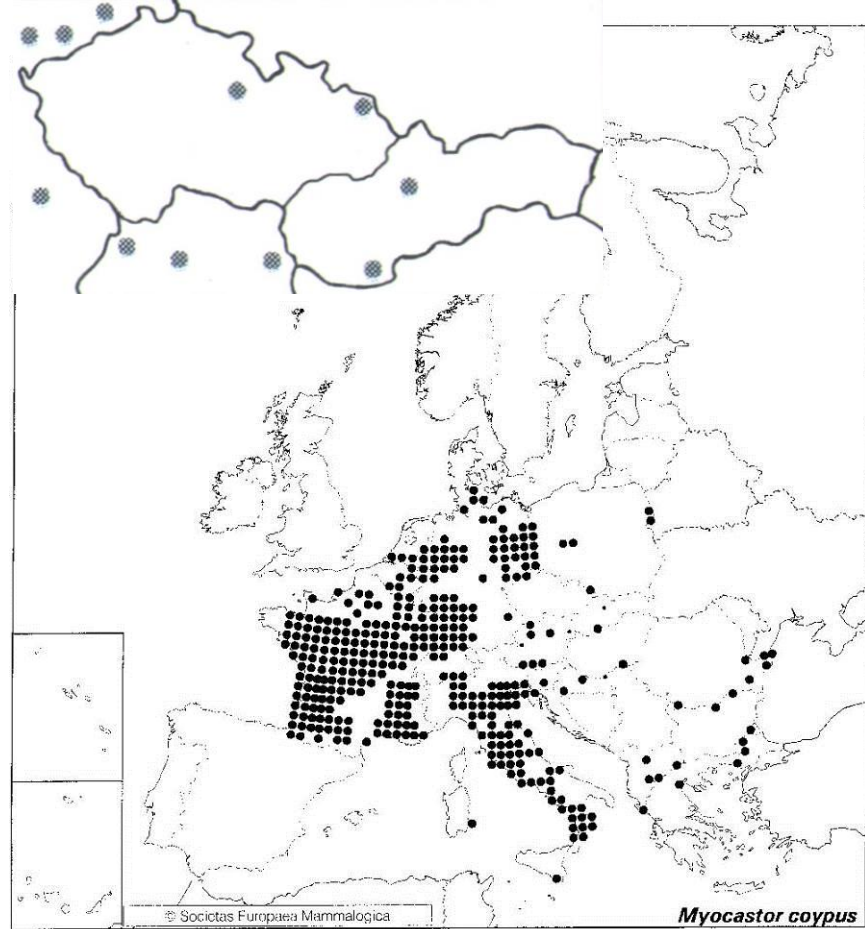

velcí hlodavci jihoamerického kontinentu
 žijí v mokřadním prostředí
 4 prsty na zadních, zadní končetiny s plovacími
 blánami, samice mají mléčné bradavky nezvykle na
 bocích těla, celosvětově jediný druh,
 který se i u nás nyní rozšiřuje na volnosti

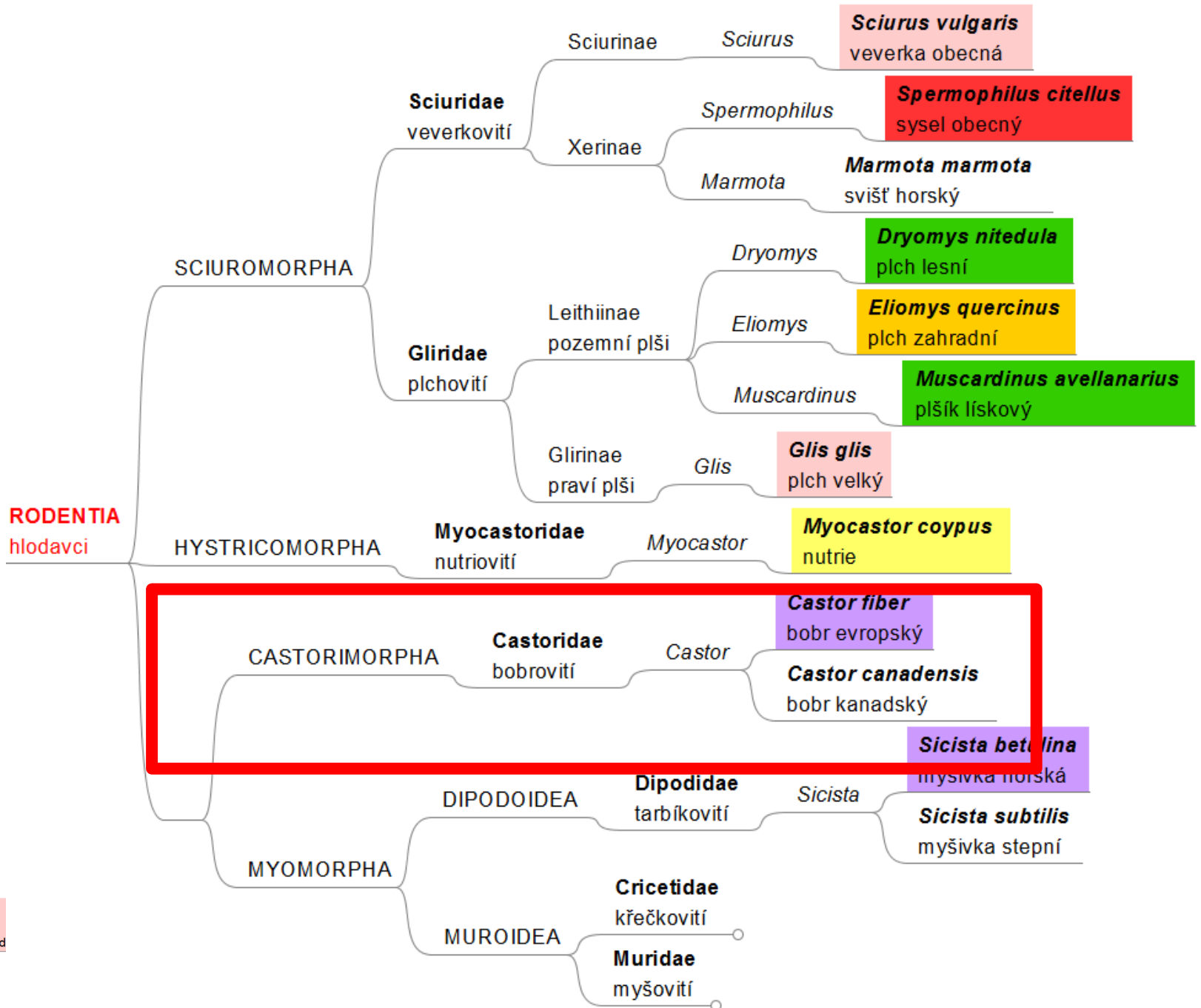

- CR Critically Endangered kriticky ohrožený
- EN Endangered ohrožený
- VU Vulnerable zranitelný
- NT Near Threatened téměř ohrožený
- LC Least Concern málo dotčený
- EX / EW Extinct / Extinct in the Wild vymizelý / vymizelý v přírodě
- NE / DD Not Evaluated / Data Deficient nevyhodnocený / nedostatečné úd
- NEPŮVODNÍ v ČR
- výskyt na Slovensku, nikoli v ČR
- EX na Slovensku, nežije/nežil v ČR

Myocastor coypus (Molina, 1782)
- nutrie říční

JAm, úniky z kožešinových farem (od 1924),
neúspěšná introdukce 1955 do dolního Hronu,
reprodukcující se populace ve V-Čechách, S a J
Moravě, zimní mortalita; 6-12 kg

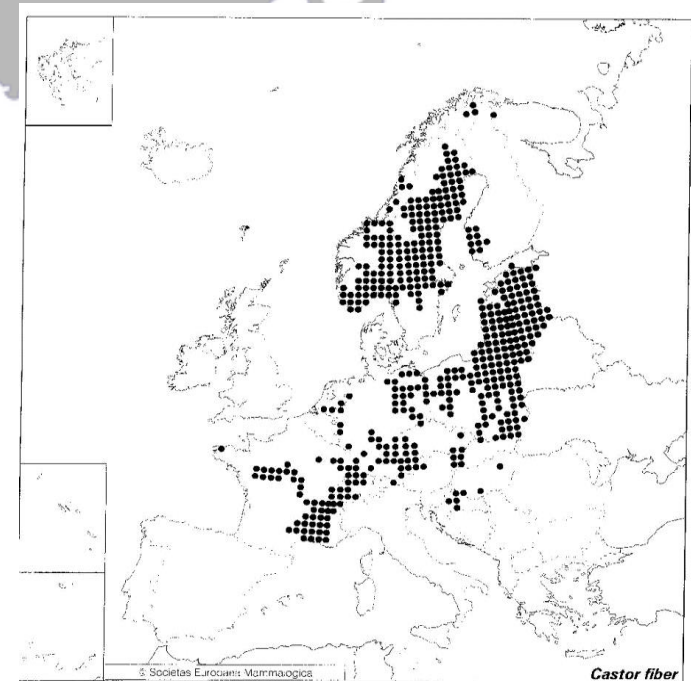
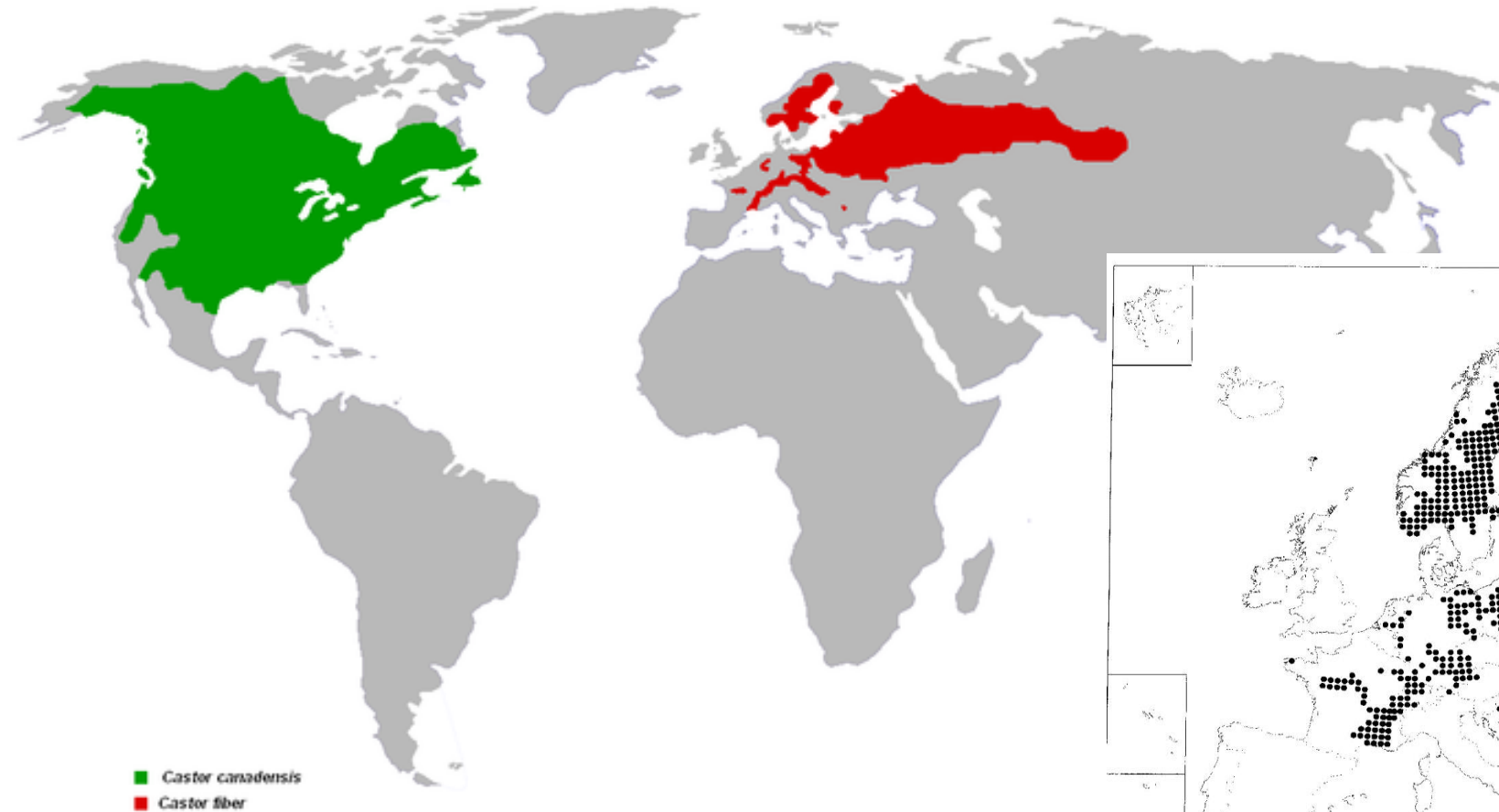
- CR Critically Endangered kriticky ohrožený
- EN Endangered ohrožený
- VU Vulnerable zranitelný
- NT Near Threatened téměř ohrožený
- LC Least Concern málo dotčený
- EX / EW Extinct / Extinct in the Wild vymizelý / vymizelý v přírodě
- NE / DD Not Evaluated / Data Deficient nevyhodnocený / nedostatečné údaje
- NEPŮVODNÍ v ČR
- výskyt na Slovensku, nikoli v ČR
- EX na Slovensku, nežije/nežil v ČR

Castor fiber Linnaeus,
1758

- bobr evropský

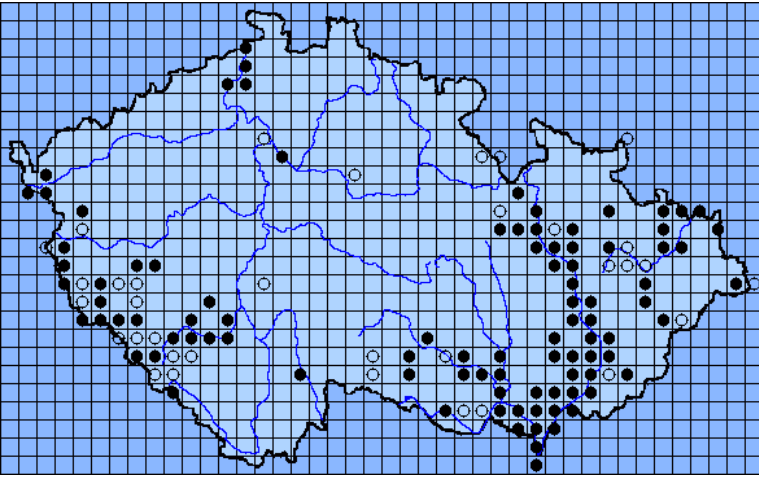
LC (VU), LC, SO

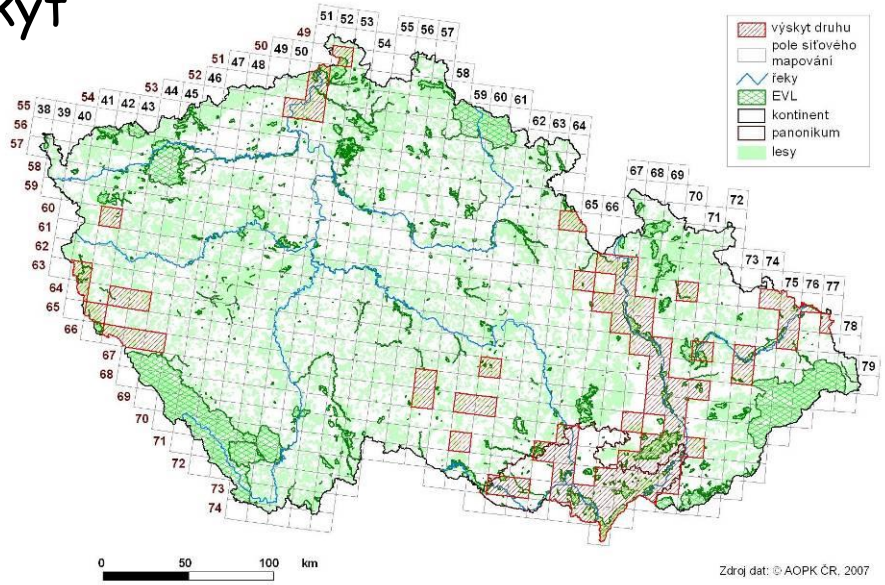
through building of dams, burrows, lodges and canals.

Castor fiber Linnaeus, 1758 - bobr evropský

cca 20 % území -
trvalý výskyt

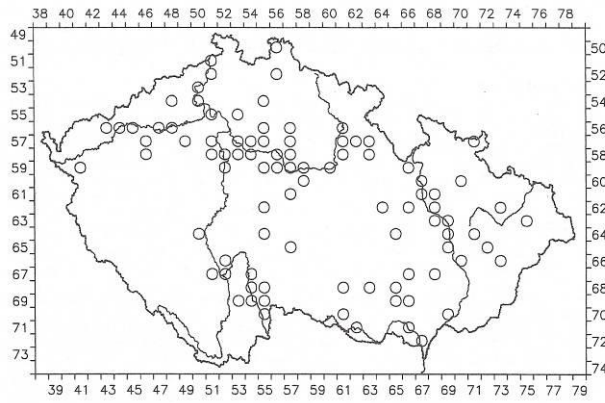

18.-19. st.

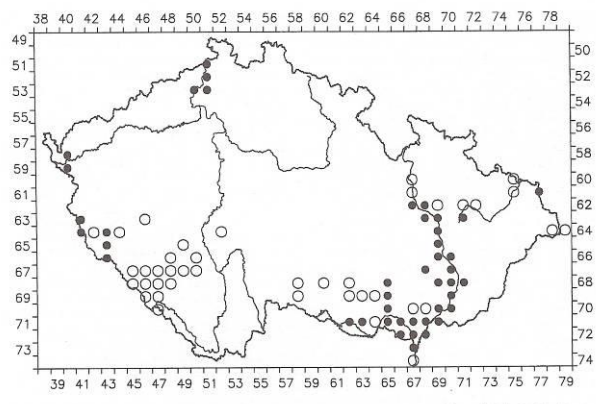

1975-1999

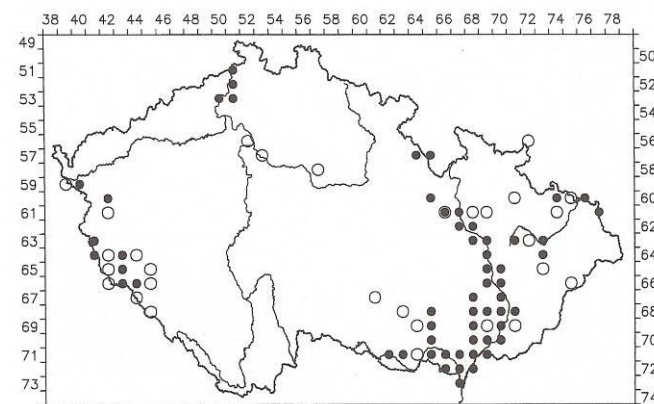
2000-2004

Obr. 5: Historický výskyt bobra evropského (*Castor fiber*) na území ČR (10.-19. století).

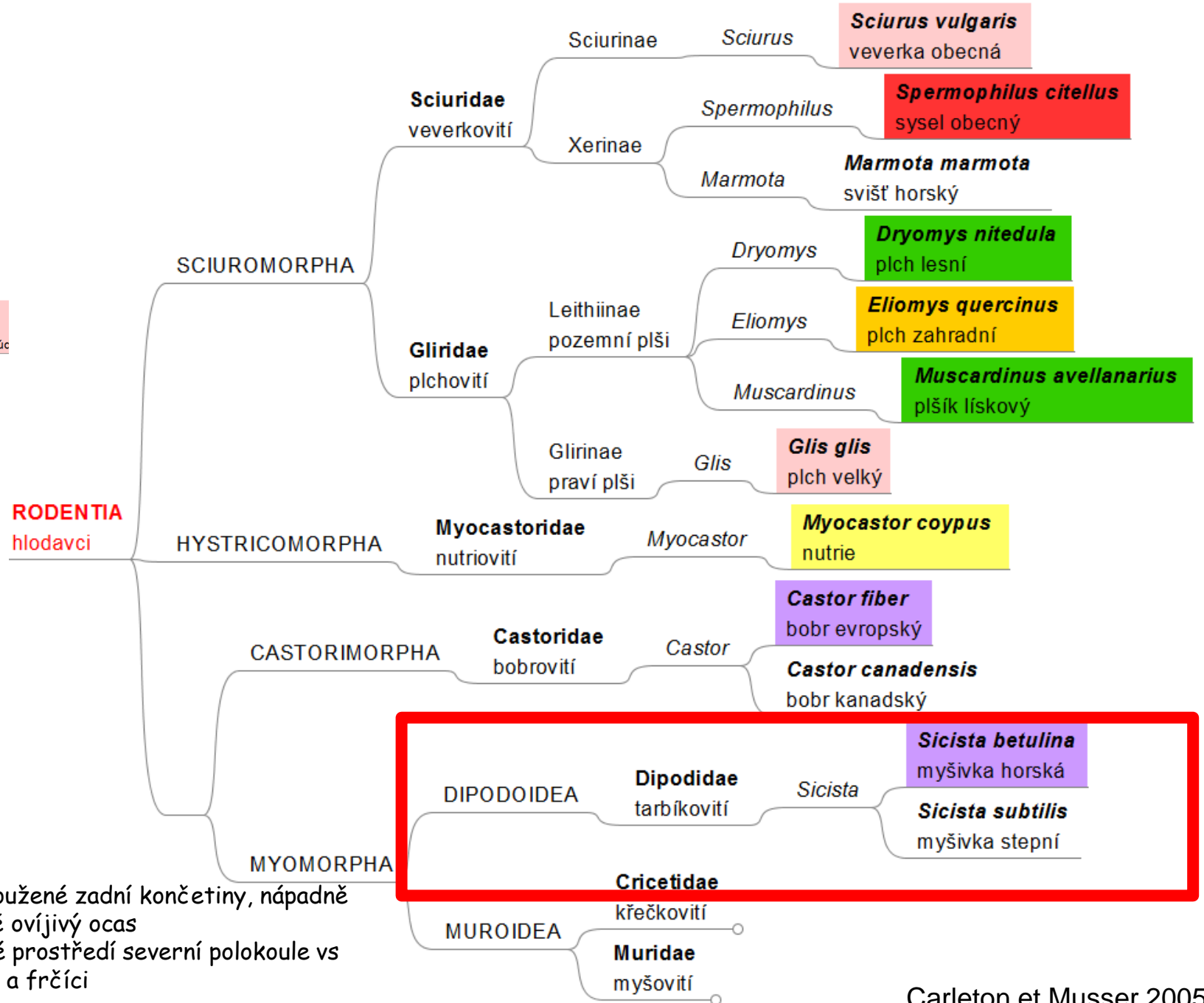
Obr. 6: Bobr evropský (*Castor fiber*) - výskyt v období 1975-1999 (○ - přechodný výskyt, ● - trvalý výskyt)

Čfib - V J-Čechách vyhuben už v pol. 18. stol., reintrodukce 1809 na Třeboňsku, ale poslední uloven 1876, na Slovensku na Žitném ostrově posl. zástřel 1858, introdukce 1991-1996 do Litovelského Pomoraví a na Odru 27 ks z PL a Litvy, šíření bobra na dolních a středních úsecích řek, starých ramenech a rybnících v povodí Labe, Odry a Dunaje, 2002 odhad po 150 ks v ČR i SR; Dnes 3000 ks

Čcan - introdukce do Finska a Rakouska na V od Vídně (12-15 ks) - asi vymřeli; více mlád'at, ale není odolný vůči tularémii

- CR
Critically Endangered
kriticky ohrožený
- EN
Endangered
ohrožený
- VU
Vulnerable
zranitelný
- NT
Near Threatened
téměř ohrožený
- LC
Least Concern
málo dotčený
- EX / EW
Extinct / Extinct in the Wild
vymizelý / vymizelý v přírodě
- NE / DD
Not Evaluated / Data Deficient
nevyhodnocený / nedostatečné úc
- NEPŮVODNÍ v ČR
výskyt na Slovensku,
nikoli v ČR
- EX na Slovensku,
nežije/nežil v ČR

jen mírně prodloužené zadní končetiny, nápadně dlouhý částečně ovíjivý ocas
lesnaté a horské prostředí severní polokoule vs tarbíci, frčkové a frčící

Sicista betulina Pallas, 1779

- myšivka horská

VU, LC, SO

ocas: 120-170% délky těla
rel. dlouhé zadní tlapky
tmavý pruh (široký 3 mm) začíná mezi
očima až boltci

lesní až lesostepní pásmo Eurasie
boreomontánní typ výskytu

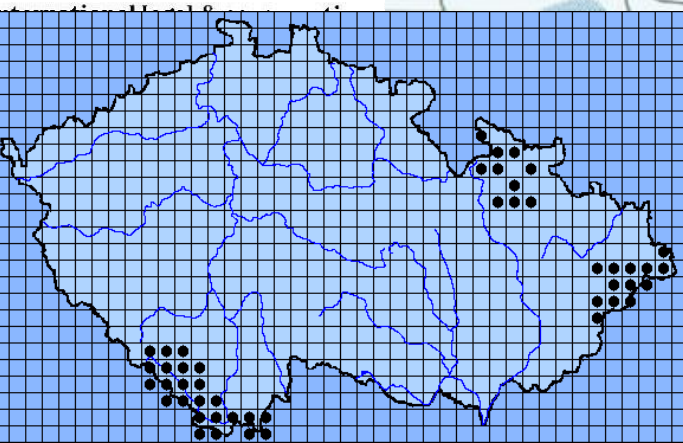
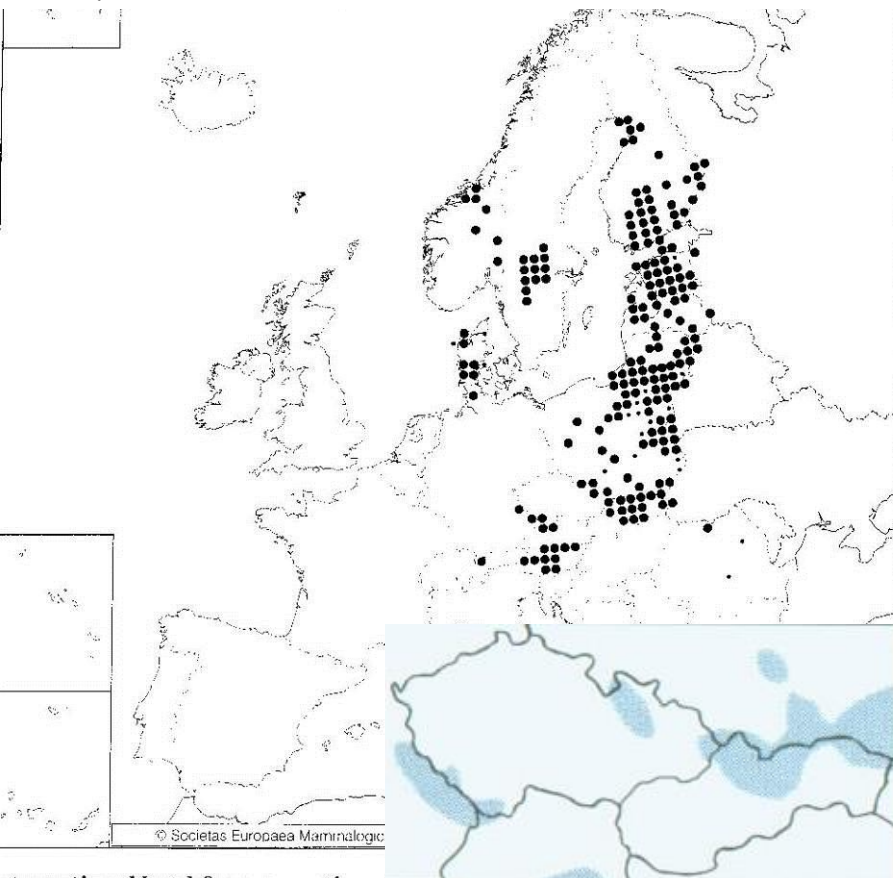
Sicista subtilis (Pallas, 1773)

- myšivka stepní

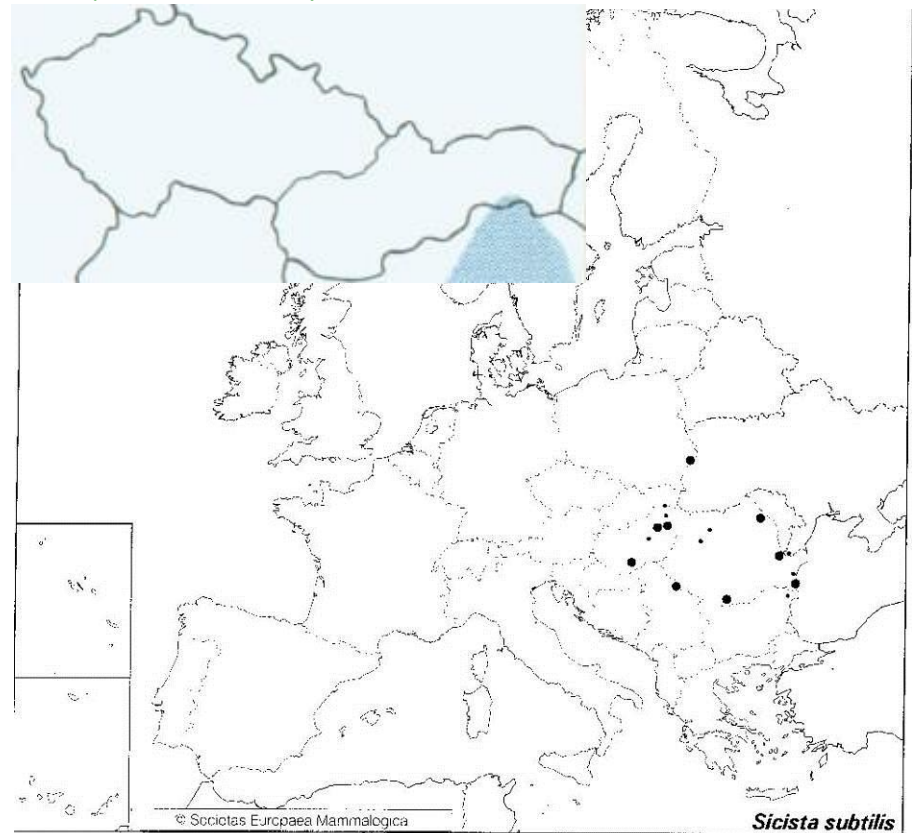
Sicista betulina Pallas, 1779

- myšivka horská

Sicista subtilis (Pallas, 1773)

- myšivka stepní

Sbet: Poprvé zjištěna na Pradědu v r. 1949, na Šumavě o 11 let později
Reliktní charakter areálu se třemi izolovanými refugii:

Hory - 1: Šumava, Novohradské h., 2: Rychlebské h., Králický Sněžník,
Jeseníky, 3: Beskydy;

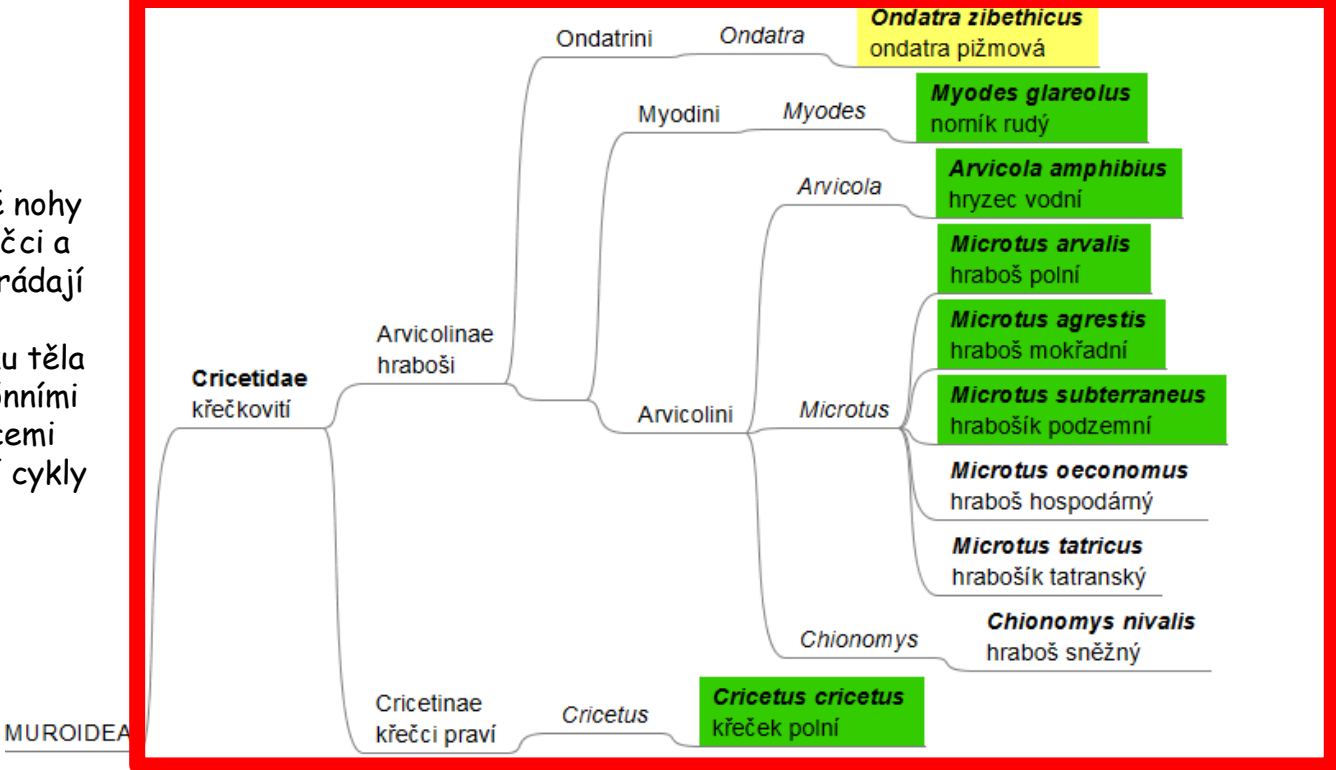
Slovenské Beskydy, Fatra, Nízké Tatry, Tatry, Slovenské rudohoří,
Východní Karpaty; vlhká stanoviště

Postglaciální osídlování ze 2 refugií: východoalpského a
západokarpatského

Ssub: jen 1x na Slovensku 3.9.1935 u Lubice, dnes jen v Maďarsku,
v SV Rakousku vymřela

zaoblená hlava, krátké nohy
 2 podčeledi u nás: křečci a hraboši - hraboši postrádají lícní torby
 ocas nepřesahuje délku těla
 velká plodnost se sezónními i meziročními fluktuacemi početnosti - populační cykly
 u nás 6 druhů, z nichž ondatra pižmová je nepůvodní

MUROIDEA

CR
 Critically Endangered
 kriticky ohrožený

EN
 Endangered
 ohrožený

VU
 Vulnerable
 zranitelný

NT
 Near Threatened
 téměř ohrožený

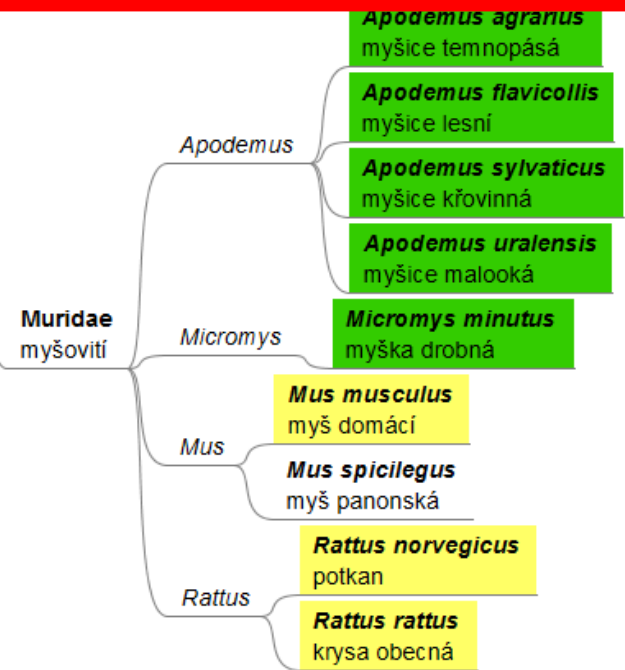
LC
 Least Concern
 málo dotčený

EX / EW
 Extinct / Extinct in the Wild
 vymizelý / vymizelý v přírodě

NE / DD
 Not Evaluated / Data Deficient
 nevyhodnocený / nedostatečné údaje

NEPŮVODNÍ v ČR
 výskyt na Slovensku,
 nikoli v ČR

EX na Slovensku,
 nežije/nežil v ČR

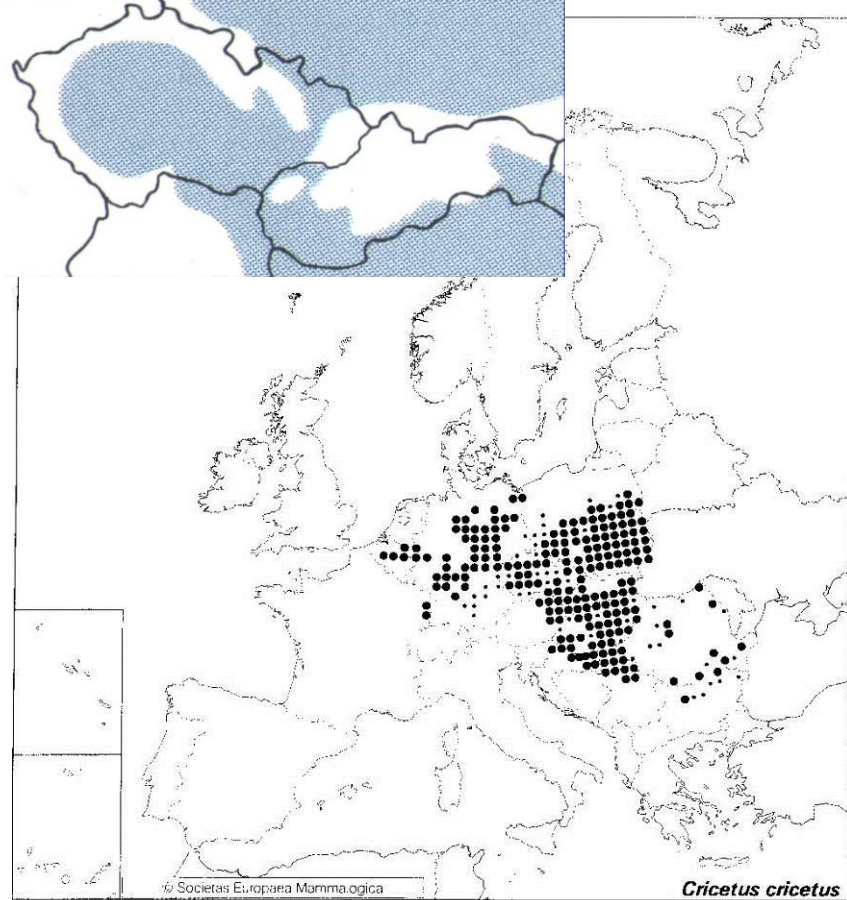
CRICETINAE

Cricetus cricetus Linnaeus, 1758

- křeček polní

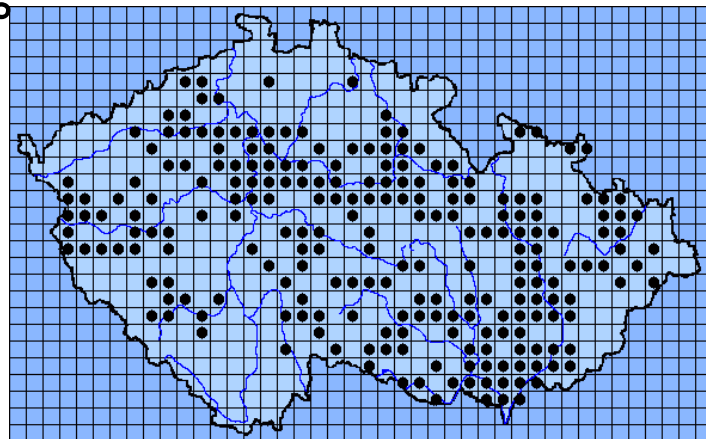
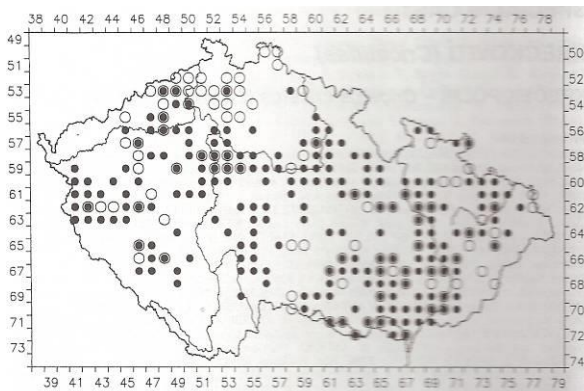
-, LC, SO

Po 1990: 220 lok., 19,4%

44,3%

Odlesněná kulturní krajina, v ČR od 70. let 20. st. úbytek až lokální vymizení, od 90. let populace vzrůstá, šíření, drží se v nížinách. Přemnožování - na Slovensku až 500 ks/ha (1971), hojný v nížinách.

Ondatra zibethicus (Linnaeus, 1766)

- ondatra pižmová

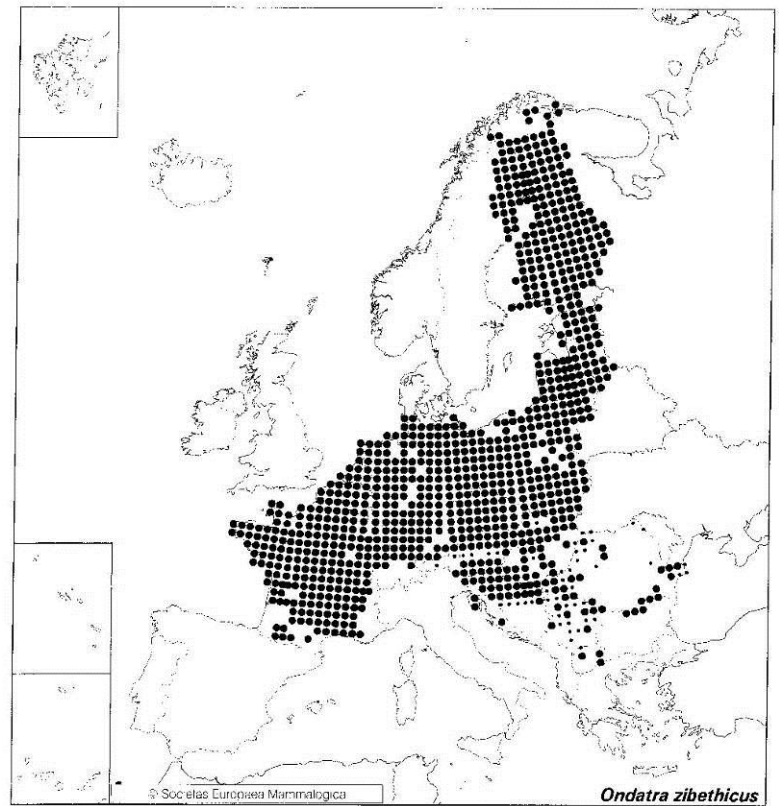

1905, 1906 vysazena u Dobříše,
poprvé v Evropě, na Slovensku
1921-1924

Úlovky - v Československu
45 000 ks/ročně, dnes v ČR
5 000; rákosiny.

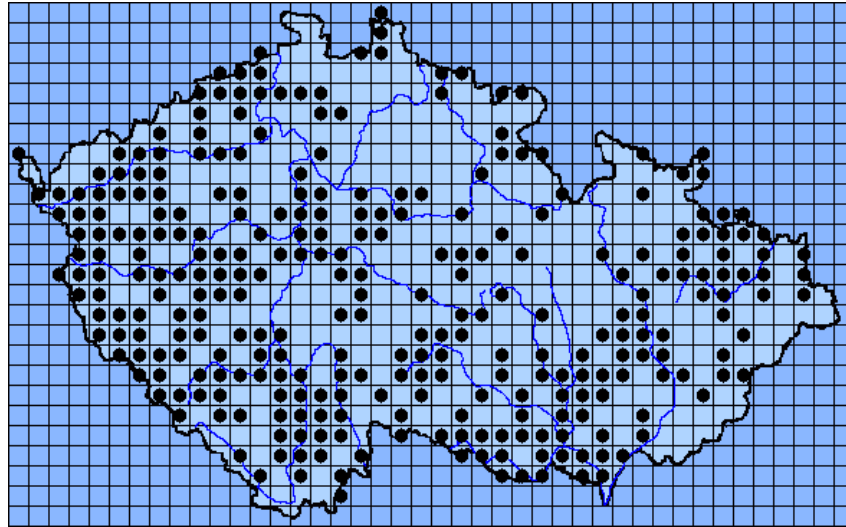
nepůvodní,
invazní
původní v S Am.

1-1,6 kg
nemá plov. blány

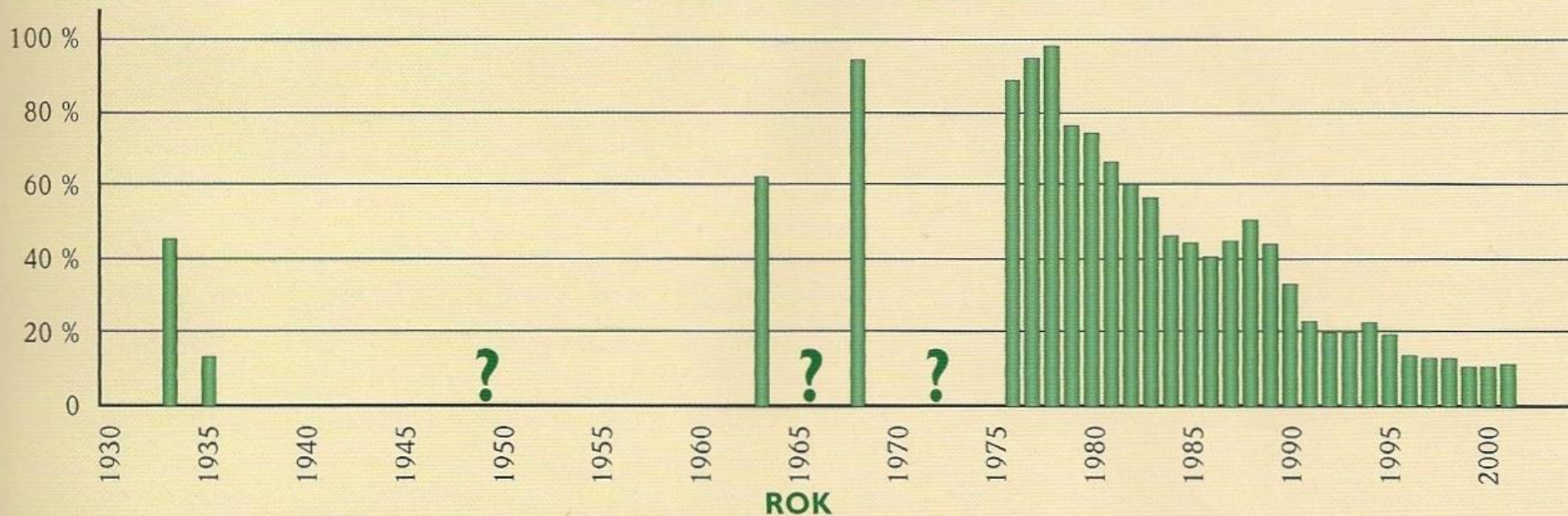
- , - , -

>2600 lok. 95,7%

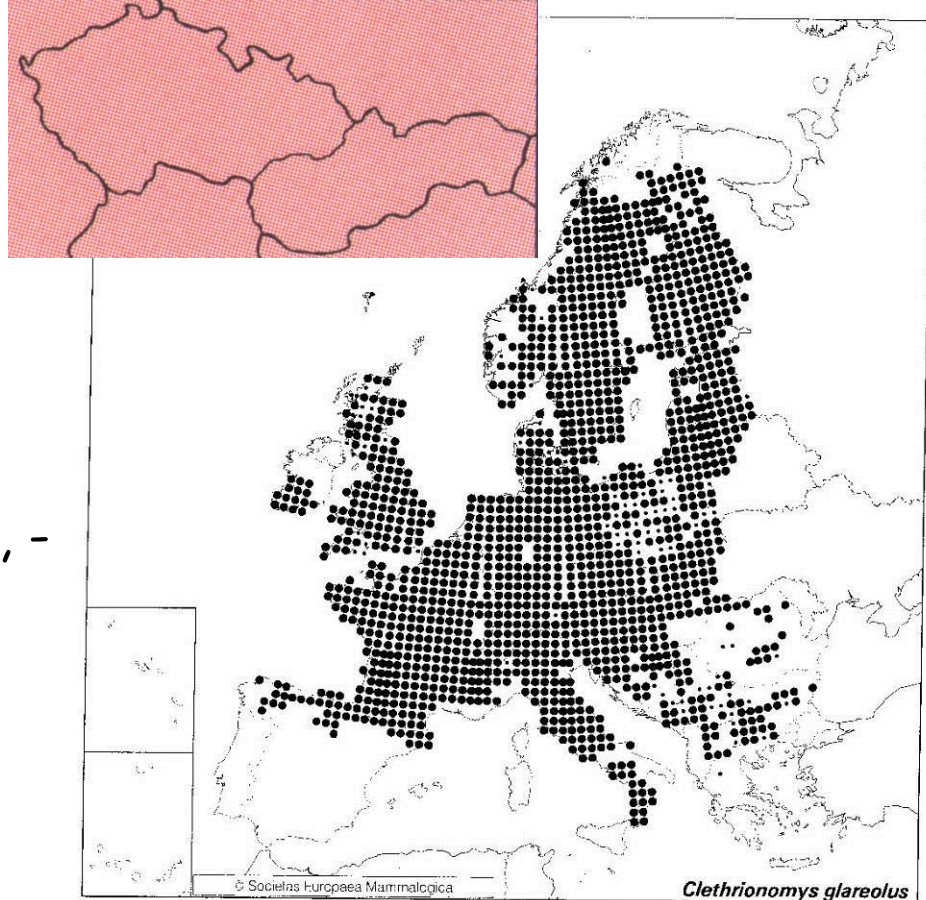

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE ONDATRY PIŽMOVÉ V ČESKÉ REPUBLICE NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

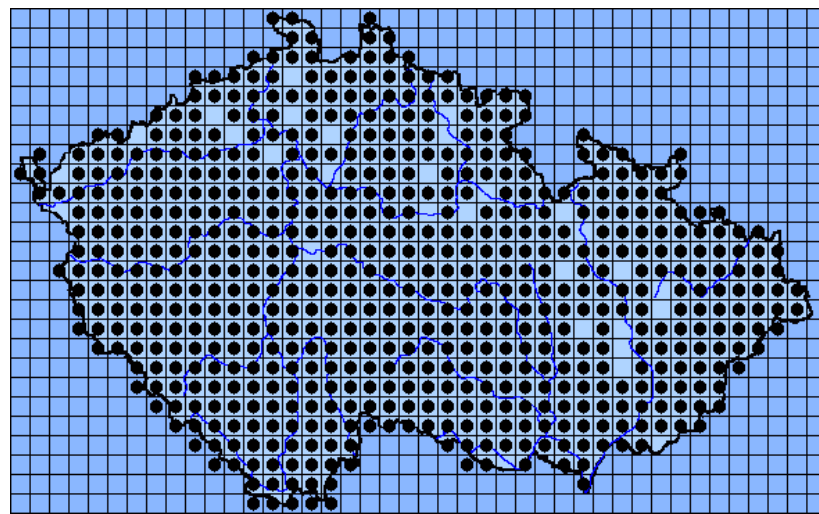

Myodes glareolus (Schreber, 1780)
- norník rudý (*Clethrionomys glareolus*)

2500 lok.

99%

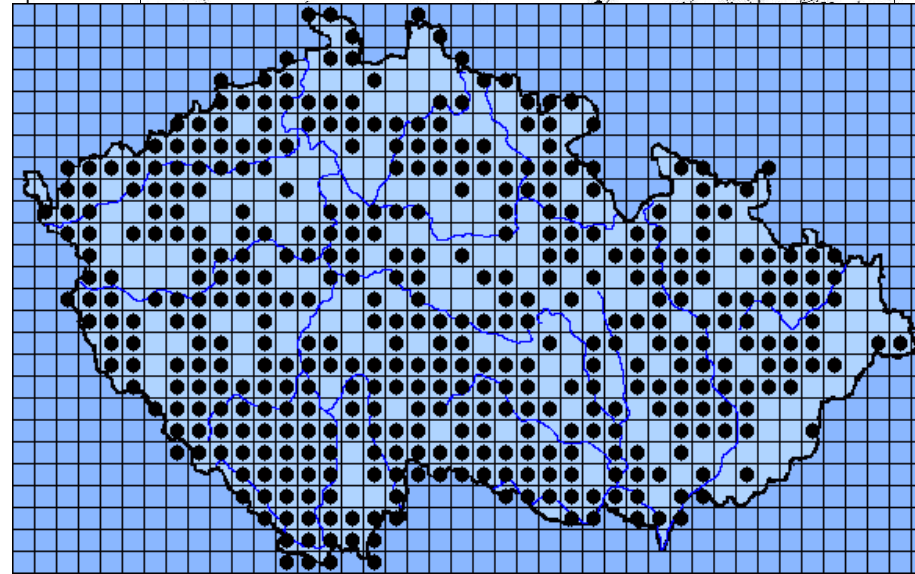
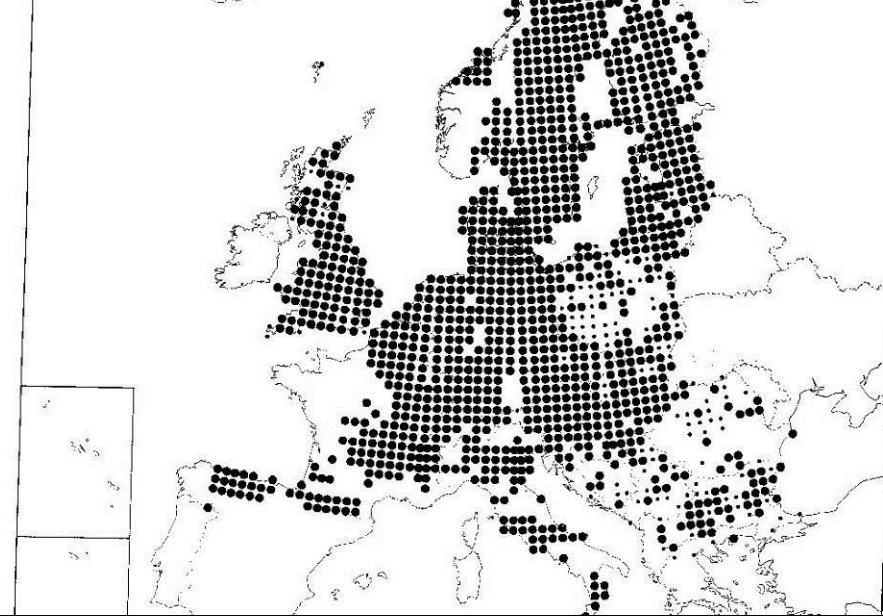
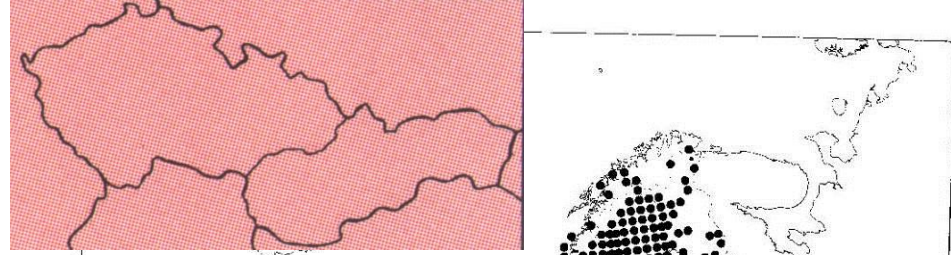

Arvicola amphibius (Linnaeus, 1758)
- hryzec vodní (*A. terrestris*, *A. scherman*)

Mimo souvislé lesy, v blízkosti vody
>1000 lok.

-, -, -
72,6%

Microtus arvalis (Pallas, 1778)

- hraboš polní

- , - , -

Zemědělská bezlesá krajina, stohy, i ve městech, na podzim v budovách, fluktuace početnosti (2-5 let) - gradace 2500 ks/ha, pesimum 1 ks/2-5 ha

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761)

- hraboš mokřadní

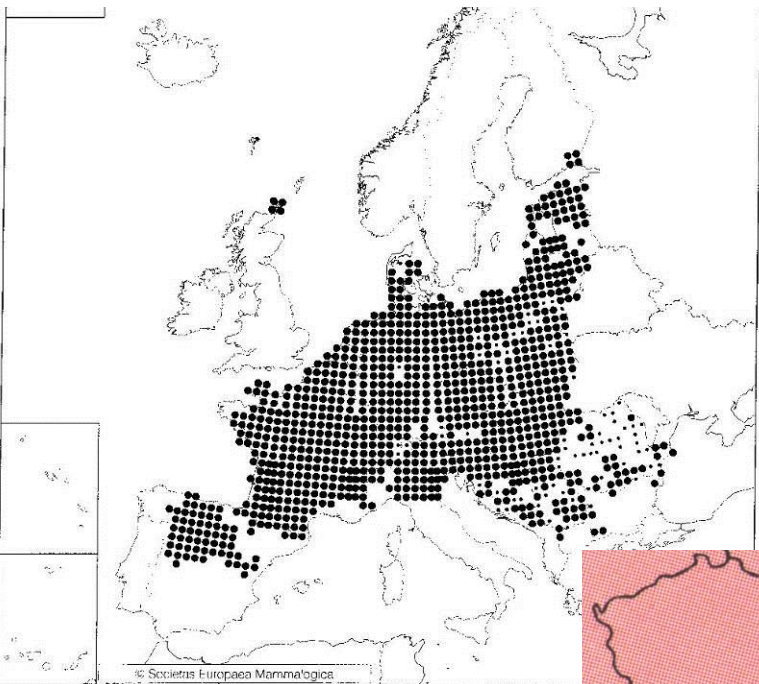
- , - , -

Mozaikovitě, chladné a vlhké biotopy s hustým bylinným podrostem, lesy i louky, imisní holiny s *Calamagrostis villosa*

Microtus arvalis (Pallas, 1778)

- hraboš polní

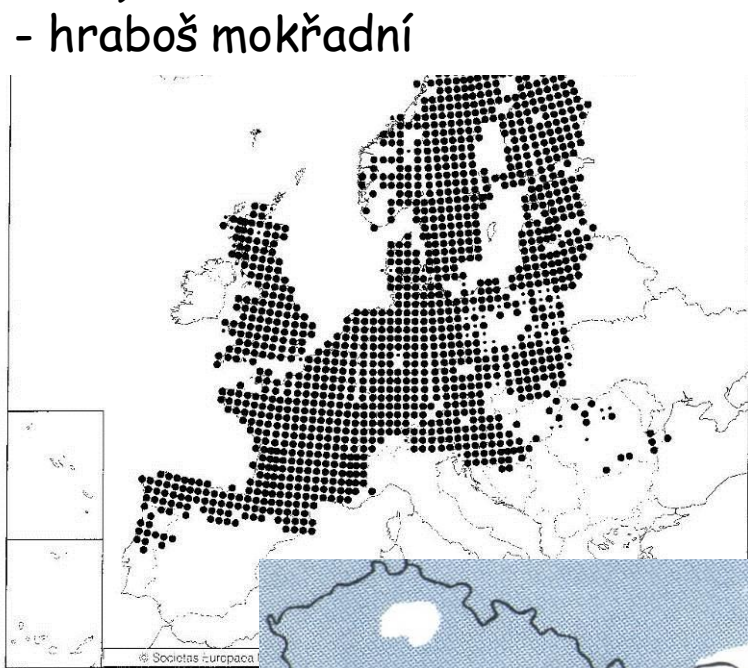
97,3%

3800 lok.

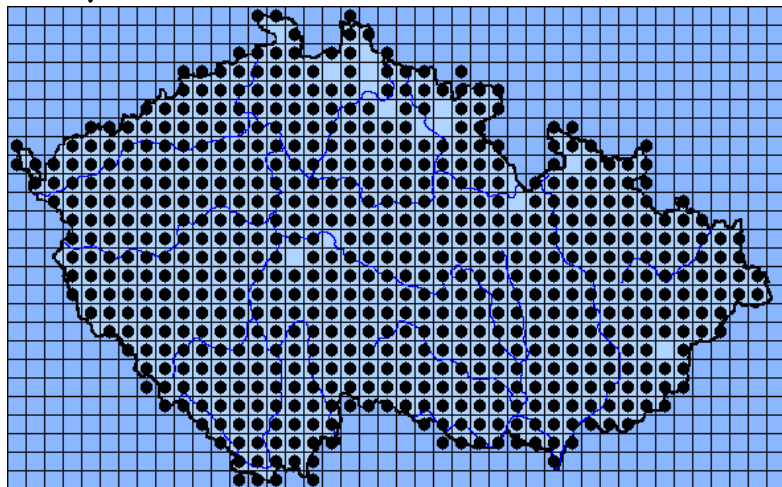

Microtus agrestis (Linnaeus, 1761)

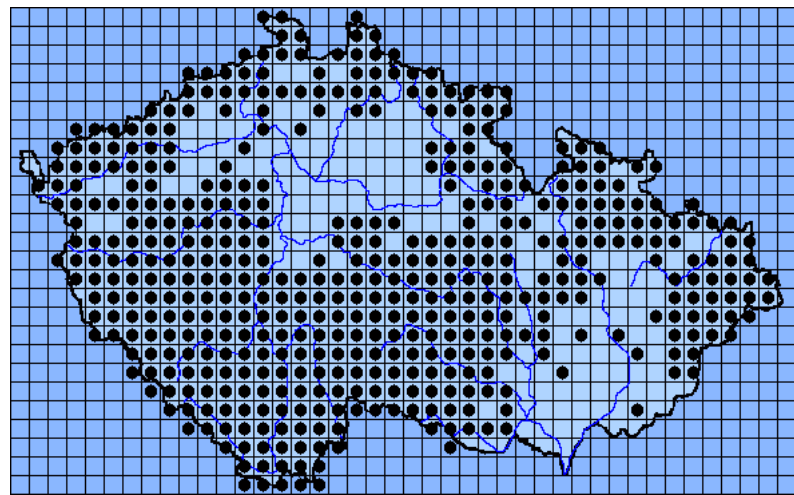
- hraboš mokřadní

75,6%

>1700 lok.

Microtus subterraneus (de Sélys-Longchamps, 1836)

- hrabošík podzemní

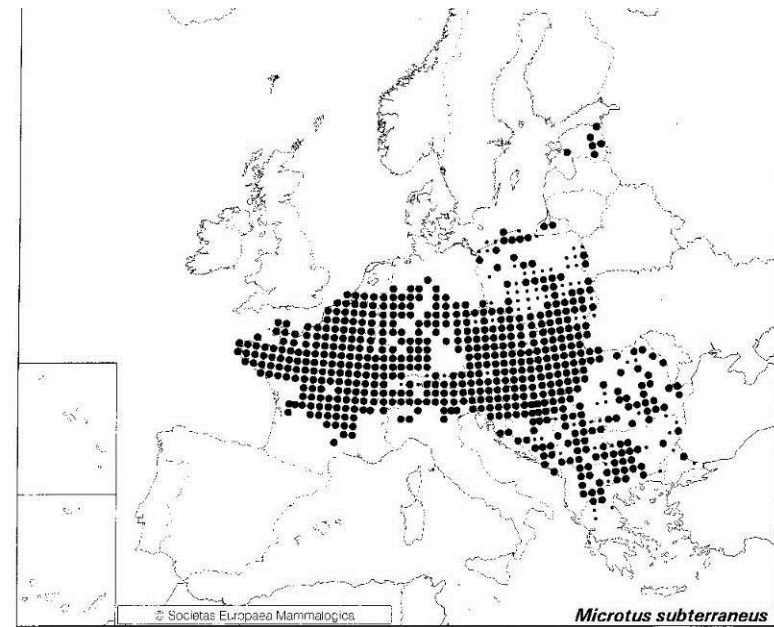
Chionomys nivalis (Martins, 1842)

- hraboš sněžný

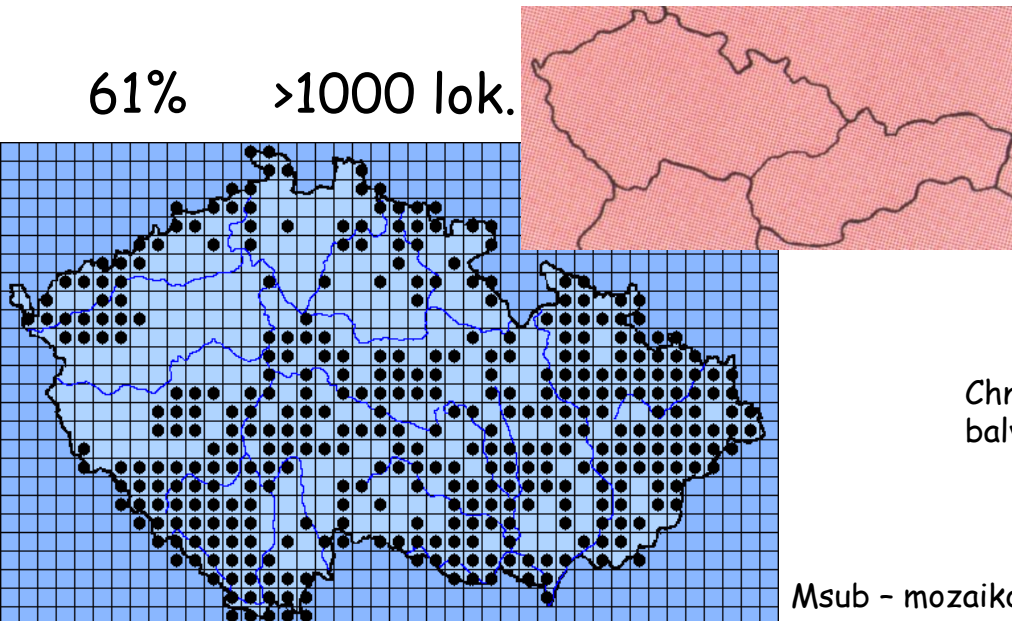

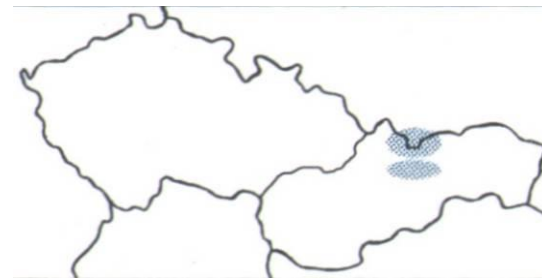
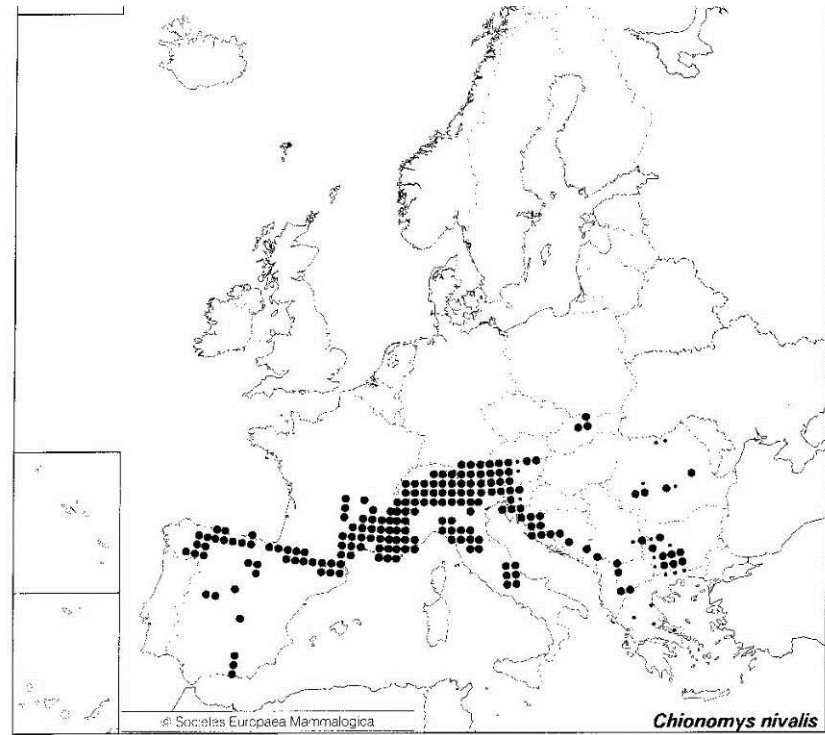
Microtus subterraneus
(de Sélys-Longchamps, 1836)
- hrabošík podzemní

61% >1000 lok.

Chionomys nivalis (Martins, 1842)
- hraboš sněžný

Chniv - TANAP a hřebeny NP Nízké Tatry nad 1100 m,
balvanité suti v horách

Msub - mozaikovitě, vlhká stanoviště různých biotopů.

Microtus oeconomus (Pallas, 1776)
- hraboš hospodárny (severný)

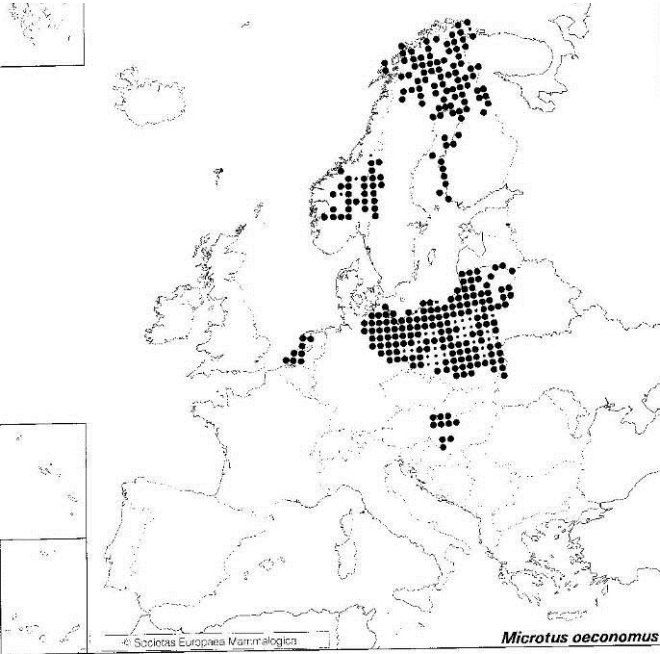

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952)
- hrabošík tatranský

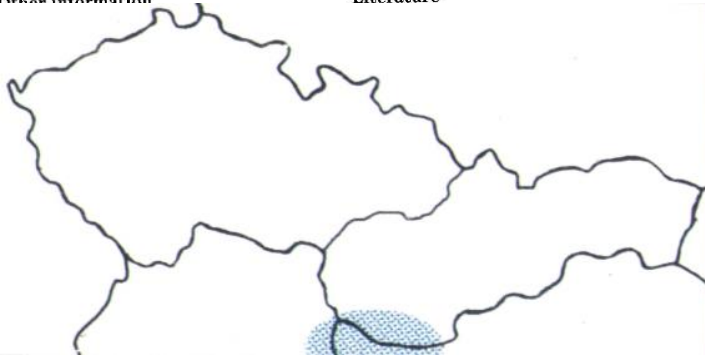

Microtus oeconomus (Pallas, 1776)
- hraboš hospodárný (severní)

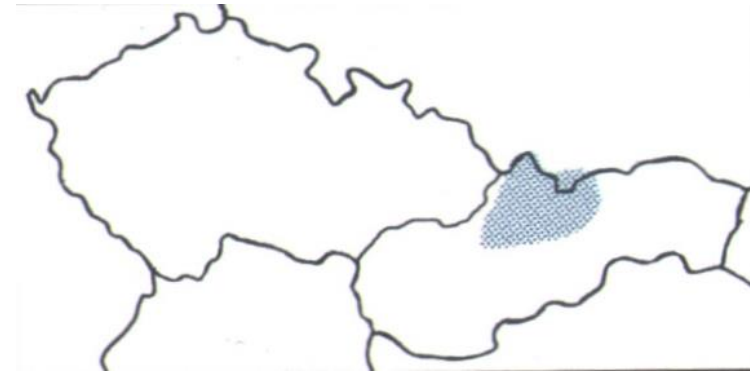
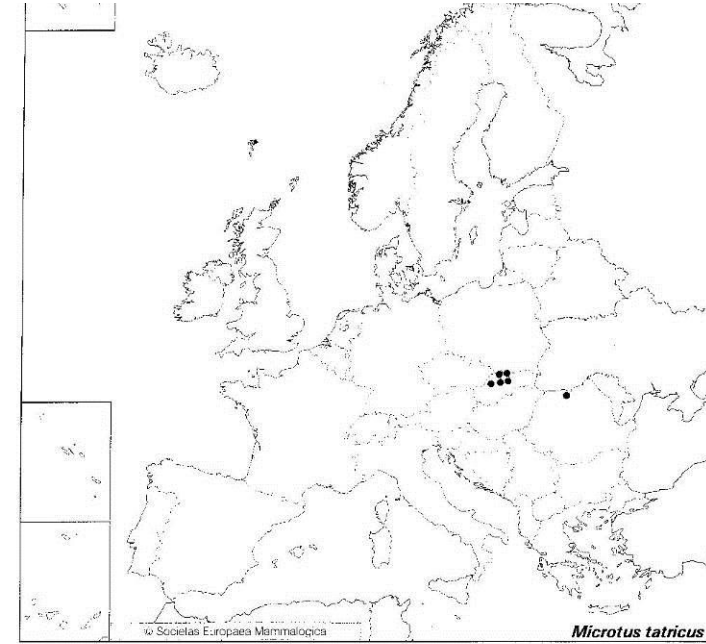
Other information

Literature

Jen Žitný ostrov a Podunajská nížina, v Rakousku a Maďarsku J-hranice areálu; vysoká voda - nadzemní kulovitá hnízda, nízká voda - podzemní nory.

Microtus tatricus (Kratochvíl, 1952)
- hrabošík tatranský

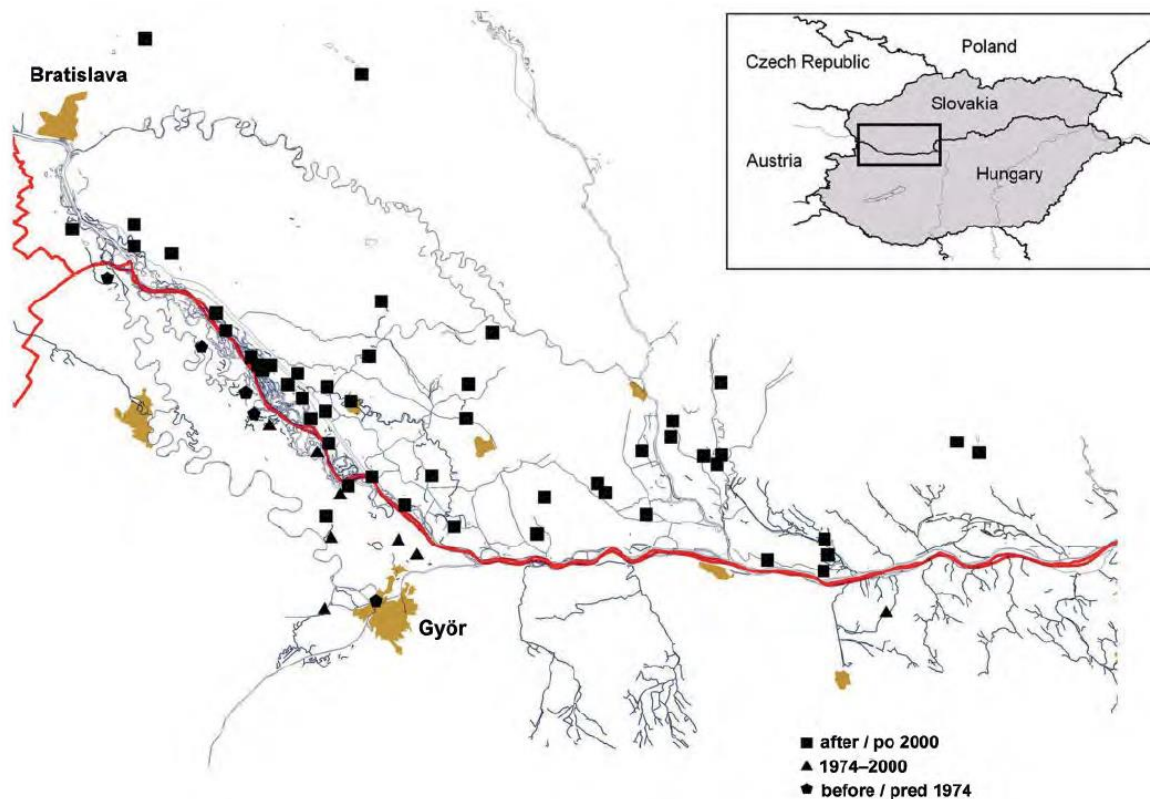

ne v ČR, na Slovensku - Tatry, N Tatry, Oravské Beskydy, Fatra, Chočské vrchy, Kremnické vrchy, Muráňská planina, polské Tatry, horský druh, nad 650 m n.m., alpské louky, kosodřevina, horské lesy

Distribution and conservation management of the Root Vole (*Microtus oeconomus*) populations along the Danube in Central Europe (Rodentia: Arvicolinae)

Rozšírenie a ochranársky manažment populácií hraboša severského (*Microtus oeconomus*) v strednej Európe pozdĺž Dunaja (Rodentia: Arvicolinae)

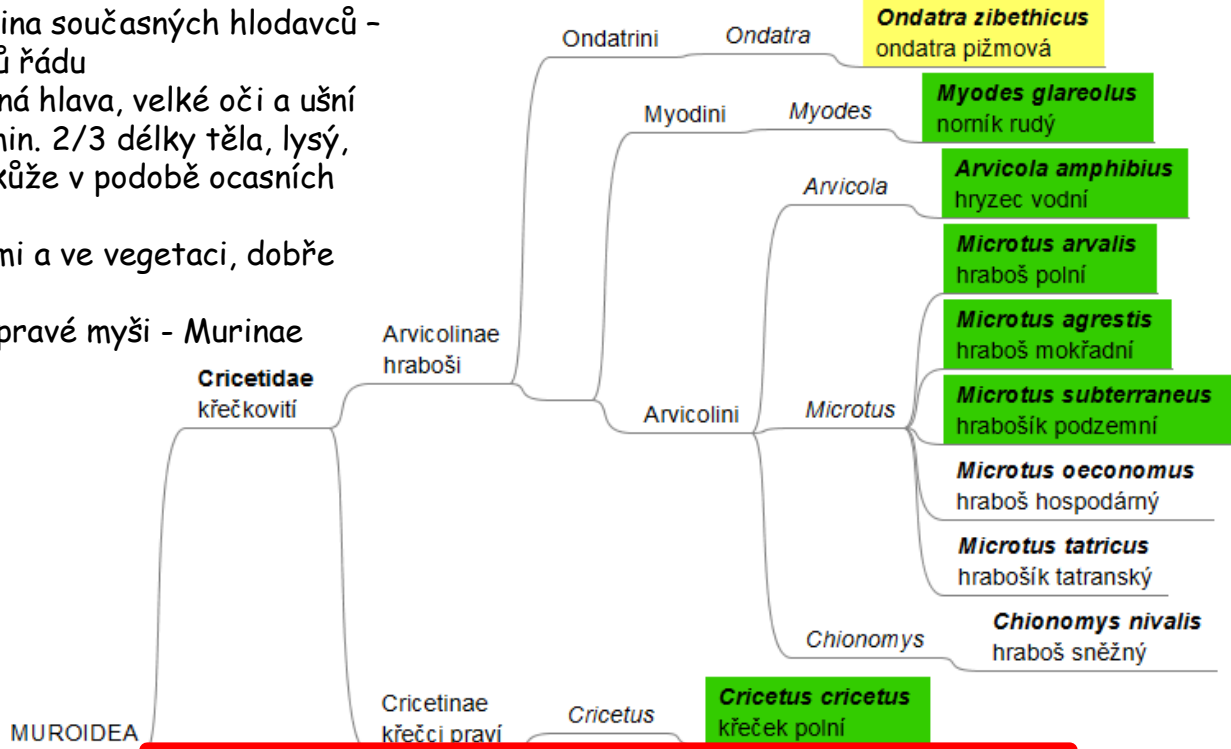
Andras GUBÁNYI¹, Alexander DUDICH², Andrej STOLLMANN³ & Michal AMBROS⁴

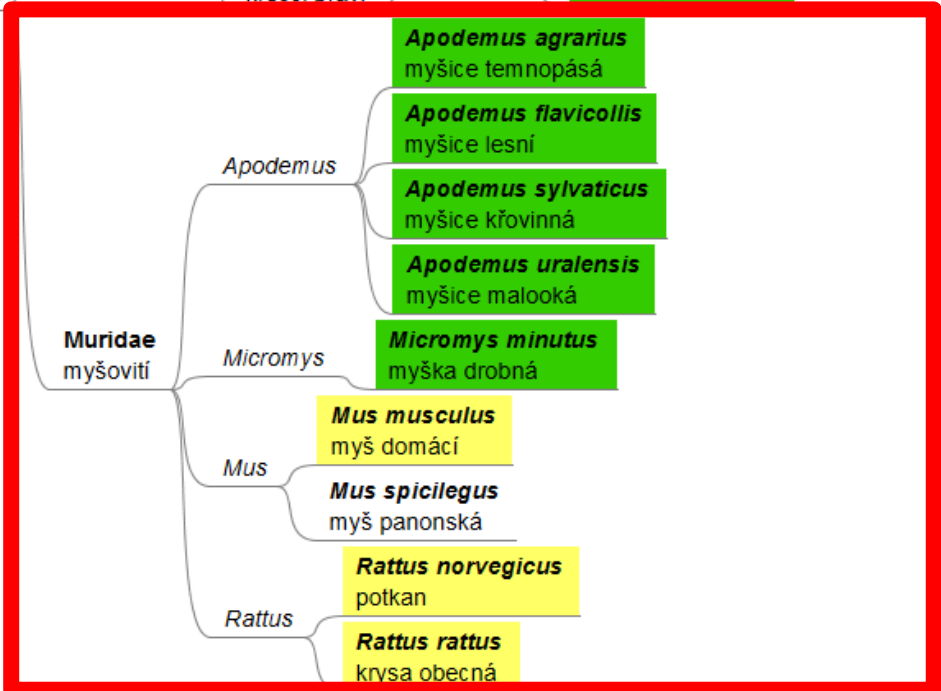

nejprogressivnější skupina současných hlodavců - zahrnuje třetinu druhů řádu
 protáhlá, více zahrocená hlava, velké oči a ušní boltce, dlouhý ocas - min. 2/3 délky těla, lysý, šupinatý, zrohovatělá kůže v podobě ocasních kroužků

u nás žijí hlavně na zemi a ve vegetaci, dobře šplhají a skáčou
 u nás 1 z 5 podčeledí: pravé myši - Murinae

- CR
Critically Endangered
kriticky ohrožený
- EN
Endangered
ohrožený
- VU
Vulnerable
zranitelný
- NT
Near Threatened
téměř ohrožený
- LC
Least Concern
málo dotčený
- EX / EW
Extinct / Extinct in the Wild
vymizelý / vymizelý v přírodě
- NE / DD
Not Evaluated / Data Deficient
nevyhodnocený / nedostatečné údaje
- NEPŮVODNÍ v ČR
výskyt na Slovensku,
nikoli v ČR
- EX na Slovensku,
nežije/nežil v ČR

Apodemus flavicollis (Melchior, 1834)
- myšice lesní

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758)
- myšice křovinná

© Miloš Anděra

© - josef hlasek
www.hlasek.com
Apodemus flavicollis a597

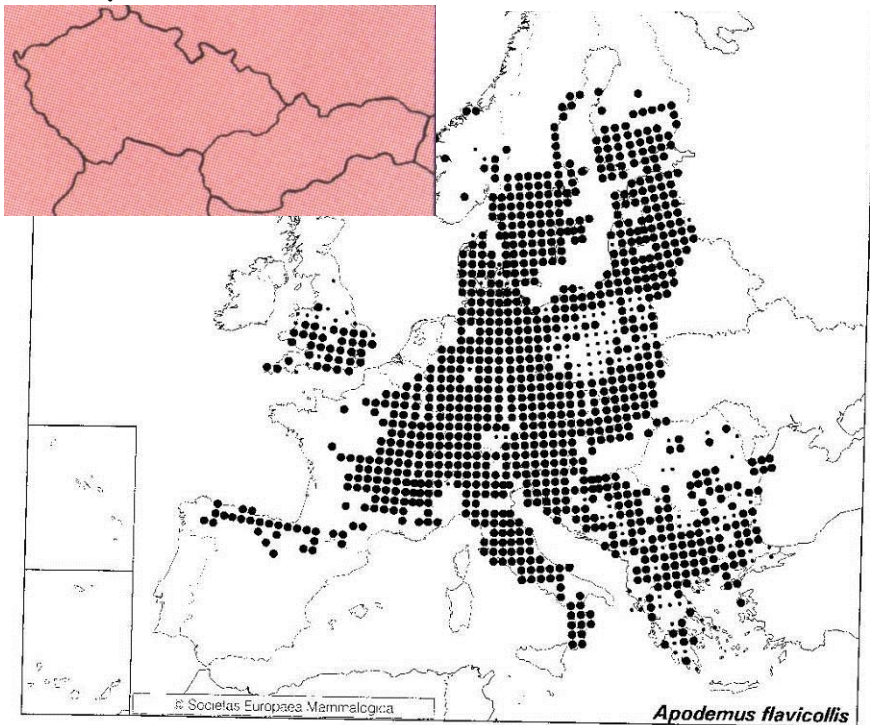

-, -, -

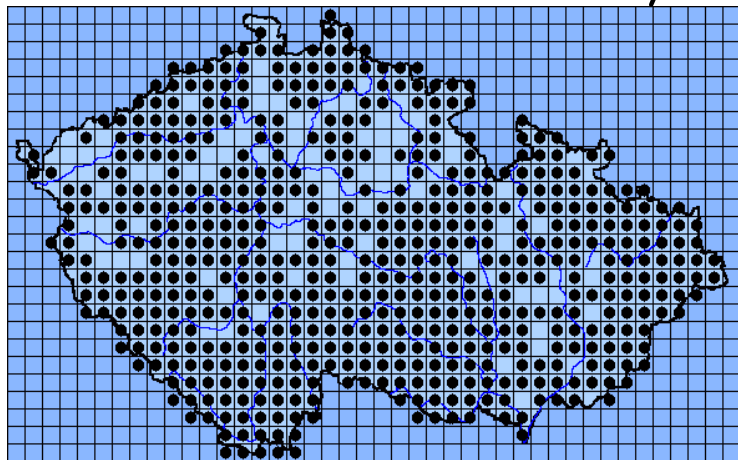
-, -, -

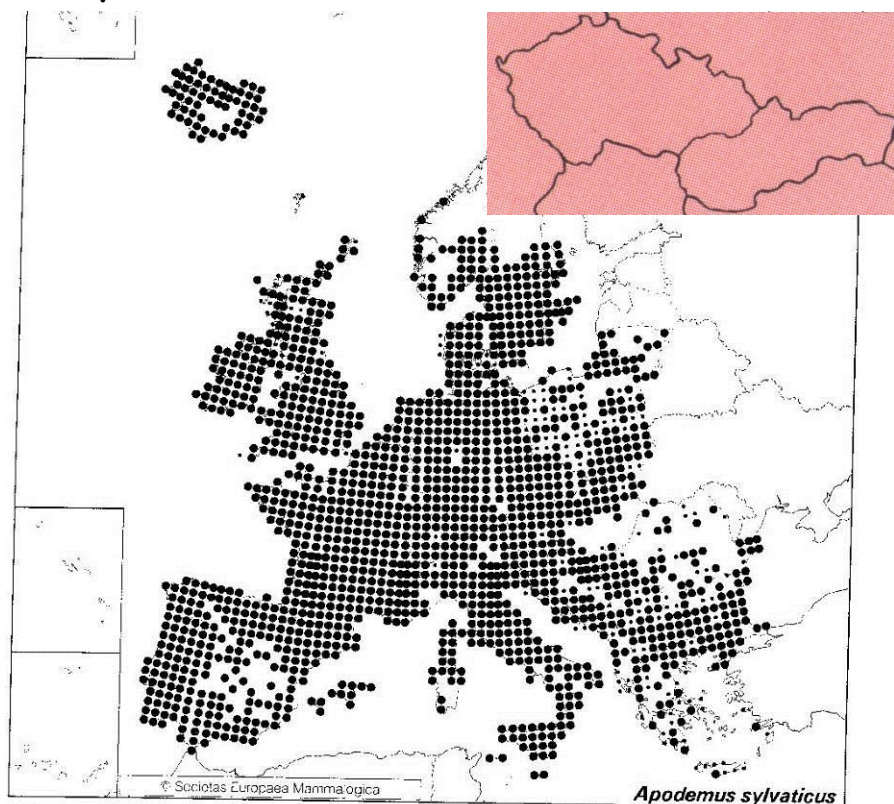
Apodemus flavicollis (Melchior, 1834)
- myšice lesní

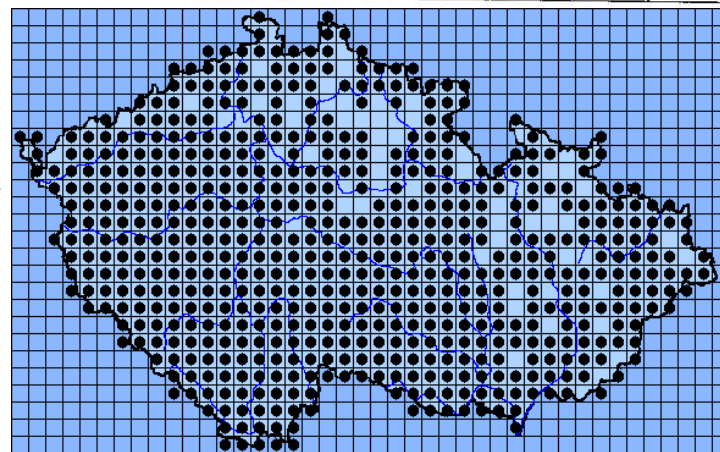
>1800 lok. 86,6%

Apodemus sylvaticus (Linnaeus, 1758)
- myšice křovinná

92,7%
>2200 lok.

Apodemus agrarius (Pallas, 1771)
- myšice temnopásá

© g6o.leo@hotmail.ee

Apodemus microps Kratochvíl et Rosický,
1952 - myšice malooká
A. uralensis Pallas, 1811

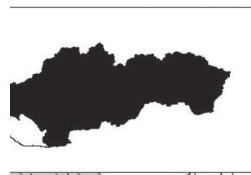
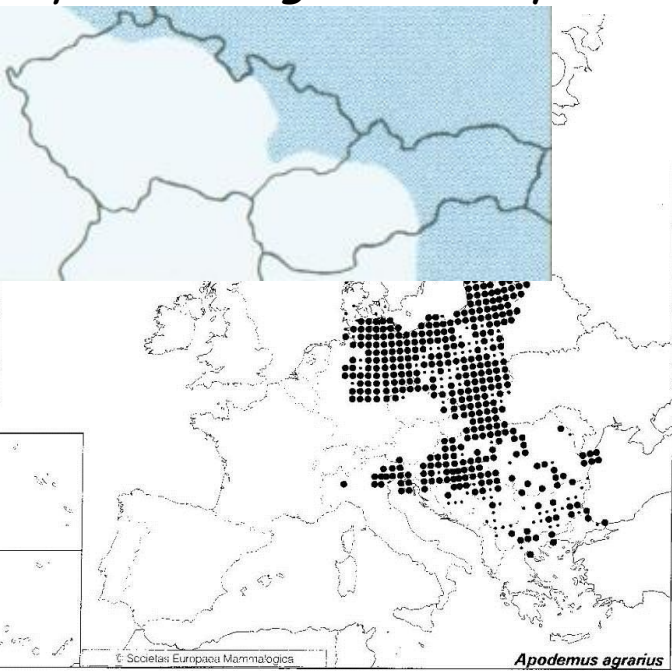

- , - , -

- , - , -

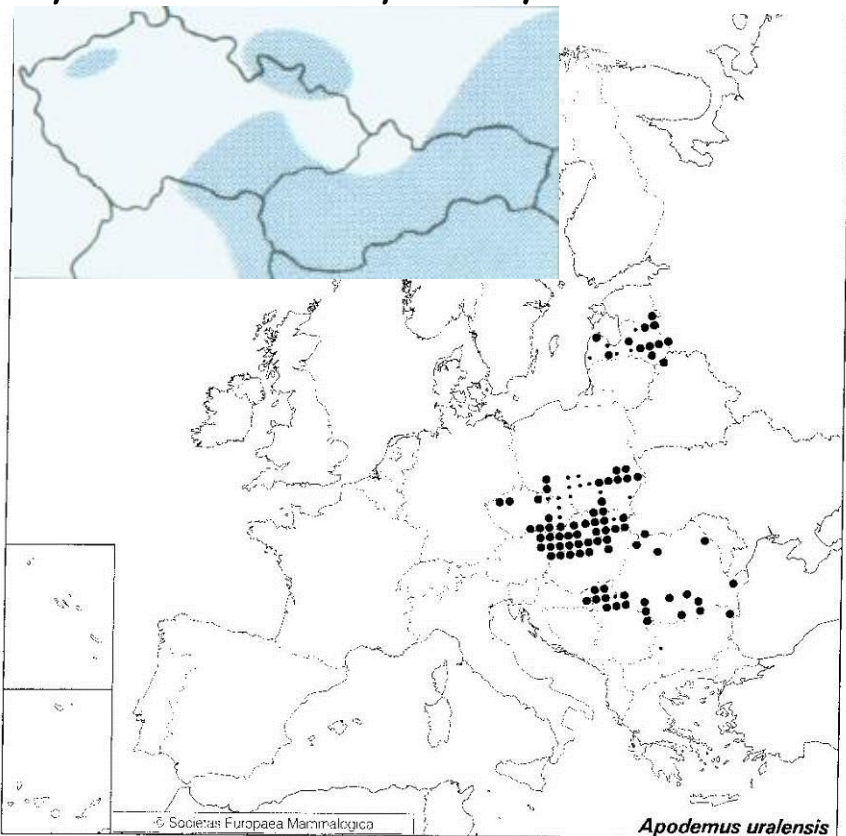

Apodemus agrarius - myšice temnopásá

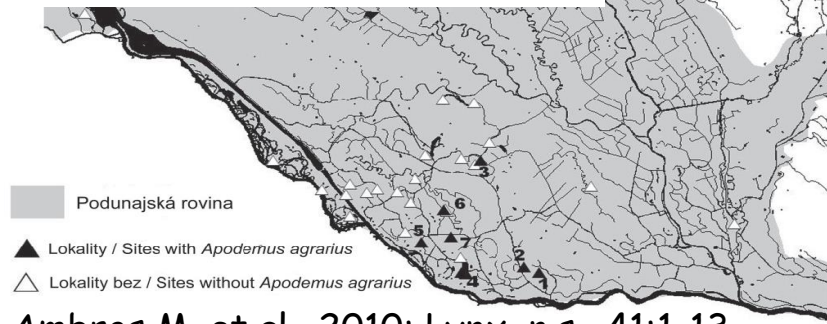
Apodemus agrarius

Apodemus microps - myšice malooká

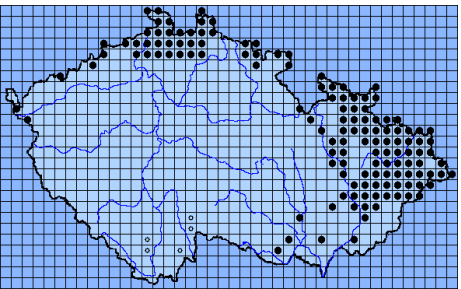

Apodemus uralensis

Teplé nížiny, v Čechách ostrůvkovitě, Morava a Slezsko, nížiny Slovenska, snad i Západní Tatry, známa až z J-Uralu.

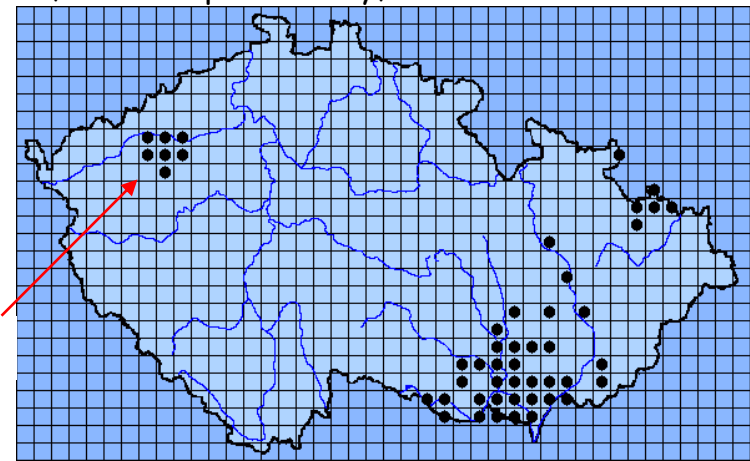
Ambros M. et al., 2010: Lynx, n.s., 41:1-13
 Vlhká místa, v blízkosti vod, nížiny až střední polohy

27,4%
 >600 lok.

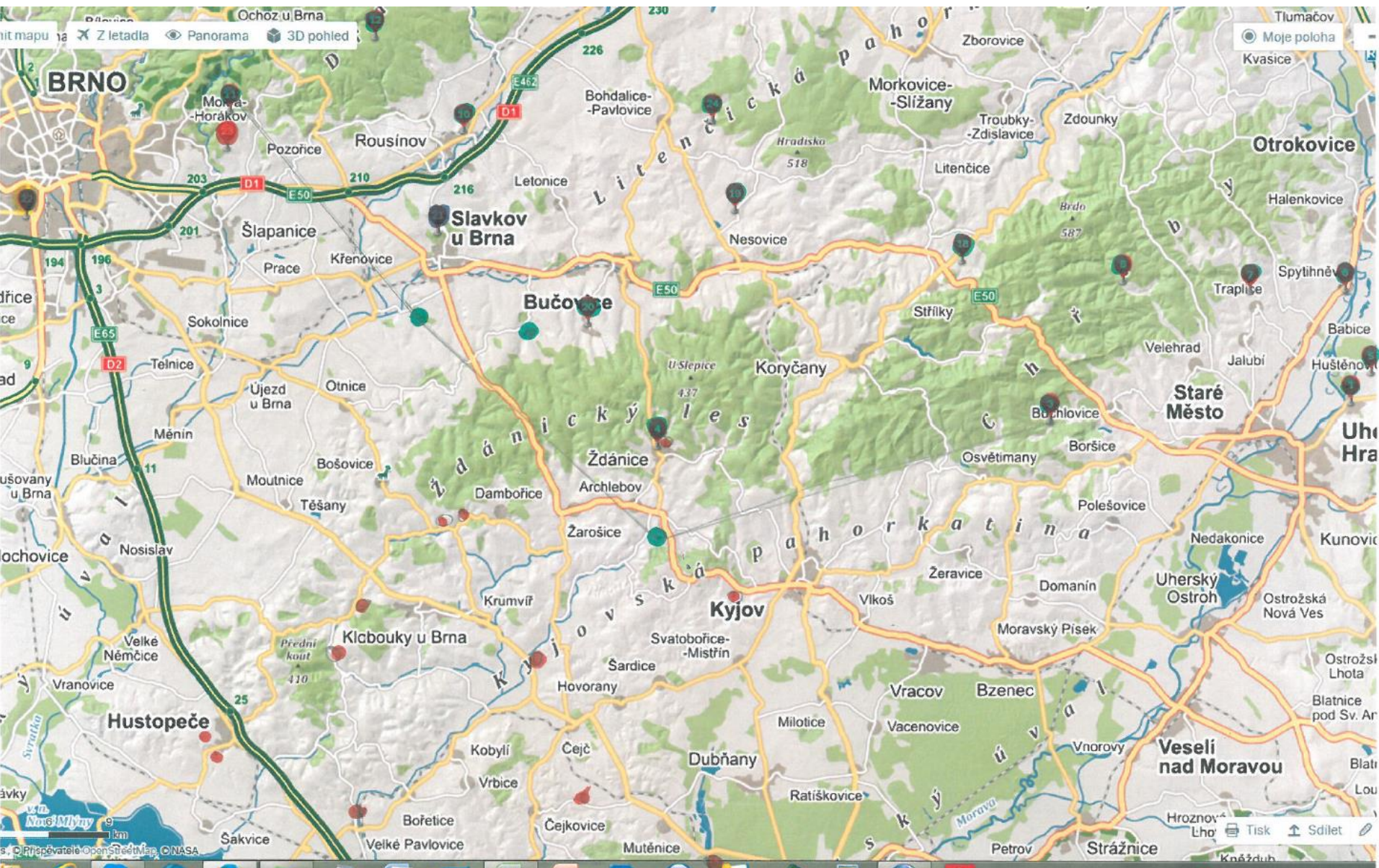
A. microps cimrmani

7,6%
 >130 lok.

Apodemus agrarius - myšice temnopásá na JV od Brna – stav 2016

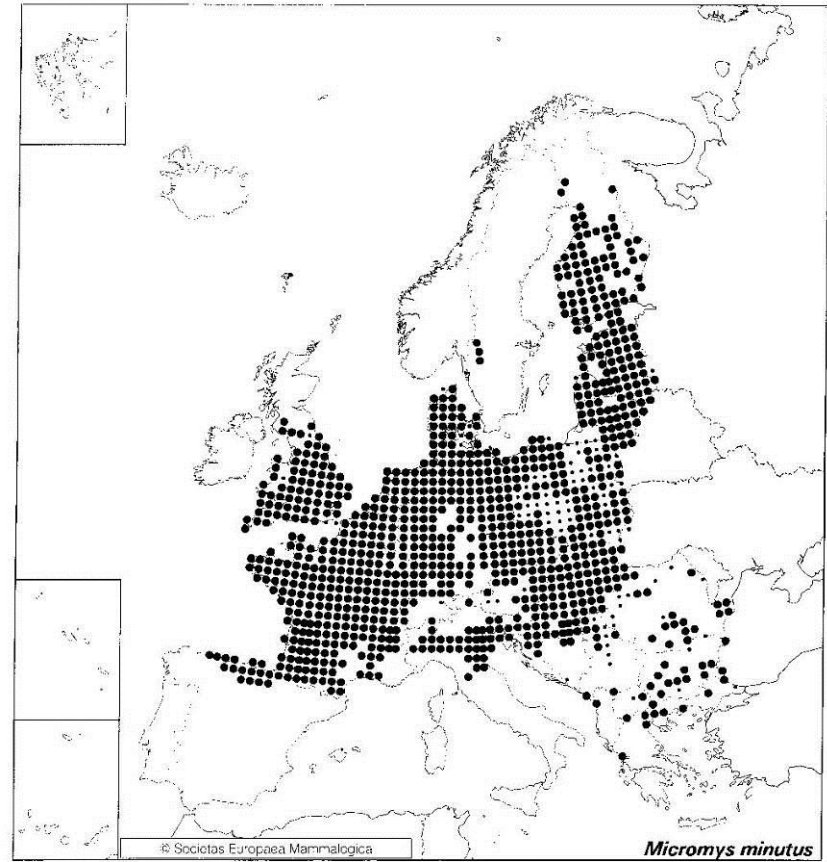
Micromys minutus (Pallas, 1771)

- myška drobná

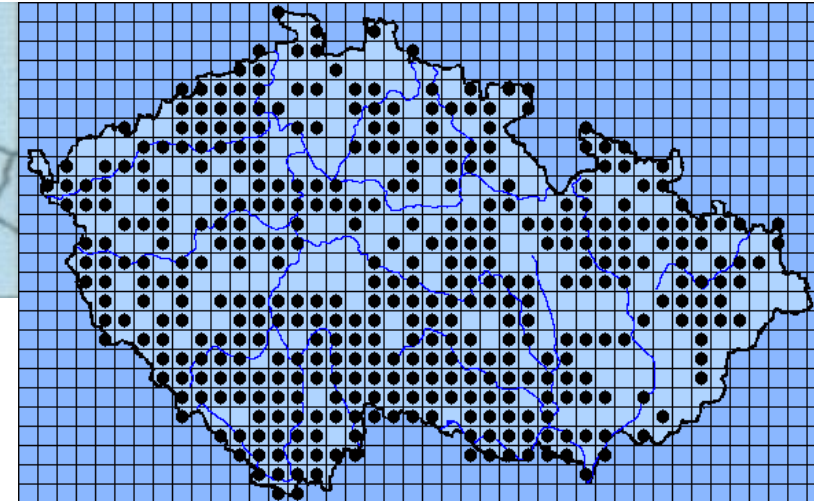
- , - , -

© Jiří Bohdal

64%

Nížiny u vod, rákosiny, louky, lužní lesy, kulovitá nadzemní hnízda až 1m nad zemí, v zimě ve stozích i norách jiných hlodavců

nejmenší evropský hlodavec: 3,5-13 g

Mus musculus domesticus Rutty, 1772
- myš domácí západoevropská

Mus musculus musculus Linnaeus, 1758
- myš domácí východoevropská

NE (-), -, -

-, -, -

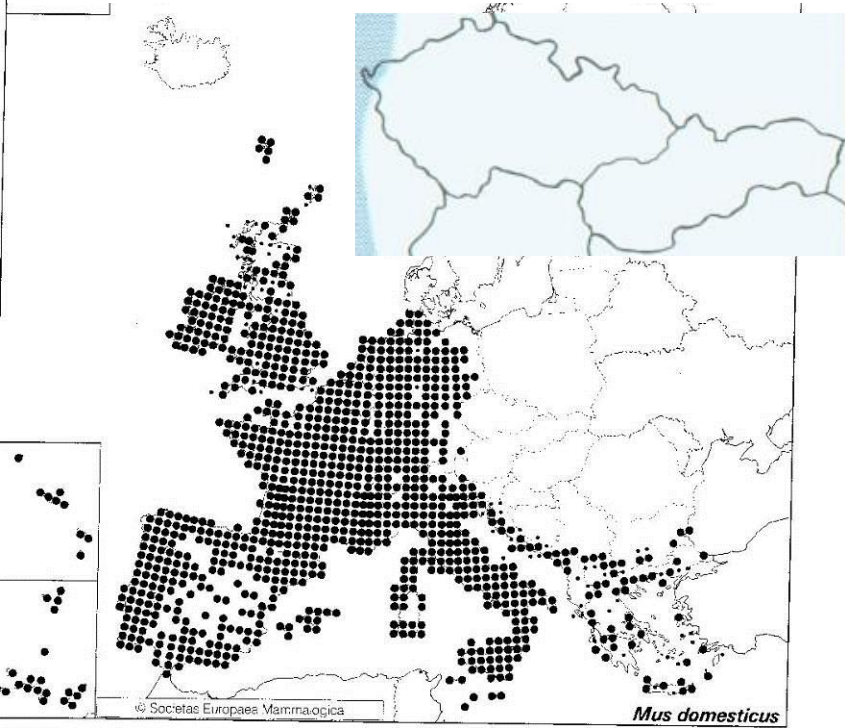

teplé oblasti jihu
Eurasie (centrem Indie)

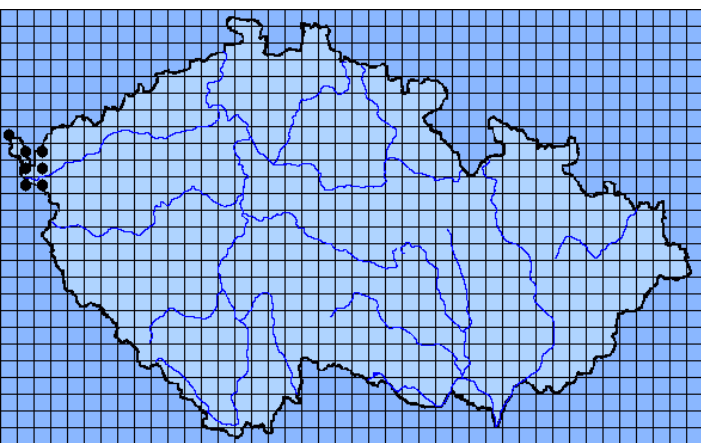

Mus musculus domesticus Rutty, 1772
- myš domácí západoevropská

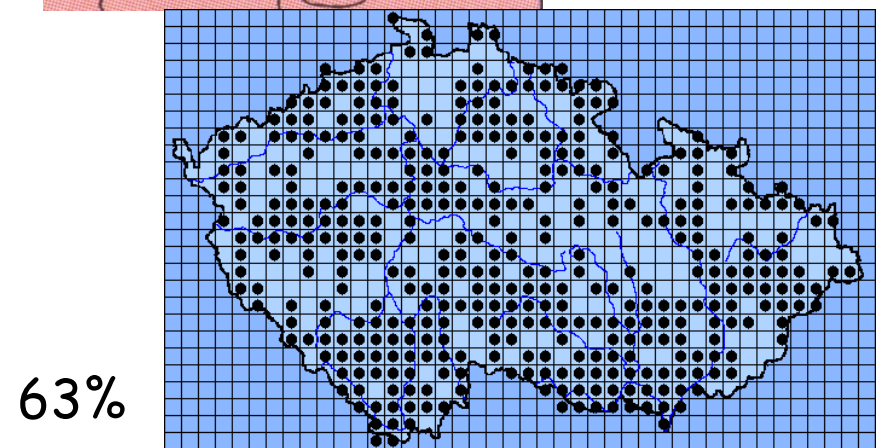
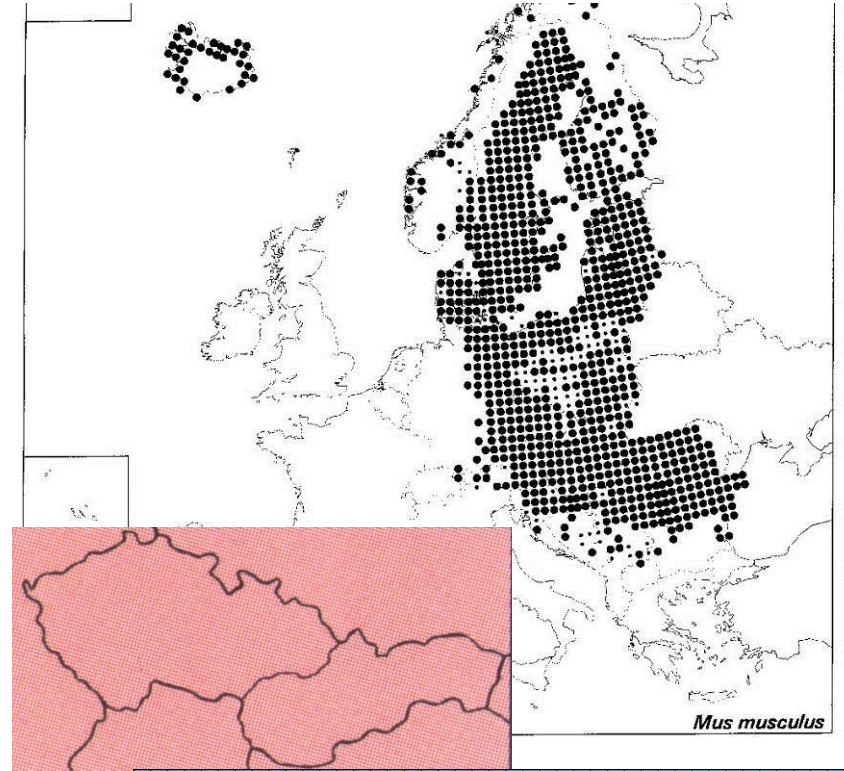
ther information

Literatura

2%

Mus musculus musculus Linnaeus, 1758
- myš domácí východoevropská

63%

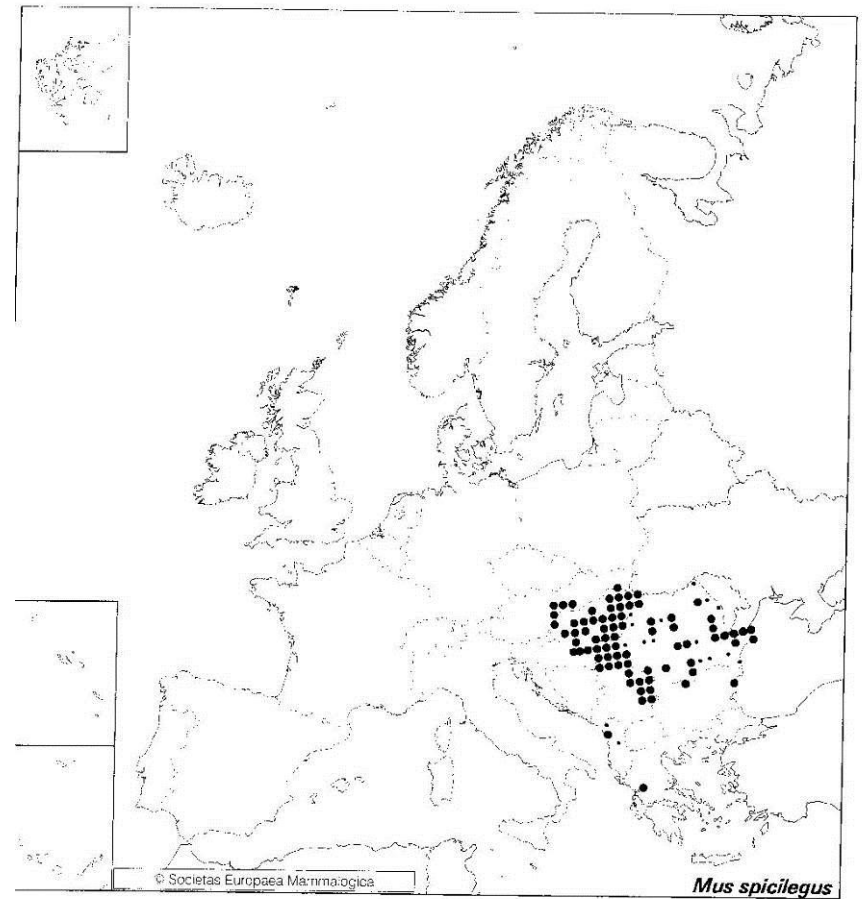
Všude, ze stepí J Evropy a Asie, šíření se zemědělstvím

Okolí Aše a Chebu, synantrop

Mus spicilegus Petenyi, 1882
- myš panonská

JZ Slovensko od Komárna po Nitru a Levice, Košická kotlina, stepní druh, kupky (kurgančiky, 80 cm x 40 cm), pole, úhory, kupky na podzim

Rattus rattus (Linnaeus, 1758)

- krysa obecná

Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769)

- potkan

Rattus norvegicus
© Biopix.dk: JC Schou

Rrat - Z JV-Asie, synantrop, v Evropě již 2-3000 let, na konci středověku z Evropy vymizela, i díky potkanovi, opět od 1929 (Praha), zavlečení lodní dopravou po Labi, šíření 1945-1991 - okolí Labe, Ohře, Vltavy od Děčína po Prahu a MB, v SR - Bratislava - přístav (50. leta 20. st.)
Uvnitř budov - půdy, suchá skladiště, fytofág

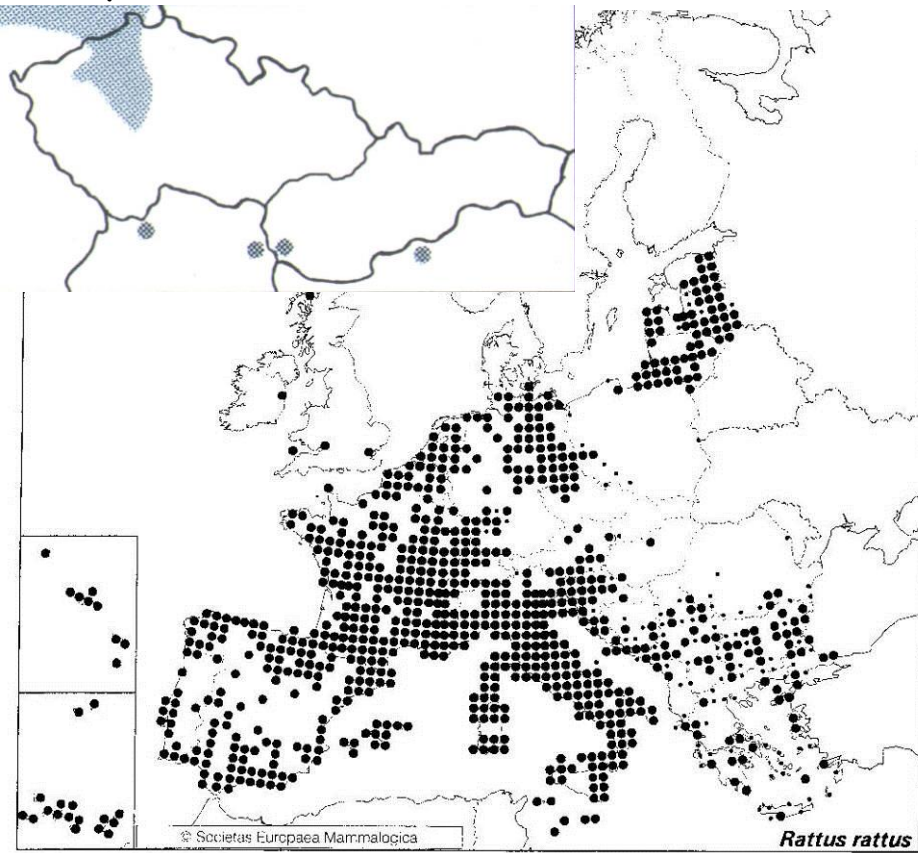
Blecha morová (*Xenopsylla cheopis*)

Rnor - bažinaté obl. V-Asie, šíření potkana až po kryse - kanalizace ve městech, od 18. stol., loví i myši, dobře plave, šplhá, klany, omnivor

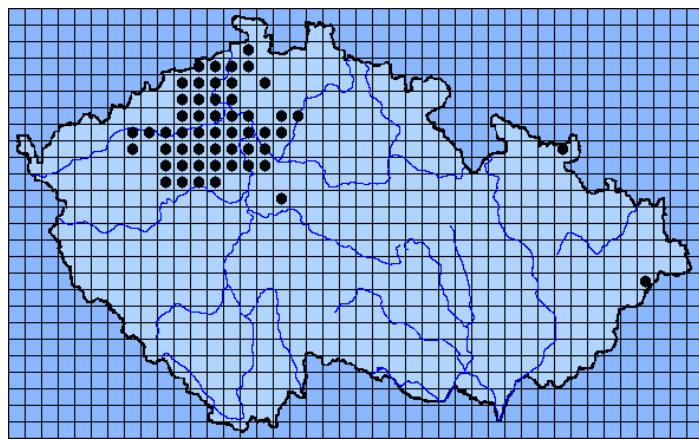
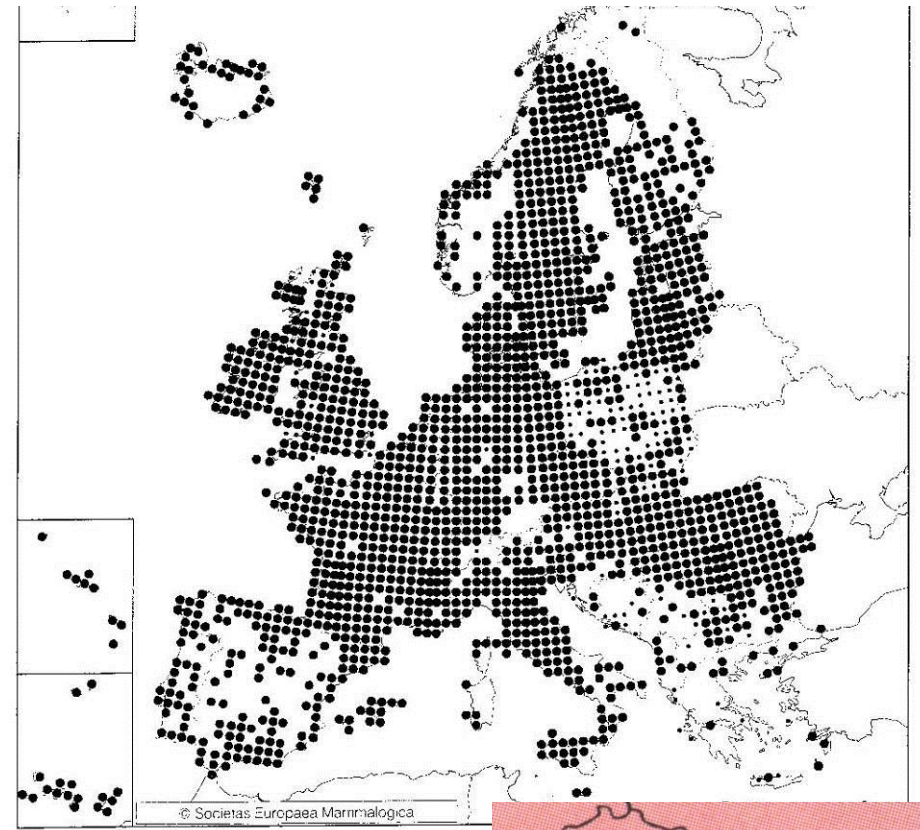

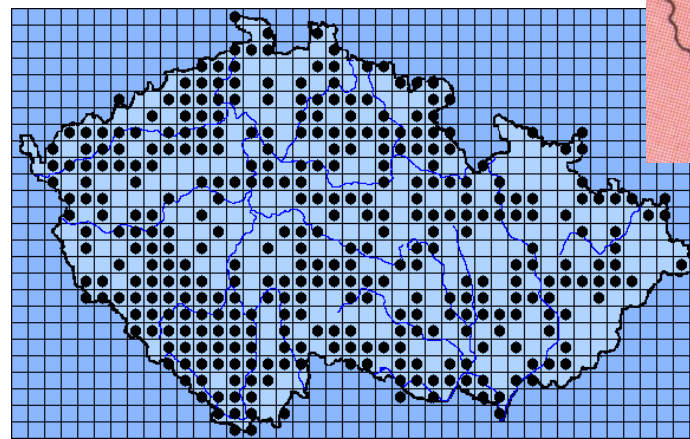
Rattus rattus (Linnaeus, 1758)
- krysa obecná

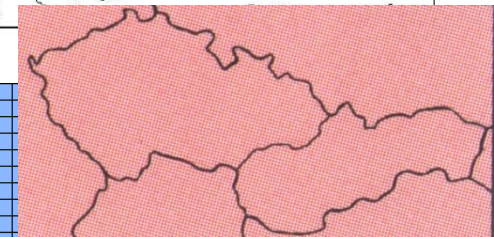
Rattus norvegicus (Berkenhout, 1769)
- potkan

9%

57%

LAGOMORPHA - ZAJÍCI

v ČR a SR: 2 druhy čeledi zajícovití
(Leporidae)

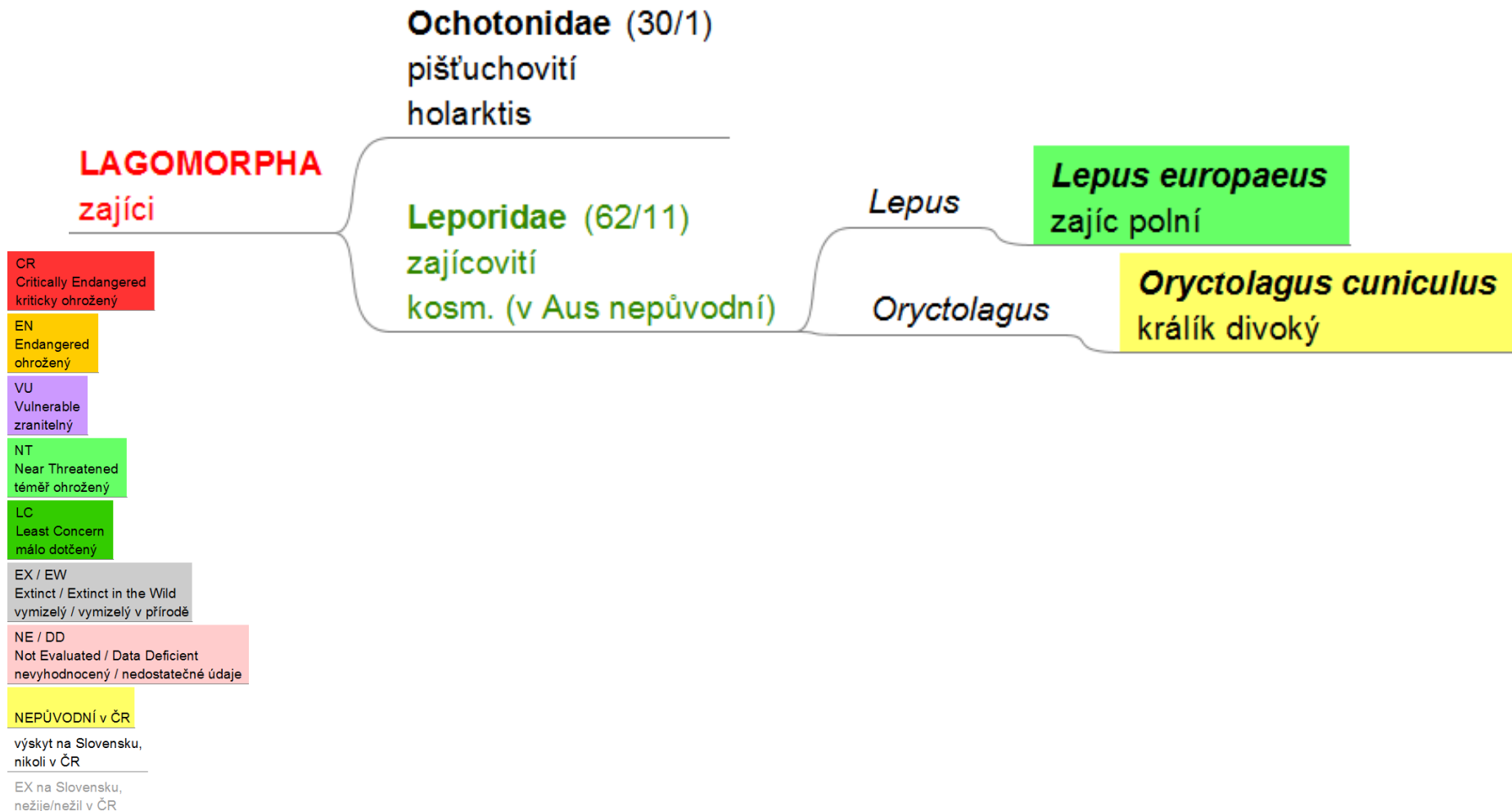
z toho králík divoký nepůvodní

Lagomorpha - zajíci

Leporidae - zajícovití

Lepus europaeus Pallas, 1778 - zajíc polní

Oryctolagus cuniculus (Linnaeus, 1758) - králík divoký

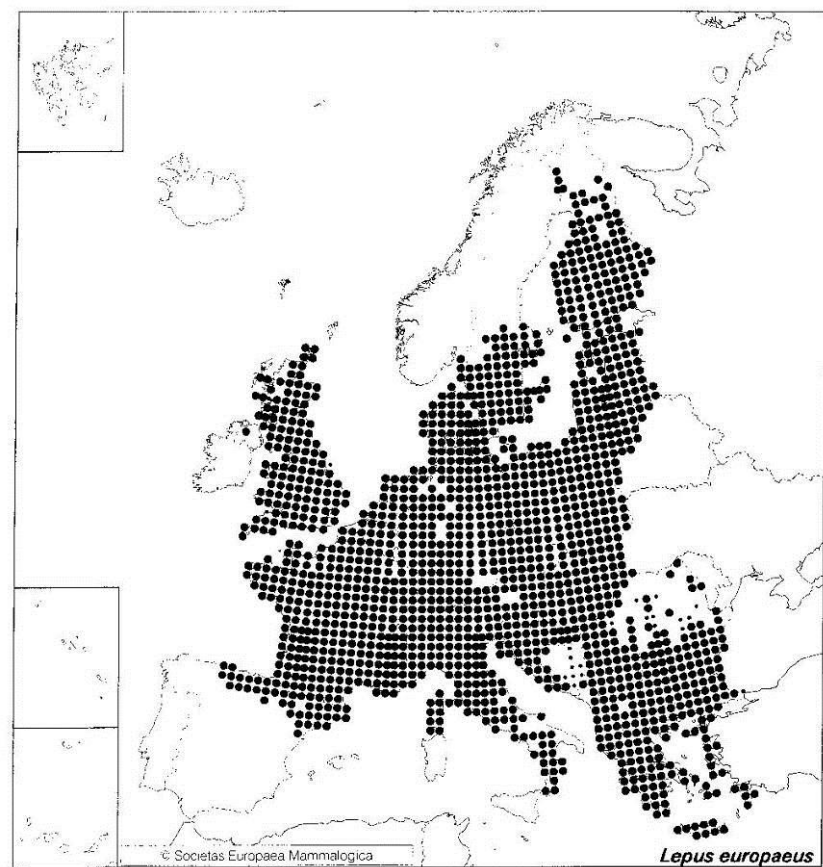

Lepus europaeus Pallas, 1778

- zajíc polní

NT, LC, -

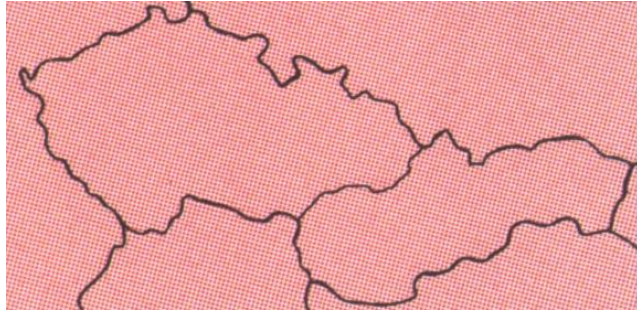

Středoevropský druh, preference otevřených biotopů v nižších nadm. výškách, ještě v roce 1974 - roční odstřel v Československu přes 1 mil. ks., pak prudký pokles početnosti (choroby, nevhodný lov), dnes početnost ustálena, ale nižší než v 70. letech, regulovaný odstřel, dnes v ČR celkem asi 0,5 mil. ks, v SR asi 200 000 ks. Nebezpečí **tularémie!**

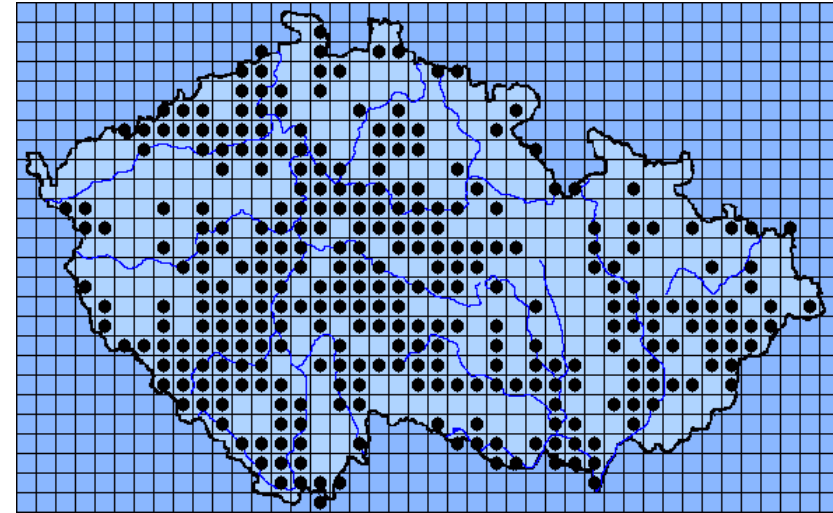
Tularémie: bakterie *Francisella tularensis* - zaječí mor

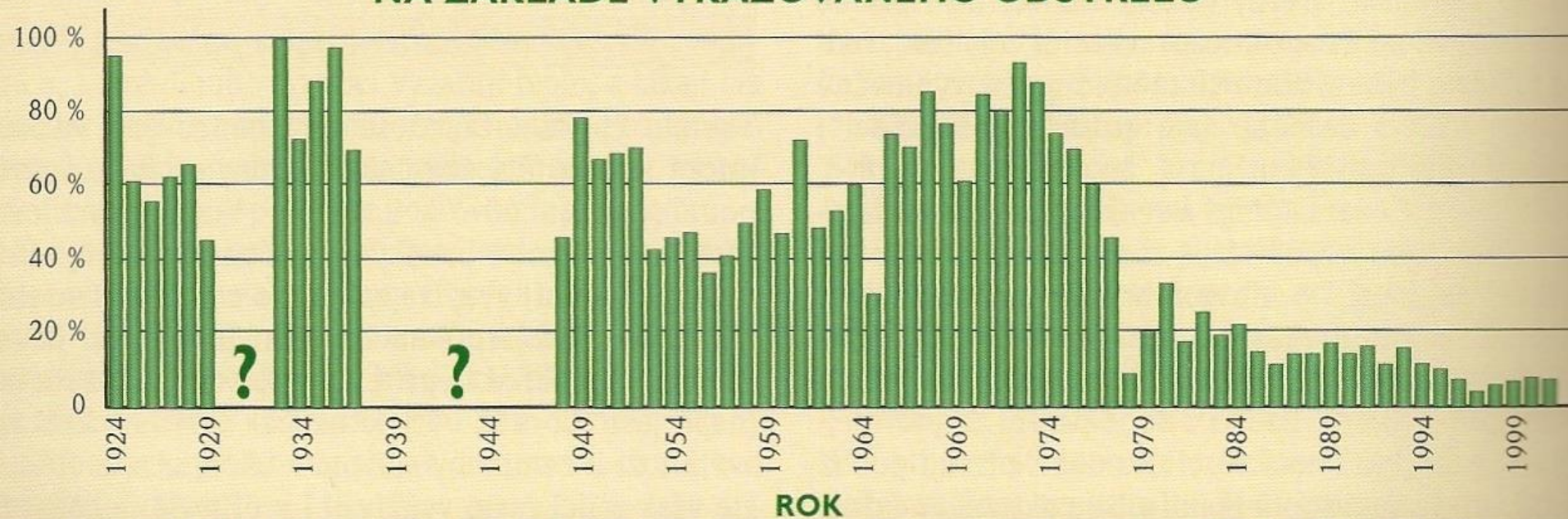
Lepus europaeus Pallas, 1778
- zajíc polní

50%

**VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE ZAJÍCE POLNÍHO V ČESKÉ REPUBLICE
NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU**

Oryctolagus cuniculus (Linnaeus,
1758) - králík divoký

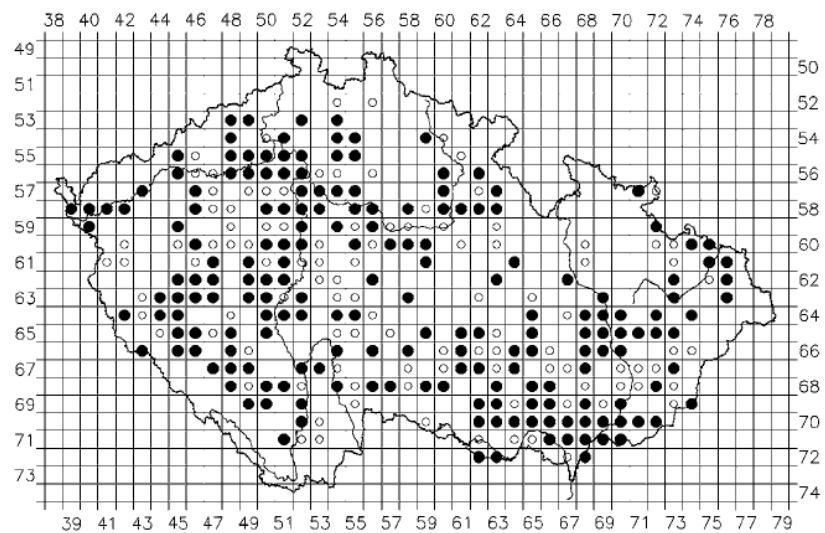
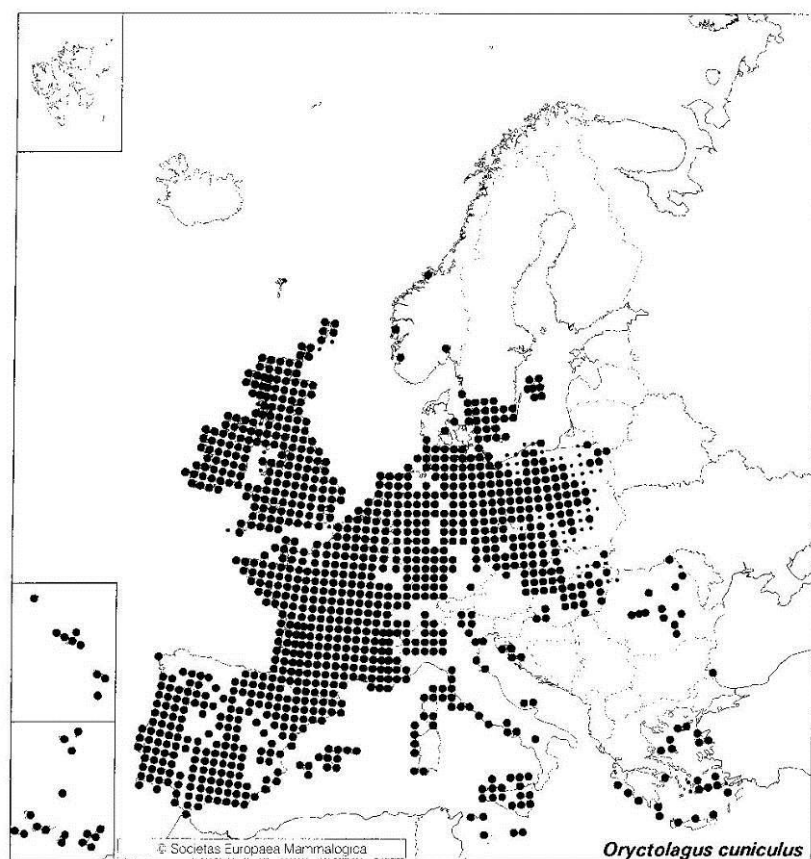
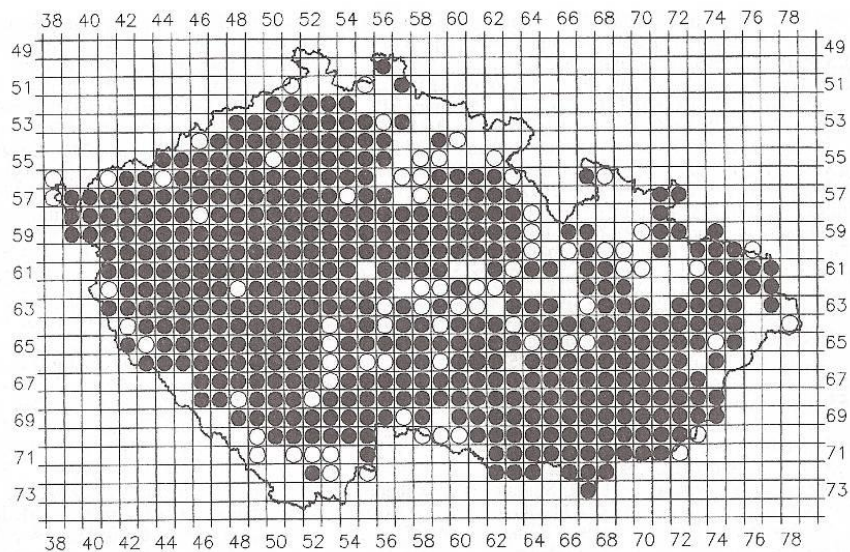
www.naturfoto.cz

© Jiří Bohdal

Allochtonní druh z mediteránu, ve středověku již ve volné přírodě stř. Evropy, do stř. Evropy ve 12.-13. stol., 1. zmínky v 16. století (přemnožení), dnešní rozšíření od 19. stol., teplá suchá místa s písčitou půdou do středních poloh, skupinová teritoria, do 1952 - roční odstřel okolo 200 000 ks, **myxomatóza** - snižování početnosti, koncem 20. století místy vymizel nebo je vzácný, v ČR v r. 1999 odstřel 231 kus, v SR v r. 2001 stav 705 ks, odstřel 84 ks.

Oryctolagus cuniculus (Linnaeus, 1758) - králík divoký

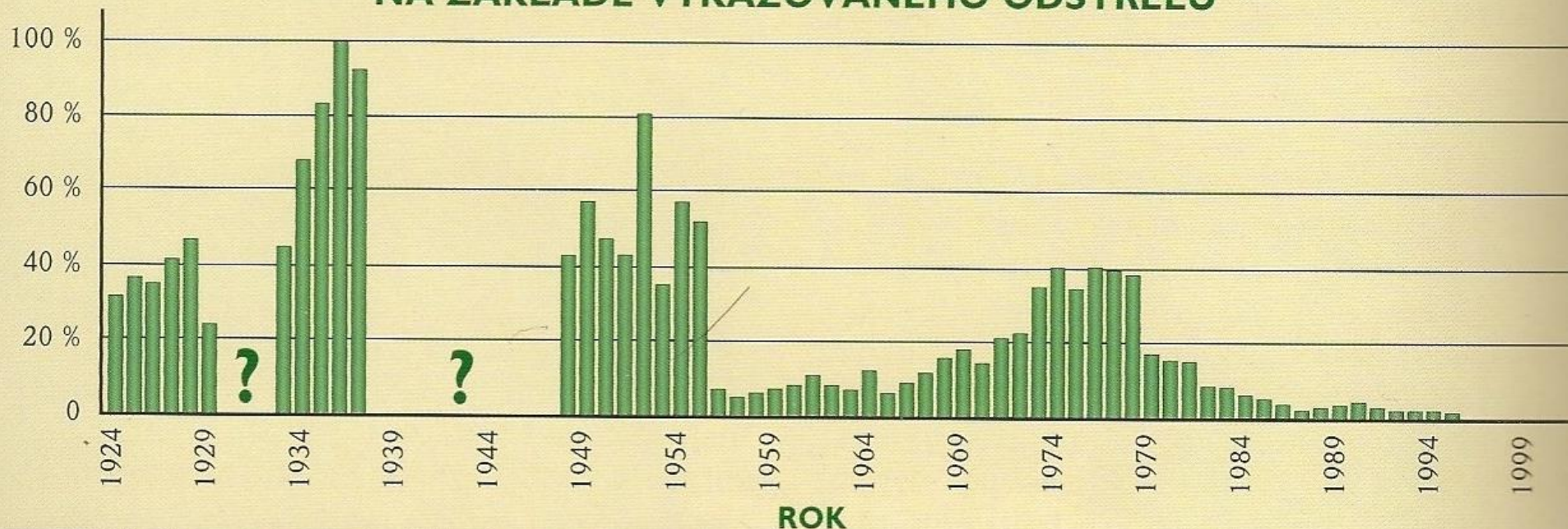
71%

Obr. 1. Výskyt králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) v České republice v letech 2005–2006 (● – stálý výskyt, ○ – nepravidelný výskyt).

VÝVOJ POČETNOSTI POPULACE KRÁLÍKA DIVOKÉHO V ČESKÉ REPUBLICĚ NA ZÁKLADĚ VYKAZOVANÉHO ODSTŘELU

Lynx (Praha), n. s., 39(1): 5–23 (2008).

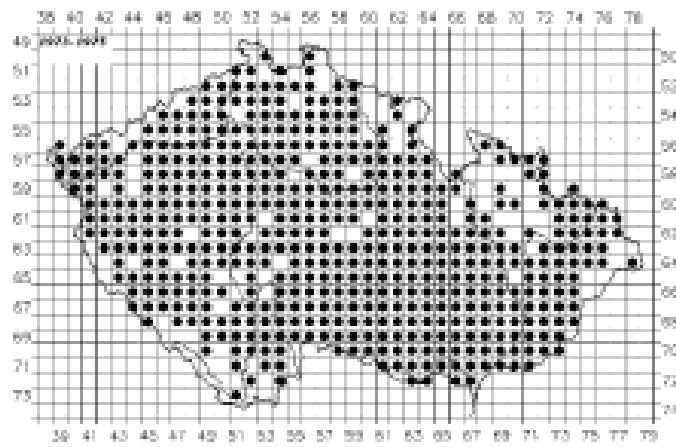
ISSN 0024–7774

Změny v rozšíření králíka divokého (*Oryctolagus cuniculus*) na území České republiky (Lagomorpha: Leporidae)

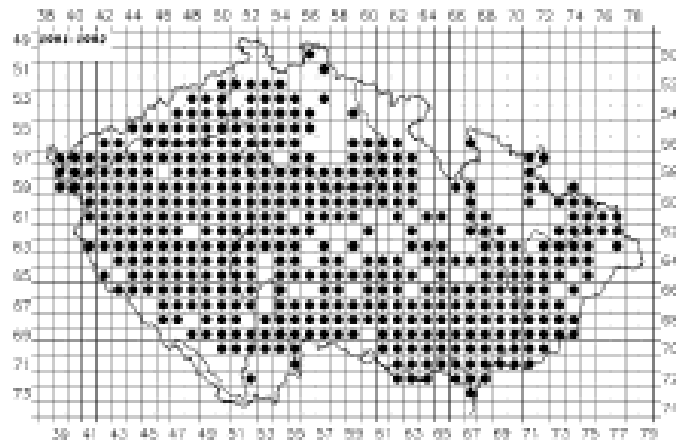
Changes in the distribution of the Wild Rabbit (*Oryctolagus cuniculus*) over the territory of the Czech Republic (Lagomorpha: Leporidae)

Miloš ANDĚRA¹ & Jaroslav ČERVENÝ^{2,3}

1973-1975

1991-1992

2005-2006

